

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„v edinosti je moč!“

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

Današnja številka obsega 12 strani in smo jo še poslali na ogled. V torek se ustavi list onim, ki se ne naroča. — V ponedeljek list ne izide. V torek izide ob navadni uri.

VSEBINA:
Brzojavne vesti: Položaj v Albaniji zboljan. — Čehi proti sklicanju državnega zbora. — Francoska financira Turčijo. — Trospornost t. trozveza.
Clanki: Naša Velikanoč. — Quousque tandem. — Adria in česka politika.
Dnevne vesti: Jugoslovanstvo. — Domače vesti: Predznanje rop ob belem dnevu.
Književnost in umetnost: Koncert Trost-Costaperaria.
Goriške vesti: Goriško vstajenje. — Chevallardov polet izostane. — Slepništvo z brezobzornim posojilom.
Istra: Volitve pred durmi. — Štajerska. Izpred sodišča. — Trgovina in obrt: Tržno poročilo.
Priloge: Sokolski vestnik. — Delavski vestnik. — Kmetijski vestnik. — Za kratek čas.
Podlistek: »Nedeljsko pismo« na I. str. »Rdeči mlin« na VI. in VII. str.

Brzojavna poročila.

Zoper sklicanje državnega zbora.

PRAGA 11. (Izv.) »České Slovo« se bavi z zahtevo nekaterih strank, da naj bi se sklical državni zbor meseca junija h kratkemu zasedanju in pravi: Zasedanje državnega zbora bi imelo predvsem in skoraj edino le namen, da bi se podaljšal sedanjih provizoričnih poslovnikov, čigar veljavnost poteče meseca majnika. Češke opozicijske stranke pod nobenim pogojem ne pristanejo na ta predlog in stoji slej ko prej na stališču, da brez izpremembe poslovnikov za češki deželni zbor tudi ne sme biti nobene izpremembe poslovnikov za državni zbor.

Pomladitev avstrijske armade.

16 generalov upokojenih.

DUNAJ 11. (Izv.) V vojaških vprašanjih navadno zelo dobro poučena »Zeit« poroča, da bo še tekom tega meseca upokojenih 16 generalov in sicer na izrecno željo prestolonaslednikovo, ki zahteva z vso energijo pomladitev častniškega zbora. Med starejšimi častniki vlada zaradi brezobzirnosti in krutosti postopanja vojnega ministrstva veliko nezadovoljstvo. Prej so namreč služili generali do 40 in celo 50 let in je bilo napredovanje zaradi tega zelo počasno. Ker pa morajo sedaj generali tako hitro v pokoj, so znatno prikrasili na pokojnini, tako da jim ni moglo izhajati žnjo. »Zeit« pravi, da nameravajo starejši častniki začeti potrebno akcijo, da si izboljšajo svoj položaj.

Tripelententa postane druga trozveza.

LONDON 11. (Kor.) Glasilo angleškega delavstva priobčuje članek, v katerem se objavlja med drugim vest, da se namerava preustrojiti tripelentento, Rusijo, Francosko in Anglijo v trozvezo. To idejo je spoznal namreč že 1. 1912 meseca avgusta Edvard Grey na nekem shodu v Balmorlu. — Po miru v Bukareštu so se zopet pričela toznanja pogajanja. Temelj nove trozveze bo tvorila obveza, da ne sme nobena omejenih treh velisil pričeti kakšne akcije, ki tangira zunanjo politiko, brez dovoljenja drugih dveh zaveznic. V Londonu

PODLISTEK.

Nedeljsko pismo.

Dragi Primož!

Hvala ti za ljubo pismo. Zelo me je razveselilo ali obenem tudi užalostilo. Zadržim sem se šalil s tvojo Kalabrijo, ampak, da ste tam še tako nazaj, tega res nisem mislil. Torej ti me popolnoma resno vprašuje, če je bila v zadnjem času res vojna na Balkanu in če je res izid vojne odvisen od tega, na katero stran stopi Ricciotti Garibaldi s svojimi vrlimi Kalabreži. Tuzna ti majka, Primož, kam si zabredel! Takoj sem ti poslal po pošti eno izmed tisočerihi knjig, ki so se pri nas že spisal o Balkanski vojni. Hudo pa ti zamerjam, da si mogel le za hip verovati, da bi Kalabreži, in tudi če bi jih bilo na stotisoče, prihajali tukaj v poštev. Saj se vendar v vojni navadno zbada od spredaj! Primož, Primož, jaz se bojim zate. Ali ne bi bilo umestno, da ti dam rezervirati mal prstorček v morišnici pri Sv. Ivanu za tedi, ko se povrneš zrav iz Kalabrije? Kaj praviš k temu, Primož?

Ker vidim, da se zanimaš za dogodke na Balkanu, ti povem par drugih bolj aktualnih novic:

Ustanovila se je tam četi sedaj nova dr-

ustanovi nova trozveza poseben komite, v katerem bodo zastopani člani, politiki, vseh treh zvezic, in ki bo imel nalogo razmotriti zunanje politične vprašanja vseh treh zveznic in odločiti, kaj naj se ukrene v tem ali onem vprašanju posameznih zveznic. — V gotovih političnih krogih se razširja vest, da se bo pridružila tej novi trozvezi tudi Nemčija, ki spada sedaj k trozvezi Avstrija, Italija in Nemčija. Kaj bo napravila Italija v tem slučaju še ni znano.

PARIZ 11. (Kor.) Londonski poročevalac »Tempa« poroča: Vesti, da bi se v doglednem času izpremenila ententa med Rusijo in Anglesko, in sicer na predlog ruskega kabineta, kakor poročajo nekateri ruski listi, v zvezo, so pač nekoliko pretirane. Mogoče je, da se je o tem govorilo v gotovih političnih krogih, ki pa niso merodajni. Vsak, kdor Anglijo in njeno politiko pozna, ve, da Anglija ni hotela izpremeniti entente v zvezo niti s Francijo, s katero je pač ožje in intimnejše vezana kot z Rusijo. Tem manj bi torej privolila v zvezo z Rusijo. Demokratična vlada, kakršna je angleška, mora varovati svoj ugled in se ne sme ožje vezati z absolutistično rusko. (Pripomnimo, da so to nazorji samo londonskega korespondenta pariškega »Tempa«). — Op. ured.

Položaj v Albaniji.

Sporazum med trospornostim in trozvezo v epirotskem vprašanju.

DUNAJ 11. (Izv.) Na dunajske diplomatske kroge je napravil načrt odgovora trospornostu na grško noto zelo ugoden vtis. Trozvezna diplomacija se bavi sedaj s studijem note, ki naj bi jo velesile izročile Grški v odgovor na njeno noto. Dunajski krogi so prepričani, da bo odgovor izročen Grški v najkrajšem času, najbrž že takoj po velikonočnih praznikih, in to tembolj gotovo, ker ne želi niti trospornost niti trozveza nadaljnjega odlašanja. Preden pa se zgodi to, pa izroče velesile Grški skupno noto, v kateri jo pozovejo, naj nemudoma odpokliče svoje čete iz Epira. Obenem pa so dunajski diplomatski krogi trdno prepričani, da bo potem Epir kmalu popolnoma pomirjen, očitajo pa francoskemu in ruskemu časopisu, da po nepotrebnem razburja s svojim pisanjem javno mnenje in tako otežuje pomirjenje.

Trospornost za takojšnjo umeknitev grških čet iz Epira.

LONDON 11. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih se zatrijuje, da je angleška vlada pristala na stališče Italije in Avstrije, v smislu katerega bi se umeknitev grških čet iz Epira, nikakor ne smelo odlašati. Zatrijuje se, da je tudi stališče Francoske in Rusije enako angleškemu, tako da se more sedaj smatrati, da je vsa Evropa edina v vprašanju južnoalbanske meje.

Albanska obmejna komisija.

DUNAJ 11. (Kor.) Danes je dospel v Skader avstrijski oddelek vojaštva za varstvo albanske obmejne komisije za severne in severovzhodne meje Albanije. Oddelek šteje 60 moč 97. pešpolka, in ga vodi nadporočnik Alfonz Martin. Avstro-ogrška komisija, kateri načeluje polkovnik Mietzi, odpotuje sedaj proti Prizremu. Svoje delo bo končala glasom vesti iz Dunaja še le v jeseni.

Korika?

DRAČ 11. (Kor.) Agenzia Stefani poroča, da se je sestalo v okoliščini Bisliste zopet 350 grških vojakov, ki so se porazdelili med razne četaške čete. Četaši so uničili dve veliki vasi in so se napotili proti Korici, kjer se sestanejo z ostalimi četaši, ki nameravajo zavzeti definitivno Korico. Pre-

bivalstvo mesta, ki je zapustilo svoje domove ob izbruhu vstaje se vrača zopet v mesto. — Vodja vstaških Epirotov Bosias namerava mesto Korico zopet napasti. Dobil je močna ojačenja od raznih strani, med tem ko orožniki in oboroženi Albanci niso dobili še nobene pomoči, kljub temu, da dan za dnem prosijo albansko vlado za pomoč.

Albanija se oborožuje.

DRAČ 11. (Izv.) Albanska vlada namerava naročiti v avstrijskih orožnih tovarnah veliko množico orožja in drugih vojnih potrebščin. Albanska vlada namerava namreč izvesti enotno oborožitev nove albanske milice. V prvi vrsti gre pri teh naročilih za moderne infanterijske puške in gorske topove.

Romunski kralj o romunski mobilizaciji.

BUKAREŠT 11. (Izv.) Danes je sprejel kralj Karol deputacijo romunskih trgovinskih in obrtnih zbornic in je ob tej priliki tudi omenil vesti o mobilizaciji romunske armade. Izjavil je, da so te vesti zelo pretirane in da romunska vlada niti odaleč ne misli na splošno mobilizacijo.

Srbska skupščina.

BELGRAD 11. (Kor.) Skupščina je sprejela soglasno brez debate srbsko-romunsko konvencijo glede gradbe mosta čez Donavo.

Turško posojilo na Francoskem.

PARIZ 11. (Kor.) Poleg posojila 500 milijonov frankov, ki ga je dovolila Francoska Turčiji in ki se izplača dne 24. t. m., je dovolila Francoska Turčiji še novo posojilo v znesku 300 milijonov frankov, ki se izplača še tekom tega leta.

Čarinski boj med Rusijo in Nemčijo.

BEROLIN 11. (Izv.) Ruska državna duma je sklenila z veliko večino zvišanje carine na žito in sočivje za pet frankov na sto. Ta odredba je v prvi vrsti zadela izvoz žita iz Nemčije in bo delala precejšnje težave pri sklepanju nove rusko-nemške trgovinske pogodbe. V nekaterih krogih se smatra ta sklep za napoved trgovinskega boja med Rusijo in Nemčijo. Na drugi strani se pa poudarja, da je zvišanje carine s strani Rusije nekaka represalija proti izvoznim prenosilam, ki jih je določila nemška vlada nemškim agrarcem. V vsakem slučaju pa je ta sklep dume člen v verigi onih pojavov, ki nekaj časa sem kaže odnose med Rusijo in Nemčijo. Poleg carine na žito je duma tudi urgirala od vlade zakonski načrt o naložitvi davka na nemško žito v Finski.

Dr. Švihl zopet na površju.

PRAGA 11. (Izv.) Tukajšnji tednik »Narodni Obzor« priobčuje pogovor z dr. Švihl, ki se sedaj zopet nahaja v Pragi. Dr. Švihl izjavlja, da so vsi dokumenti, ki so bili predloženi češkemu narodnemu svetu, ponarejeni in da se pred sodiščem izkaže njegova popolna nedolžnost. Nadalje zatrijuje dr. Švihl, da je češki narodni svet obljubil onim c. kr. uradnikom, ki so izpovedali pred narodnim svetom proti njemu, da jim preskrbi službe pri praškem mestnem magistratu, če bi bili vsled svojih izpovedi disciplinirani od državnih oblasti. Končno je izjavil dr. Švihl, da pride tekom njegovega procesa do senzacionalnih presenečenj, o katerih se še ne more natančneje izraziti, ker noče preudicirati sodni razpravi.

Pogajanja za ustanovitev vsečeške stranke razbita.

DUNAJ 11. (Izv.) Iz Prage poročajo, da so se razbila pogajanja, ki so jih začeli ne-

trebno je torej, da uporabim majhno pripodobno:

Misli si velik ogenj, ki naj predstavlja narodov blagor, politiko ali sploh kak razuzumljivega. To je postranska stvar. Italijanska stranka pa je konec, ki stoji že leta in leta pri tem ognju. V njem je meso za Italijane in kosti za Slovence. Toda, kakor se najlepša ženska s časoma postara, tako tudi lonec ne more biti vedno nov, posebno, ker se ga ne more »šminkati«. Prišlo so volitve, Italijani so začeli trkati na svoj lonec in slišali so zelo sumljiv glas. Takoj so razpili v svet, da je to le posledica redne muzikalične nadarjenosti njihovga naroda, na skrivaj pa so začeli misliti, kaj če jim lonec razpade? Adijo, mastna juhu! In zatekli so se k Nemcem, da bi jim lonec povežali. Seveda so to Nemci storili, toda le proti dobremu kosu mesa. In Slovenci? Ne zmenijo se dosti za staro črepijo, ampak zidajo si zraven ognja močan zid, s katerega obesimo potem nov, bakren kotel ravno nad ognjem. Kaj praviš k temu, Primož? Takih loncev imamo tu na Primorskem še več!

Sicer ti pa moram tudi povedati, predragi moj Primož, da se ob tej priliki ni uresničil oni stari pogovor, ki pravi, da je nehalnost plačilo tega sveta, kajti Nemci so za to, da so izveleli v Gorici Italijane iz blata, dobili od Italijanov prav lepo plačilo in to celo na dveh straneh: v Gorici so jim dali odsprej dva man-

kateri posamezni češki politiki in svrhu ustanovitve skupne vsečeške stranke. Pogajanja so se pričela, ko je bila dr. Švihlova afera na vrhuncu, in je stalo na čelu akcije več čeških vseučiliških profesorjev. Naletela pa je akcija na tako velik odpor pri že obstoječih strankah, da se je morala opustiti.

Poset angleške kraljeve dvojice v Parizu.

PARIZ 11. (Izv.) Priprave za sprejem angleške kraljeve dvojice, kralja Jurija in kraljice Marije, so v polnem teku. Kraljeva gosa prideta dne 21. t. m. v Pariz, kjer ostaneja tri dni kot gosta francoskega naroda. Dne 22. t. m. se bo vršila velika parada vse pariške garnizije, 24. t. m. pa se gosa zopet vrne v London.

Sufražetska generalna na Dunaju.

DUNAJ 11. (Izv.) Dunajska policija je končno vendarle dovolila generalni angleških sufražetek, gospe Silviji Pankhurstovi, predavanje na Dunaju, ki se bo vršilo ta teden.

Panamski prekop.

WASHINGTON 11. (Izv.) Senator Lodge je izjavil, da bo parnik »Luisa«, ki ga uporabljajo pri delih v Panamskem prekopu zaposleni francoski inženirji, prva ladja, ki bo v spremstvu manjših severoameriških ladij plula skozi Panamski prekop. Zedinjene države severoameriške podare potem parnik Francoski v spomin za veliko delo Panamskega prekopa, ki ga je francosko ljudstvo prvo pričelo.

Odstranjene podmorske mine.

SOFIJA 11. (Kor.) »Ag. tel. Bulgare« poroča v imenu vojnega ministrstva, da so sedaj v pristaniščih Dedeagač in Lagos odstranjene vse podmorske mine, ki so bile položene za časa vojne in da sta te dve pristanišči sedaj popolnoma prosti.

Živa pokopana.

NEAPELJ 11. (Izv.) Včeraj so pokopali tu splošno znano vojvodinjo Novolijevo, ki je umrla za srčno kapjo. Danes pa se je raznesla po mestu vest, da je vojvodinjo zadel le mrtvoud in da je bila živa pokopana. Po mestu je zavladalo vsled te vesti velikansko razburjenje in oblasti so odredile obsežno preiskavo. Najbrž izkopljejo krsto.

Skrivnostno maševanje.

Duhovnik napaden in smrtno ranjen.

PARIZ 10. (Izv.) »Matin« poroča iz Amiens, da je duhovnik Desachy, star 44 let, župnik v trgu Saint Maxent, šel včeraj proti večeru od večernice v družbi neke gospe proti župnišču. Ko se je pred župniščem poslovil od gospe in hotel vstopiti v hišo, se mu je postavil nasproti neki človek, oblečen v žensko obleko in ognen čez glavo s šalom. Neznavec je čakal župnika že kake pol ure na cesti pred župniščem, in je tedaj, ne da bi bil izpregovoril besedo, potegnil iz žepa revolver in šestkrat ustrelil na župnika. Župnik se je zgrudil na tla, dočim je ona gospa, ki je bila še čisto v bližini, začela klicati na pomoč. Prihitelo je več žranov, ki so župnika vzdignili in ga prinesli v župnišče, dočim pa je napadalec v tem pobeignil. Župnik je težko ranjen v spodnjem delu telesa, na prsih in na rokah. Krogelj mu še niso mogli izvleči. Stanje njegovo je takorekto brezupno. Mogel pa je povedati preiskovalni komisiji, kako se je dogodila stvar. Napadalec, ki so ga izpoznali, stanuje v neki bližnji vasi in se je preoblekel v žensko, da bi ga ne izpoznali. Vse misli, da se je hotel maščevati, a zakaj, ni znano.

data, v Trstu pa odzadaj po glavi in še malo nižje doli od vrata. Vidiš torej, da tudi naši Italijani posnemajo prav radi svoje slavne vzore od tam doli, kaj imaš ti sedaj preveliko srečo, da jih moreš gledati iz oči v oči. Potemtakem je torej Nemcem prav lahko dobro teknil tisti posteni kos mesa, ki so si ga skuhal v italijanski juhi.

Če bi v kraje, kjer se nahajaš sedaj, zahajal kak časopis, bi morda vedel tudi ti, da pride te dni k nam v Opatijo vaš zunanji minister Di San Giuliano — zunanji, veš, zato, ker se baje bolj briga, ali pa, ker bi se vsaj po mnenju naših Lahov moral bolj brigati za stvari, ki se gode zunaj Italije, nego v Italiji — vendar pa je dobro, da ne veš ti vsega tega, kajti nazadnje bi znal morda celo pošepetati kaj gospodu, ko bi se vozil mimo, in še celo morda, da so nam zadnjič »Edinost« zaplenili zaradi njega; in vidiš to bi ne bilo prav. Sicer pa itak tudi to pismo dobiš, ko bo omenjeni gospod že zdavnaj zopet tam doli pri vas, in se zato ne bojim, da bi nam mogel kaj pokvariti. Potem ga pač lahko vprašaš, kako mu je kaj bilo všeč v naši »neodrešeni Regione Giulia«.

Drugeče je pri nas vse po starem. Naš dični § 14 je zopet v polni veljavi, naša vlada — toda, kaj bi ti tu prepeval stare pesmi!

Vreme smo imeli dokaj lepo, samo v zadnjih dneh se nam sonce skriva; naj-

Posamezne številke »Edinosti« se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin
Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5—
vsaka nadaljna vrsta 2—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerlatni oddelek »Edinosti«. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi »Edinosti«. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšerlatni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnobranilnični račun št. 841.652.

Naša Velikanoč.

Pomlad je prišla v deželo: simbol in začitna vzburjanja, vzdrmljanja, preporejanja, snovanja — novega svežega življenja: nositeljica dobrih nad!

In za njo prihaja Velikanoč — veliki praznik proslave vstajenja Kristovega in rojstva krščanske civilizacije. To je praznik spominov na velike dogodke, ki so dali rodu človeškemu nove smeri. Blagi, svet spomini so to, ki povzdigajo duha, oplemenijo čustva, povzdigajo človeka nad strasti vihere, in sovraštva vsakdanjega boja in mu prinašajo v dušo blažilo harmonijo čustev. Čar tega velikega praznika je tolik, da se mu ne more odtezati nikdo, ki je blagoga srca.

Tem glasnej in slšnejši pa distonirajo zvoki dogodkov, v katerih se zrcali položaj naše države ob letošnji Velikonoči. Ti dogodki prinašajo v veliko simfonijo blagostanja hreščeče diskorde. Avstrijska monarhija nima letos vesele Velikonoči. Državljanom poseba v zvezi velikononočno razpoloženje črna skrb, ki gloje dušo s tem ostrejšim zobom ob zavesti, da je le preveč krivde na nas samih, to je onih: ki jim je poverjeno vodstvo, ki jim je dana naloga, da skrb za usodo in bodočnost države, ki naj bodo čuvarji nje vsestranskih interesov na znotraj in na zunaj.

Nasproti sijaju velikega praznika vstajenja in preporejanja se dviga temna slika položaja države toliko v nje razmerju do lastnih narodov, kolikor do vnanjega sveta. Mnogo smo pisali te dni ravno o tem in ni treba, da tu detajliramo. Le sumarično bodi naglašeno zopet: naše notranje državno življenje kaže sliko razsula, parlamentarno in ustavno življenje odreka službo; uprava države si pomaga preko dnevnih težav z neustavnimi sredstvi, kakor dušeka mraza pritiska na državljane gospodarska kriza, a pri tem vihrajo strasti narodnostnih in strankarskih bojev, ki odmakajo v nedogledno daljo možnost takih političnih, socialnih in gospodarskih reform, ki naj bi prinesle pomirjenje visoko pljusajočih narodno-političnih valov, socialne pravičnosti in rešitve iz težke gospodarske krize. Neza-dovoljnost in zastrupljenost čustev povsod — v narodih, v slojih in v poedincih — kratita velikonočno veselje. Istotako žalosten je položaj naše države na zunaj: na Balkanu že davno — da se izrazimo najblaje — nimamo prijateljev, ker tam vidijo v nas svoje najnevarnejše in neizprosne sovražnike; oni, ki jih je naša država še nedavno štela med svoje prijatelje, jo zapuščajo in se obračajo k drugim grupacijam, ki jih naša država šteje k svojim nasprotnikom; od strani ene naših zaveznic nismo varni noben trenutek pred črnim očitnim izdajstvom, dočim na skrivnem že davno rovari proti nam in ubija naše interese; a kar je najhuje: druga zaveznica, ki smo jej morali in jej moramo neprestano pokladati žrtve za nje pretežno »nibelunško zvestobo«, nam ravno za Velikonoč pošilja sporočila, da nas zapuša tudi ona!

Tudi mali narod slovenski nima vesele Velikonoči. Strup strasti, sovraštva in strankarske sebičnosti mu jemlje vsako sposobnost za krepek in ponosen vzlet, mu ustavlja roko, ki naj bi branila z zdravim in čilo silo prava naroda in vsako ped rodne zemlje.

Ali na vso to našo skrb pada žarek spomina na velike dogodke na slovanskem jugu, ki nam zopet preganja tmino iz duše in oživlja vero v bodočnost. Na dno temno sliko se vspenja glorijska svetloba vesele Velikonoči.

Italijani snujejo sedaj neko zelo čudno stvar. Imenovala se bo: »Legna nazionale economica«. Toda, kakor sem izvedel privatnim potom, dajo tej stvari na skrivaj tudi ime »Balkan«, ker vidijo, da društva pod tem imenom tako krasno uspevajo. Pisal sem ti že, da so Italijani zelo babje-vernji, in prepričani so, da v Trstu nobena stvar nima božjega blagoslova, če ne diši malo po Slovanstvu. Revčki, niti sanja se jim ne, da tisti »božji blagoslov«, ki ga imajo naša podjetja, prihaja iz naših rok in iz naših možgan! Kaj praviš k temu, Primož?

Drugeče, kakor rečeno, vse po starem. Naše gospodične se še vedno poučujejo medsebojno v italijanščini, Kranjci še vedno dokazujejo Prešernu, da je bil slab prerok »vremen«, jaz pa ti želim vesele praznike in ostajem tudi tvoj stari

Mikula Letić.

Ike balkanske epopeje. Po petstoletjih je Kosovo sijajno maščevano, epopeja je oživila naš ponos, ideja naše jugoslovanske narodne in kulturne edinstva je nastopila svojo zmagoslavno pot: Jugoslovanstvo je postalo mogočen faktor, ki se mu ne bo mogla in ne bo smela tudi naša država trajno odtežati!

Stanje naše države in našega naroda bomo označili tako-le: **Bolna sta, ali njiu konstitucija je krepka, da jima ni treba drugega, nego dobrih zdravnikov in primerne zdraviljenja, da oživita k novemu, zdravemu in krepkemu življenju!**

Jugoslovanska epopeja nam je prinesla blagovestje, da letos, kljub vsemu in vsemu, slavimo lepo, nadebudo in zares — veliko Velikonoč. Sursun corda!

Adrija in češka politika.

Pismo iz Prage.

V jeseni je prinesel praški »Přehled«, tednik namenjen javnim vprašanjem, članek pod zgornjim naslovom iz peresa Č. Šlepnáka. Avtor piše, da je že skrajni čas, da se Čehi pobrigajo tudi za zunanjo politiko države in da prinesejo v svoje programe več evropskega obzora. Češka politika naj n. pr. končno napiše na svoj štít besedo, ki pomenja bodočnost: — **Adrija!** Dal je povrh še Čehom nepotreben nasvet, da je treba zapustiti vseslovanske sanjarije in misliti treznejše. Ker Čenek Šlepnáček trezno misli, vidi v bodočnost in piše kakor dober češki gospodar: — **Brez nas (namreč Čehov) ne more biti rešen problem Jadranskega morja.** Naš gospodarski instinkt k bregovom Adrije mora dobiti zavedno politično fiziognomijo. — Moramo si biti svesti, kaj hočemo tam kot Čehi in Slovani. — Potem stavlja na češko addresso več vprašanih gospodarsko-političnih značaj.

Na ta članek se je odzval v zadnji (23.) številki »Přehleda« g. Odon Pára, inženir v Trstu, ter podal nekaj politični program za Čeha na jugu. Zato se mi zdi potrebno referirati o stvari in tako pokazati, kako se drugi narodi zanimajo za Jadranske bregove in izpoznajajo velikansko vrednost Adrije in posebno pomen Trsta, za kar imamo mi Slovenci tako malo umevanja, posebno za tisto veliko lužo, katere valovi nam dnevno pljuskajo v obraz. Pravim drzno, da je malo zanimanja in še manj umevanja, drugače si ne morem razlagati očitkov, čemu da se troši toliko denarja za Trst, zakaj ni enotnosti niti v vprašanju, kje naj bi stalo naše vseučilišče itd.

Cisljantija tvori nekako gospodarsko celoto, iz katere je Trst edino pošteno okno. Tega se zavedajo tudi Čehi in zato ne morejo ostati indiferentni napram vprašanju Jadrana in Trsta.

Ce govorimo Avstriji o Adriji, mislimo pri tem najprej na Trst. Pretendentov za to mesto je mnogo. Ne zmagata pa tisti, ki bo število največji, ampak tisti, ki bo gospodarsko in politično najmočnejši. Za enkrat Italija nima časa, ker ima drugod mnogo važnejših in nujnejših poslov. Mi Jugoslovani ga nujno potrebujemo, in imeli ga bomo, če ga bomo znali hoteti. — Vsenemci so najmočnejši in zato najnevarnejši. Čehi bi ga tudi radi gospodarsko podjarmili. Vsenemška politika gre za tem da germanizira Slovence in tako prodre do tako zaželjene Adrije. Pot Nemcev pa gre čez telesa Slovencev in zato ni za Čeha vseeno, kako napreduje germanizacija na Koroškem in prodira proti jugu, ako hočejo Čehi kedaj igrati kako ulogo na jugu. Inž. Pára piše, da je Südmárkino delo proti Slovincem, tako uspešno na Koroškem in Štajerskem, tako nevarno na Goriškem in Kranjskem, pri gospodarski brezmoči slovenskih vasi, ki seveda ne morejo biti hvaležno in odločno »zalede« za Trst, da je to Südmárkino delo namenjeno tudi proti Čehom. Federalizirano telo, čigar nemški del bi segal k morju, bi zbrisalo mednarodni karakter Trsta in iz nadopolnih slovanskih pozicij bi nastale brezupne manjšine. **Tu bi bili prizadeti tudi Čehi in zato lahko upamo, da v tej točki ne bo nesporazumen in da si pojdejo Čehi in Slovenci roko v roki!**

Čehi so torej proti germanizaciji slovenskih pokrajin, ker bi jim drugače bila zaprta pot do Trsta. Radikalno sredstvo proti germanizaciji bi bila jugoslovanska država v okvirju monarhije v smislu trializma. Toda Čehi nečejo slišati o trializmu, ker bi bili oni potem z negotovimi Poljaki osamljeni proti nemškemu prodiranju. Pa ne samo to, tudi za slučaj katastrof ne sme biti Čehom zabranjena pot do Trsta po kakšni popolnoma samostojni državi, naj bi to bila magari jugoslovanska država, kajti narodni egoizem med slovanskimi narodi ni prav nič manj krut, nego proti tujcem.

In federalizem? Morda bo ta za Čeha sprejemljiv! Program današnje oficijalne(?) slovenske politike »zdržena Slovenija« bi bil baše sprejemljiv tudi za Čeha. Ampak Slovenci reklamiramo tudi Trst za združeno Slovenijo, katerega hočemo »ne toliko iz potrebe tega pristanišča, kakor prej za politične prospehe, ki nastajajo iz posesti tega pristanišča z oziranjem na ostalo zaledje.« Res je, da je Trst za Slovence življenskega pomena in hoče ga upravičeno tudi Jugoslavija. Inž. Pára piše popolnoma pravilno, da Slovenci sami nimamo jasnega razmerja k Trstu. Za kulturno središče da smo si napravili Ljubljano, ki pa ostane vedno samo poluprovincijalno mesto brez vsake pomembnejše gospodarske privlačnosti. **Velikomestni Trst pa ima že danes za Slovence večjo gospodarsko privlačnost.** Četudi večkrat kriče na italijanski strani, da nas

Slovence podpira vlada, jej je vendar jasno kot beli dan, da vladna politika v Trstu zasleduje samo en cilj: **da oslabi italijansko pozicijo v širših vrstah in ohrani nadmoč nemškega kapitala v višjih vrstah in v uradništvu.** Za to imamo lep nov dokaz v besedah princa Hohenlohe ob priliki pedesetletnice telovadnega društva »Eintracht« v Trstu.

Inž. Pára se postavlja proti priklopitvi Trsta k bodoči združeni Sloveniji (oziroma eventualni Jugoslaviji). Trst naj ostane za slučaj te eventualnosti ekscentrično postavljeno mesto, naj ostane v posebnem (izjemnem) položaju napram državi. Češka politika pa tudi splošno ne sme pripustiti nikakih državnopravnih izprememb ob Adriji in jih mora zabranjevati tako dolgo, dokler se ni pobotala sama, doma. In za dosego končnega cilja ob Adriji se mora češka politika posluževati vseh sredstev, da ne bo vpliv Čehov, ki jim po pravičnosti pripada v monarhiji, okrajšan poleg nemškega. Inž. Pára končuje z besedami: **Naš program ob Adriji je velika stvar, da največja!**

V tem oziru ne bo med Čehi in Slovenci nikdar sporazumljenja. Po našem mnenju pa tudi mi Slovenci ne bomo hodili povpraševati Čeha, kako bi hoteli oni rešiti vso stvar. O tem govoriti že sedaj, bi bilo neumestno. Pač pa je to memento za naše politike, da se pripravijo. — Niti bodoča združena Slovenija, niti bodoča Jugoslavija ne nehaše reklamirati Trsta za se. — Sicer pa imajo Slovenci in ostali Jugoslovani pri vseh stvari kakor najbolje zainteresirani izmed vseh Slovanov, prvo besedo, ki jim je ne sme odjemati noben poštenjak. Zato je imel dr. Rybář prav, ko je nekoč očital Čehom, da vodijo separatistično politiko. Inž. Pára pa odgovarja dr. Rybářu, da Čehi v Trstu ostanejo Čehi (kar jim seveda nihče ne brani) in če se bodo pečali s politiko, bo to vedno samo samostojna češka politika, prepojena s svojim egoizmom. In take politike ne bodo delali samo v Trstu, ampak tudi ob ostali Adriji, v Dalmaciji in tudi v Bosni in Hercegovini.

Iz vsega tega si napravimo Slovenci zaključek, da naj se učimo od Čehov, in če bo treba, pokažimo najprej Čehom, kar smo se naučili od njih. Zato bo prilike dovolj.

Quousque tandem!

Petsto let je že minilo 18. marca, kar je zadnji slovenski knez — avstrijski vojvoda Ernest Železni — med slovensim zvonjenjem gosposvetskih zvonov in ukanjem srečnega in vselega ljudstva, na knežjem kamnu pod Krnskim gradom v slovenskem jeziku prisegel, da hoče čuvati in braniti Slovincem njihovo »staro pravdo« in je z »vojvodstvom prestola« na Gosposvetskem polju delil slovenskim »starim v njihovem maternem jeziku pravice in svobode«.

Petsto let je minilo ravnokar od onega, za narod naš vselega in zgodovinsko važnega dne. Danes pa se z grenkim čustvom v srcu in duši spominjamo onih dvanajstih minilih srečnih dni: narod naš obhajal petstoletni jubilej narodnega suženjstva, zapostavljenosti in zatiranja.

Gosposvetsko polje — nekdanje središče velike Slovenije! Kako veselo je ukal nekdanj na tej lepi ravnini svobodni Slovinci ter ponosno zrl v obličje — svojemu vojvodi! Kakor pred petsto leti, tako se razprostira še danes rodovita gosposvetska ravan. Nekako v sredini tega za nas zgodovinsko važnega polja še stoji, obdan od stoletnih lip in topolov — »Vojvodski prestol«, ta zgodovinska priča nekdanje slovenske samostojnosti, moči in slave. Tu narod naš — dokazuje hrani! Iz visokih lin gosposvetske cerkve, tudi še danes, kakor pred petdeset leti, doné ubrani glasovi zvonov čez to lepo, širno plan. Ali teh milih glasov ne poslušajo več Slovenci; vse naokoli so sicer naši — grobovi, a v nekdanjih slovenskih domovih se šopiri naš smrtni narodni sovražnik, ki v svojem neugnanem fanatizmu tuli celo preko gomil naših pradedov tja na že daleč skrženo slovensko mejo: »Tod den windischen Hunden! Smrt slovenskim psom!«

»Kosovo polje« je bilo po petstoletih suženjstva maščevano in vrnjeno narodu svojemu. Središče nekdanje velike Slovenije, »Gosposvetsko polje« je po petstoletih potučeno, izgubljeno za slovenski rod. Ali nasilni sovražnik je nenasiten: prekoratil je že Dravo ter se je z vso prirojenim brutalno silo in bogatimi sredstvi vrzel na mirne Slovence tik pred Karavankami. In njegovo zločinsko delo ima danes večji uspeh, nego si je mislil on sam. — Avantgarda koroškega pangermanstva nemško in renegatsko učiteljstvo, je s svojo strupeno nemškoniacionalno vzgojo in sovraštvom do Slovencev že skoraj povsem zastrupilo našo mladino. In čim je mladina zastrupljena, pokvarjena in narodu odtujena, potem ni težko uganiti, česa nam je pričakovati v narodnem pogledu v najkrajši dobi.

Državno uradništvo, ako tudi nastavljenonek v skoraj izključno slovenskih krajih, učinkuje s svojim strupenim nemškim šovinizmom naravnost demoralizirajoče na našega človeka, tako, da si danes Slovenec na Koroškem, na svoji zemlji, sploh ne upa v državnem uradu — kjer naj bi se v imenu cesarja delila pravica in resnica, — govoriti v svojem materinem jeziku, dobro vedo, da bi bil v sled te »predznosti« po poslušajočem uradniku na mestu discipliniran! Dejstvo je, da je človek v nevarnosti, da pride v zapor, ali pa da bo moral celo peš čez Karavanke, ako hoče na koroških železnih postajah z uradniki govoriti slovenski.

Delovanje učiteljstva in uradništva ima trdno oporo pri nemškutarskih županstvih. Kot primer za to vzemimo Borovlje! Sokolu v Borovljah je glasom po deželni vladi potrjenih pravih dovoljenosti nositi društveni krog. Nemškutarsko županstvo pa je sokolski krog označilo pri okrajnem glavarstvu kot »provokacijo« in glavarstvo je na tej podlagi res prepovedalo borovljanskemu Sokolu nositi na Koroškem društveni krog. — Tej prepovedi se je na pritožbo Sokola pridružil deželna vlada v Celovcu in sedaj tudi — ministrstvo za notranje stvari! Potem pa naj še kdo dvomi na tem, da v Avstriji ne vlada — nemški »National Verband«! — Nemškutarska županstva na Koroškem gredo v svojem strupenem fanatizmu celo tako daleč, da ne dovoljujejo Slovincem, da bi na svoji zemlji in na lastne stroške zidali in otvarjali šole!

Ob teh naravnost neverjetnih razmerah, nad katerimi se mora zgrazati vsak pošteno misleči človek, je označenje slovenskega dela Koroške kot »vilajet«, vse prebago, kajti v turških vilajetih so zatirali slovensko rajo, ali materinega jezika je niso oropali in ustanavljanja šol na lastne stroške jim niso brailili!

Ko se nam pred očmi odigravajo ti naravnost neverjetni zločinski prizori, ko slišimo škripanje z zobmi in vidimo stiskanje pesti sicer tako dobrega, zatiranega ljudstva, mora pač človek, ki še ni izgubil razuma, z opravičeno grozo vprašati morda ne faktorje: »Quousque tandem?! Koliko časa še, o gospoda, se bodo pod vašim nadzorstvom, z vašo vednostjo in cel podporo vršila ta sramotna zločina? Ko opazujemo, kako je naš koroški rojak že izgubil vse vero v pravico in resnico, kako vedno bolj izgublja vero v samega sebe in srečnejšo bodočnost, tako, da že nekako resignirano polaga glavo na nemški žrtvenik, mora pač vsakega narodno čutečemu Slovincu izbruhniti klic: »Kedaj bo že vendar konec temu ne le za moderno, temveč celo za polucivilizirano državo sramotnemu početju?! Ne tirajte našega dobrega ljudstva do obupa, ker vedite, da: »svaka sila, do vremena!«

Obenem se pa obračamo tudi do vseh jugoslovanskih poslancev brez razlike strank in političnega mišljenja z apelo: **bratje, vzdržite se, kajti ura je že pozna! »Morituri vos salutant!« se glasi preko Karavank, a vi — vsaj vsi ne — se še vedno ne zavedate kritičnega momenta! — Opustite že vendar enkrat nesrečno, vsemu narodu škodljivo, ničeve in umetno gojene medsebojne prepire! — Vsaj tedaj, ko vas kliče ogrožena domovina na bramki, odnehajte od odijoznega strankarskega boja in pustite, ko je treba skupnega nastopa v obrambo naroda tisti prepričanje za »svetovna naziranja« in »nacele!« Zdržite se trdno, kakor en moč, v bojne vrste za svoj zatirani narod in njega »staro pravdo.« Vi, zastopniki naroda, ste poklicani in obvezani v to! Ako vam res bije srce za trpeči narod, potem ne glite več — pasivno teh krivičnosti in trpljenja, temveč delujte z vso silo in z vsemi sredstvi na odpravo teh nevzdržljivih razmer! Ne pošiljajte v boj proti močnim sovražnikom le posameznika, katerega glas ostaja navadno le »glas vpijočega v pušča«, nastopajte marveč skupno in složno, ne kot strankarji, temveč le kot narodni branitelji: proti našim zatiralcem, zastrupljenim razmeram in nasilnemu sistemu. Primorju! Vae viciis! gorje premaganim! vanov in vspeh ne izostane. Vaša sveta naloga naj bo: izpremenitev sistema v slovenskem delu Koroške, Štajerske in v Primorju! Vae viciis! gorje premaganim! Zberite se in zakličite energično vladi: »Dobro tu in ne dalje!« Dokler ne izginejo iz slovenskega dela Koroške pangermanski učitelji in uradniki in jih ne nadomestimo s slovenskimi, dokler se ne da narodu našemu narodnih šol in enakopravnosti z Nemci in Italijani, do tedaj ne bodite drugemu na uslugo in na razpolago, nego edino le narodu svojemu!**

Ako bi se pa v tem resnem trenutku našel med vami omahljivec, ki bi omahoval in sumljivo manevriral proti energičnim skupnim nastopom, ali bi celo nasprotoval združenju, vrzite ga brezobzirno iz svoje srede! Izdajice ne smemo trpeti med našimi poslanci! S poslancem, ki bi v sili in potrebi pustil svoj narod na cedilo, mora temeljito obračunati skupno narodno Slovensvo.

Gospoda jugoslovanski poslanci! Na vas so sedaj, v sili in stiski, obrnjene naše oči, v vas stavljam svoje nade! — **Ura je že zelo pozna. Nastopite složno in brezobzirno za naše pravo in verujte, da vam ne bomo hvaležni le volilci, zatirani rojaki in vsa Slovenija, temveč bo vaše rodoljubno delo blagoslovljalo vse — Jugoslovanstvo! Zato pa: Na delo!**

Jugoslovanstvo.

Nemški učitelji za hrvatske šole. Naučni oddelek hrvatske vlade namerava baše pokriti pomanjkanje učiteljskih moči na Hrvatskem z nameščanjem učiteljev iz — nemškega — Češke. Učitelja Rudolfa Rohleder — Ludovik Raabenhalt iz Lito-mehle sta bila imenovana za učitelja v Novemselu oz. Novi Jošavi v Slavoniji in s tem je storjen prvi korak. Vest se čuje nekam čudno in skoro neverjetno za nas, ki dobro vemo, kaj so nemški učitelji in kako pogubonosno je njih delovanje po naših pokrajinah. Ni nam sicer znano, v kakem obsegu hoče izvesti naučni odsek hrvatske vlade to idejo, ki čisto gotovo Hrvatov ne bi osrečila, ampak le še bolj pripomogla k utrditvi nemške pozicije na Hrvatskem. Zdi se pa, da Hrvati sploh precej omalovažujejo prodiranje nemškega elementa na jug in da vsled silnih

strankarskih bojev sploh nimajo časa, da bi nemškemu gibanju posvetili malo večjo pozornost. Nemštvo na Hrvatskem ni ravno tako nedolžno, kakor bi si kdo mislil. Iz knjige »Narodna statistika«, ki jo je izdal zagrebški časnikar Josip Lakatoš, je razvidno, da je po zadnjem ljudskem štetju od 2.621.954 prebivalcev na Hrvatskem in v Slavoniji nič manj nego 134.078 Nemcev, ki imajo zlasti v srijemskem in osješkem okraju popolnoma nemške kolonije, njih središče pa je v mestu Ruma, ki se nahaja tudi v njih rokah. Svojih šol imajo hrvaški Nemci sicer samo 29, zato pa s pošiljanjem svojih otrok v madžarske šole silno pospešujejo madžarsko šolstvo. Nemci se čutijo na Hrvatskem dandanes že tako močne, da so že popolnoma natančno precizirali svoje kulturne, gospodarske in politične zahteve. Hočejo kratkoma ločiti vse ugodnosti, ki jih uživajo Hrvati in Srbi. Da te svoje zahteve tem uspešneje oživetvorijo, so si ustanovili svoj »Bund der Deutschen in Kroatien und Slavonien« s sedežem v Rumi, ki je sploh centrum nemštva na Hrvatskem. Tu izhaja tudi njih glavni list »Deutsches Volksblatt«. Vrh tega imajo hrvaški Nemci tudi dva dnevnika »Drau« in »Slavonische Presse« in dvotednik »Semliner Volksblatt«. Materijalno stanje hrvaških Nemcev je jako povoljno, kar najboljši dokazuje dejstvo, da žive ravno v najbolj plodonosnih krajih v Slavoniji. Sploh imajo vse pogoje za uspešen razvoj in s tem morajo Hrvati računati. Glede nemških učiteljev pa naj bi se Hrvatje informirali pri svojih sobratih v Trstu, in tu bi lahko izvedeli, da je nemško učiteljstvo, zlasti ono, ki prihaja odgoraj, od Sudetov, prava avantgarda vsenemštva, onega najzagrizenjšega nemštva, ki ti najraje vse, kar je slovanskega, utopilo v žlči vode. Hrvatje si vzgajajo v takih ljudih gladi na svojih prsih, ki komaj čaka, da jim zasadi svoje zobe vanje.

Srbska skupščina. Delovanje srbske skupščine je osredotočeno sedaj predvsem povzdigi gospodarskega položaja dežele, zlasti pa novoozvojenih pokrajin. Vse kaže, da si je Srbija svesta svojih velikih in težkih nalog, ki jo čakajo sedaj po sijajnih zmagah na macedonskih bojiščih. To dokazujejo zlasti važne narodno-gospodarske razprave, ki se vrše že par mesecev v skupščini. Svojo nalogo bo Srbija izvršila tem lažje, ker je njen mednarodni položaj vsled nove konstelacije na Balkanu jako ugoden in je imelo najetije posojila v Franciji velik uspeh. Tako na kulturnem, kakor na gospodarskem polju se pripravila cela vrsta reform, ki so namenjene v prvi vrsti blagostanju dosega popolnoma zanemarenih novo osvojenih pokrajin. Kako zelo pojmuje srbska vlada važnost nameravanih reform na gospodarskem polju, se vidi v tem, da je narodno-gospodarski minister dr. Jan-ković v skupščini sam priznal nujno potrebo, da se razdeli ta resort v poljedeljski in trgovinski ministrstvo, ker je nemogoče, da bi narodno-gospodarsko ministrstvo samo izvršilo ves ogromni kompleks raznih reform tako hitro, kakor želi to skupščina. Najvažnejše je vsekakor agrarno vprašanje v novem ozemlju, to je odkup kmetov. Vlada ustanovi v to svrhu najprej posebno centralno banko. Dalje je izvršena popolna reorganizacija državnih trgovinskih agencij, katerim posveča vlada veliko pozornost. Na severu je do-ložen za središče trgovinsko-političnega delovanja Berlin, na jugu pa Aleksandrija. Ustanove se nove agencije v Solunu, Braji in Genovi, ki naj pospešujejo srbski eksport v imenovanih deželah. Pogajanja z Grško glede posebnega srbskega oddelka v solunski luki, potekajo zelo ugodno in je pričakovati skorajšnje rešitve tega za Srbijo tako vitalnega vprašanja. — Politiko Srbije je označil natančno minist-rski predsednik Pašić v svojem zadnjem ekspezoju. Srbija zasleduje politiko miro-ljubja in dobrih odnosov z vsemi drža-vami, posebno pa z Avstrijo. Zveza Sr-bije z Grško in Crnogoro in intimno raz-merje z Rumunijo pomeni popolno gar-an-cijo za vzdržanje ravnotežja na Balkanu in zato se Srbija lahko mirno posveti svo-jemu notranjemu delu. Pri tem ji bo do-brodošlo vsakdo, kdor jo bo podpiral v tem njenem stremljenju.

Bolgarska. Bolgarska javnost stoji še vedno pod vtisom nesrečnih dogodkov ob Bregalnici. Tako notranje kakor zunanje politične razmere so nenormalne in tako delikatne, da bo treba naravnost velikih žrtve, da pride zopet do konsolidacije. Dvakrat je že šel narod po dnevih slave in sramote na volišče in lahko z mirno vestjo trdimo, da se je obakrat izjavil proti sedanjemu režimu, ki je nedemokra-tičen in naravnost škodljiv interesom bolgarskega naroda. Tudi sedanjemu so-branju vsled njegove nenadne sestave ni določeno dolgo življenje. Vladna stranka in opozicija sta skoro enako močni, faktično pa je položaj opozicije veliko bolj ugoden, ker odločujejo vladno večino pravzaprav turški poslanci iz novega o-zemlja, kar napravlja jako slab vtis. Tega si je Radoslavova vlada dobro v svesti in si skuša zato pridobiti sigurno večino z razveljavljanjem 20 mandatov opozicije. Sicer pa vladajo v sobranju skrajno nezdrave parlamentarne razmere. Vrši se pravzaprav samo nekaj boj za gospod-stvo med vlado in opozicijo, o kakem res-nem, smotrenem delu ni ničesar slišati. Seveda je tem razmeram kriva v prvi vr-sti sedanja vlada, ki nikakor ni izraz volje naroda, med katerim ne vživa nobenega zaupanja. Pod takimi okoliščinami seveda ni misliti še na sanacijo razmer in rešitev Bolgarske iz sedanjega kritičnega polo-žaja, najmanj pa, dokler bo na krmlu se-danja vlada, ki je nekonstitucionalna in zastopa samo voljo kralja, ne pa naroda.

Dnevne vesti.

Vprašanje orijentalških železnic. Pogajanja med Srbijo in Avstrijo glede orijen-talskih železnic jako počasi napredujejo. Avstrijske zahteve so take narave, da Sr-bija kot suverena država nikakor ne mo-re privoliti vanje, zlasti ker bi bila pri tem močno tangirana njena železniška in ta-rifna politika. Na srbski strani se baše že razpravlja o vprašanju, ali bi ne kazalo opustiti francoski kompromisni predlog in pričeti pogajanja na kak drugi podlagi. Radi velikonočnih praznikov so bila pogajanja za enkrat prekinjena in sta oba srbska strokovna delegata tudi že odpotovala z Dunaja v Beograd.

Domače vesti.

Vesela velikonočna praznika voščimo vsem cenjenim naročnikom in čitateljem »Edinosti«!

Laško vandalstvo. Tržaški kamoraški zagriženci so zopet enkrat pokazali vse svoje divjastvo, a sedaj ne proti Slovincem, osebam, ker jim je najbrž zmanjkalo po-guma, pač pa proti — slovenskim napisom, ki seveda ne morejo vračati miliga za drago. Laški ponočni poulični razgrajči — menda pravi cvet kulturnega naroda ita-lijanskega, — so se spravili včeraj ponoči na napis nad trgovino tvrdke Gorenjec & Co. Obe napisni tabli iz močne železne pločevine, pritrjeni visoko gori na zidu, ste izginili brez sledu. Eno je našla policija, voo-zvito in razbito, druge pa sploh ni bilo mogoče najti. Zdi se, da so isti zlikovci tudi raztrgali plateno senčno streho nad trgovino. — Tako so torej junasta laške velekulturne poulične druhal. Znaša se nad mrtvimi napisnimi tablam, ker se ne more nad živimi ljudmi. Naravnost čudno pa se nam zdi, kako je bilo mogoče neopaženo izvršiti to lopovstvo, pri čemer je bilo ven-dar treba precej razbijati, v ulici, ki je tudi ponoči zelo živahna in se nahaja v njej — policijsko ravateljstvo, v Vojašnični ulici. Čudna in res nepojmljiva so pota tržaških laških razgrajčev in — redarjev.

Čudno ravnanje. Včeraj je šel nekdo v neko tržaško lekarno z receptom po neka zdravlila. Dobil jih je pač, a ko je doma odprl omot, je videl, da z zdravila niso prava, kar je lahko izpoznal, ker je pred nekaterimi dnevi kupil zdravila na isti re-cept in zdravila potem tudi porabil. Neprava zdravila je dotičnik vrnil lekarni in za-hteval prava. In kaj se je zgodilo potem? Človek bi mislil, da se je lekarnar lepo zahvalil in prosil oprostjenja — za take pogreške je določena precej visoka kazen, kajti če bi ravno hotela nesreča, bi se člo-veku tudi lahko zastruplil z napačnim zdra-vilom — toda ne: začel se je celo jeziti, da je bil pokvarjen — omot. Upamo da se kaj takega ne zgodi več, ker bi bili si-cer prisiljeni priti na dan z imenom lekarnar.

Smrtna kosa. Na veliki petek je pre-minul pri Sv. Ivanu eden tamošnjih kre-menjakov, Ivan Suban, krčmar in posest-nik. Rojen na Gorjanskem, je prišel po do-vršeni vojaški službi v Barkovje krojačič, a od tam k Sv. Ivanu. Potem je prišel s skromnimi sredstvi krčmarsko obrt. Toda s svojo pridnostjo, v rčnostjo, razumnostjo in vztrajnostjo si je v nedolgi letih opomogel toliko, da je kupil lepo posetovo »na Višar-vi«, kjer je postavil svojo obrt na trdno podlago. Bil je pokojnik vedno zvest svo-jemu narodu in v narodnem duhu je vzgo-jil svojo številno rodbino. (Prva žena Ivana mu je ostavila dva sina in štiri hčerke, dru-ga, Marija, mu je poklonila sina in hčer). Pokojnik je bil zged treznega, varčnega gospodarja in zanesljiva narodnjaka. Po-čiva naj v miru, a zaljubljeni družini izrekamo iskreno sožalje. Pogrebo se bo vršil danes, v nedeljo, ob 9 iz hiše žalosti pri Sv. Ivanu.

Razstava hrvaških narodnih ročnih del v »Narodnem domu« še vedno ni tako obiskana, kakor v resnici zasluži. Ne-koliko je pač kriv čas — veliki teden — ki daje gospodinjam in ženstvu sploh več skrbí in dela; zato pa se je nadejati, da bo po praznikih obisk večji in popolnejši, o-sobito, ker se razstava zaključila najbrže že v terek zvečer. Vsakdo, ki je videl raz-stavo, se je začudil nad obilico, razno-vrstnostjo in umetniško izvedbo razstav-ljenih del. Cene predmetov niso pretirano drage, če se oziroma na dolgotrajna ročna dela; da, nekateri predmeti (bluze, torbice in blazine za divan) so celo cenejše, nego v trgovinah, dasi imajo lepo prednost, da so po delu nekaj izrednega. Prekrasne so šerpe: ena zelena, več belih in belih s pi-sanim vezivom. Nekaj posebnega so za-veze; delo fino in natančno; zavese, ki bi lahko krasile najfinejši salon. Slikoviti so celi kostimi hrvaških žen, kakor so zelo graciozno otroške obleke. Posebno fino so izvedeni mišjeji in ročne torbice raznih oblik. Z živimi barvami pretkane so har-moniočno pisane mehke preproge, ki go-vore o vztrajnosti, potrpežljivosti in okusu hrvaških žen. — Tako bi lahko naprej naštevati in naštevati vsa dela, ker vsa so krasna in občudovanja vredna; zato se je tudi precej predmetov že razprodalo. Tako je soproga princa Hohenloheja ku-pila dve bluzi in dve torbici, soproga dvornega svetnika pl. Manussija dve bluzi in dve blazinici, ga. Mankočeva par dra-gonih zavese, ga. Försterjeva bluzo, ga. Rybářeva ročne torbice itd. Razstavo si je ogledalo tudi nekaj nemških in ita-lijanskih dam, Slovinci je pa bilo doslej še vse premalo. Priliko imajo, da popravijo za-mujeno sedaj ob praznikih. Nobeni ne bo žal. Razstava je pristopna vsem, tudi naj-širšim slojem, ker je vstopnina le 30 vinar-jev. Cisti dobiček razstave je namenjen za hrvaške in slovenske šole v Trstu; zato, Slovence, bodi vaša parola za praz-nike: V »Narodni dom« na razstavo hr-vatskih narodnih ročnih del! — M. B.

O priliki desetletnice podružnice »Slovenskega planinskega društva« v Trstu, se bo vršila v nedeljo, dne 14. junija t. l. velika planinska veselica v prostorih »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu!

Z Opčin. Tukajšnja podružnica CMD priredi na velikonočni ponedeljek v »Sokolovi« dvorani veselico s petjem, godbo, igro in plesom. Igrala se bo tridejanska komedija »Klepetulje«. Pričetek veselice ob 4 popoldne. Ples prične zvečer ob 8. Čisti dobiček je namenjen za bodoči slovenski otroški vrtec na Opčinah. Zabave ne bo manjkalo. Vljudno vabimo tudi tržaške in druge okolišanske izletnike, da se poleg zdravega zraka navžijejo tudi zdrave zabave.

Parnik »Vida« bo vozil danes in jutri po trikrat na dan, iz Trsta ob 9.15 popoldne, ob 2.45 in 4.15 popoldne, iz Griljana pa ob 12.15, 3.30 in 5.45 popoldne. Vojna po morju na udobnem salonskem parniku, diven pogled na bližnje in daljnje obrežje, spretnost v Griljanu, sedaj ovenčane ob cvetne vigrede: to je zares užitek. — Opozorjamo na vozni red v inseratnem delu.

Drzna tatvina o belem dnevu. Kakor je vsem znano, ima tržaška podružnica banke »Union« na vogalu Borznega trga in Borzne ulice svojo menjalnico. Včeraj okoli 2 popoldne je neki drzen tat s kamnom razbil sipo izloženega okna in z bliskovitimi naglasi pograbil paket, sestojel iz sto bankovcev po 5 ameriških dolarjev in dva 20kronska zlatnika ter nato pobegnil proti staremu mestu. Ropot šipe in beg tatu je bil prizval na lice mesta celo gručo radovednežev, katerih nekateri so jo vdrlji za bežičnim tatom, ki jim je na kmalu izginil izpred oči. Zmešnjava je bila tem večja, ker je ravno v istem hipu drugi uzmotil okradel nek cvetličarico na bližnjem trgu Nicolò Tommaso. Vendar so nekatere osebe mogle podati policiji popis onega drznega tatu in je upati, da ga policija zaloti. Ob 5 popoldne je bil v Zavljah aretiran vlomilec, 21letni brezposeln tiskar Gracijan Stenico, rodom iz Redine v Trentinu. Dejanje je priznal.

Več aretacij radi tatvine v prosti luki. Pred nekim skladiščem v prosti luki je bilo včeraj razloženih več zabojev cinkaste posode, ki so se imeli vkrcati na neki parnik. Ker se pa na te zaboje ni dovolj strogo pazilo, so neznani zlikovci odprli zaboje ter pobrali iz njih doberšen del blaga. Policija je izvedela, da je bil večji del ukradenega blaga skrit na grški parnik »Trakhi«; a dočim je policija preiskovala rečeni parnik, je nekdo vrgetl v morje del ukradene posode. Policija je aretirala 18letnega težaka Ivana Vittoria, doma iz Follana v Furlaniji, stanujočega v ulici G. Toricelli št. 10, 23letnega težaka Romana Ghersicha, doma iz Pule, stanujočega v ulici Crosada št. 3, in 19letnega težaka Josipa Valenticha, doma iz Pule, prenočujočega na ljudskem prenočišču v ulici G. Gozzi. — Ti trije uzmotili so tudi zapleteni v tatvino zabojov sladkorja, o katerem smo poročali včeraj.

Dva golobčeka aretirana. Včeraj sta bila tu v Trstu aretirana 21letna Katarina Brunader in 33letni natak Fran Domonice, prva doma iz Gradca, drugi pa iz Dunaja. Bila sta oba v službi pri gospodu Biriztu v Opatiji, ki je varuh Katarine in pri katerem je bila Katarina za kasirko, a drugi za natakara. Predvčeršnjim sta pa oba pobegnili od tam in Katarina je ob tej priliki — zdi se, da na prigovarjanje natakara Domonice — ukradla svojemu varuhu in gospodarju večjo svoto denarja. Ker je Birizt stvar prijavil oblasti, sta bila oba aretirana.

V prosti luki je bila včeraj aretirana 45letna Ivanka Oštr, doma iz Trsta, ker je tam v nekem skladišču ukradla 7 kg najfinije kave.

Aretecija sokrivcev na tatvini. Pod naslovom »Se ena tatvina v prosti luki« smo včeraj poročali, da je bil neki Pavel Partel aretiran, ker je iz nekega zaboja v nekem skladišču v prosti luki ukradel 8 srajc, vrednih 24 kron. Včeraj smo nadalje izvedeli, da je imel biti oni zaboj poslan v Solun tvrdki Carradios in Stambolu. Poleg imenovanega Partha, je policija aretirala tudi njegove sokrivce, in sicer 23letnega Ivana Stuparja, doma iz Pazina, stanujočega v ulici della Fontana št. 14, 25letnega Ivana Ferrija, doma iz Trsta in stanujočega v ulici dell'Industria št. 1, 23letnega Karla Gustinčiča, doma iz Trsta in stanujočega na Greti štev. 320, in 22letnega Aleksandra Costantinija, doma iz Vidma, a stanujočega v Rojanu.

Društvene vesti.

Loujerska CM podružnica ima danes, 12. t. m., ob 2 popoldne v prostorih »Konsumnega društva« svoj redni letni občni zbor. — Vabi torej tem potom vse svoje člane, da se občnega zbora udeležijo v čim večjem številu.

Osrednji odbor »Zveze jugoslovanskih železničarjev« ima svojo sejo, ker redna seja v ponedeljek odpade, v torek ob 8 zvečer v društveni pisarni. Odborniki naj se seje zanesljivo udeležijo.

Svetoivanska podružnica CMD ima v soboto, 18. t. m., ob 9 zvečer svoj redni letni občni zbor. V nedeljo, 19. t. m., pa predstavi in plesni venček. 5. julija priredi veliko slavnost v spomin 500letnice zvojnega slovenskega ustoličenja koroškega vojvode. Vabimo že danes bližnja društva, posebno podružnice, na sedelovanje.

Narodna delavska organizacija.

Zveza lesnega delavstva priredi v torek ob 7 zvečer sestanek zaupnikov. Prosimo

vse zaupnike, da se tega sestanka gotovo udeležijo.

Shod šentjakobskega delavstva, ki bi se imel vršiti jutri, v ponedeljek, se bo vršil prihodnjo nedeljo. Ker je dnevni red velike važnosti, delavstvo že sedaj opozarjamo shod.

Odbor šentjakobske podružnice NDO ima jutri, v ponedeljek sejo.

Urad NDO ostane danes zaprt; jutri, v ponedeljek bo odprt od 10 do 12 popoldne.

Posredovalnica dela. Išče se več delavcev malovarjev na deželo; biti morajo zmogni tudi za opravljanje kmetijskega dela.

Rnjževnost in umetnost.

Koncertni pijanist Anton Trost nastopi v soboto, dne 18. t. m., tretjič pred slovenskim občinstvom v Trstu. V predobrem spominu je nam vsem njegov nastop na dobrodelnem koncertu v prid »Dijaškemu podpornemu društvu« decembra 1911. Takrat je med drugim sviral težki Lisztov koncert za klavir s spremljevanjem orkestra. Vsled svojega prikupljivega nastopa in izredne tehnike, s katero obvladuje svoj instrument, se je jako priljubil vsem poslušalcem. V drugič pa je sodeloval na povabilo ge. Mire Costapierie na koncertu, ki ga je priredila na korist balkanskim ranjenecem. Sedaj pa sodeluje gospa Costapieria na njegovo prošnjo na sobotnem koncertu. Pač krasen dokaz vzorne slovenske umetniške vzajemnosti.

Anton Trost je sin slovenskega ljudskošolskega učitelja. Oče, vnet glasbenik, je zgodaj in vestno skrbel za muzikalično vzgojo svojih sinov. Dva sinova-učitelja, sta oba dobra muzika; Anton — pianist, je prvi Slovenec, ki se je popolnoma posvetil klavirju in z izvrstnim uspehom dokončal vse tozadevne študije na c. kr. akademiji na Dunaju. Četrti brat Fran pa konča letošnje leto kakor violinist c. kr. akademijo na Dunaju.

Anton Trost je užival klavirski pouk najprej pri svojem očetu, pozneje pa v naši ljubljanski »Glasbeni Matici«, katere odlični učitelj je danes. Oče njegov je bil tudi organist v ljubljanski trnovski cerkvi. Tu je Anton pogostokrat, posebno pri zgodnjih jutranjih mašah nadomestoval svojega očeta. Dobro se še spominjamo, kako se je pri neki taki maši, kot majhen drugošolec — ker ni dosegel pedalov — kar sprehajal po njih in krasno preludiral. S krasnimi uspehi je nastopal tudi pri vsakoletnih javnih produkcijah »Glasbene Matice« v Ljubljani. Kakor gojenec c. kr. akademije na Dunaju pa je priredil tudi že samostojne koncerte, večkrat skupno z bratom violinistom. Nastopil je na Dunaju, v Ljubljani, Kranju, Bledu, Porečah ob Vrbskem jezeru itd. Kritike, nemške in slovenske, so se jako častno izražale o njem. Letošnje leto, meseca februarja in marca, pa sta priredila z mladim, odličnim hrvatskim violinskim virtuozom Balakovićem koncertno turneo po Egiptu. Kritike, posebno v francoskih listih so se jako laskavo izražale o Troštovem igranju. Poseno laskavo piše list »La Bourse Egyptienne«. Naše čitatelje opozarjamo na sestavek »Jugoslovanska umetnika pod piramidami«, ki je izšel v tatedenski številki »Slovenskega Ilustrovanega tednika«. — Tekom tedna izpregovorimo o skladateljih in skladbah, zastopanih na koncertu. Vabimo pa že danes, na mnogosteven obisk koncerta, ki bo nudil v resnici umetniški užitek.

Derovi.

— V spomin pok. Ivana Suban daruje obitelj Ivana Tomažiča 20 K moški podružnici CMD. Isti podružnici Gregor Zidar K 20 kot velikonočni dar. — Denar hrani uprava.

— Dediči pok. Fran Živca na Sovrancišču da so izplačali svetovianski podružnici CMD 10 K kot volilo pok. očeta. Gosp. Andrej Marc je daroval v spomin pok. hčerke 1 K.

— Ob priliki prodaje svoje gostilne je podaril gosp. Starc moški podružnici CMD K 23. — Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Goriško vstajenje.

Vse naokoli odeva praznična obleka, ker vse praznuje svoje vstajenje, praznuje dan, ko nastopajo mlade in čile sile, ki ustvarjajo novo življenje. Logi in lesi ozelenevajo, z gričev doni veselo zvonjenje zvonov, ljudje pa si nazdravljajo, ker je minila mrzla doba, ker vlada v njih srčih pomlad in ljubezen do življenja. Leto za letom se ponavlja ta vesela preroditev narave in ljudi, leto za letom pa tudi vidimo, kako nazdravljajo nekateri z žalostjo v srcu, ker ni vsem dano veselo življenje. Pa kakor plakajo ljudje, ker jim je kruta zima razbila srečo, tako tudi ne praznujejo vsi narodi na enak način vstajenja narave.

Že dokaj let je prešlo, odkar naš narod ni v kolu veselo nazdravljajočih si narodov, odkar je legla na nas težka pest, ki utaplja veselje do preroditve, do vstajenja, v kupi krivic. Tako daleč smo že bili v zimi, da so se vedno bolj med nami množili ljudje, ki so sejali pogubonosno malodušje in kot klavirni preroki oznanjali, da je vse naše delo zaman, slavno držali roke križem in s tem dokazovali, da je zastoj vse naše delo. Pa ni bilo zaman naše delo, zaman pa je bilo njihovo prerokovanje.

Ljudje, ki so hranili v srcu neizmerne zaklade domoljubja, so se uprli v breme in začelo se je prvo delo. Naj leži na po-

lju še tako visoka plast snega, tudi šibki zvonček dobi moč, da vstane in kliče druge k vstajanju. Naj je bila pest še tako težka in trda, naj je bila plast krivic, pod katero smo začeli, še tako neizmerna, dobili smo delavce, ki so pretolkli to plast in dokazali, da se more prebiti.

Bili so že časi, ko je praznoval tudi naš narod svojo pomlad, ko je ves narod veselo nazdravljalo ob svoji aleluji, pa bilo je prezgodnje praznovanje, ker prišla je s severa mrzla slana, da so umrli naši cvetli in da je zastalo prerodjenje. Prezgodalj smo hoteli vstati, nismo bili dovolj pripravljeni in ojačeni z izkušnjami: smo morali leči nazaj pod zimo.

Zopet done velikonočni zvonovi, zopet nazdravljajo narodi in ljudje veselo pomlad, to pot pa tudi Slovencev ne manjka v kolu veselih, ker zopet se je pričel za naš narod radostno vstajenje, zopet nam polje po žilah mlada in silna kri. Iz solne Goriške prihaja veselo oznanilo, da napredujejo v svojem boju, da je že čisto blizu trenotek, ko se prebijejo prvi naši cvetli iz plasti krivic, da vzbude, da vzdamo vse naokoli delavce, da s podvojenjo silo delujejo za skorajšnjo pomlad, da skupni odejo in da se okraši Slovenija v praznični obleki.

Leto in leto so trpeli Goričani pod pezo laškega pritiska, leto in leto so morali prenašati vse najrazličnejše krivice in brez moči so gledali, kako propada mesto, kako trpe slovenski otroci. In krivice so vzbudile odpor in tiho pod plastjo so začeli zbirati delavce. Vedno več jih je združevalo narodno delo in prišla je doba, ko so se tlačeni smelo uprli gospodarjem, ko so napovedali gospodarjem boj; tako silno so se okrepili. Veselje je zavladalo v vrstah narodnih mož, ko so voditelji napovedali boj, ko je bila na sijajnem shodu v Trgovskem domu vržena rokavica magistratovcem. Vse je odmevalo odobravanja, ki ga je govoril dr. Puc, da smo potegnili meč, ki ga ne vrtakemo poprej, dokler ne zmagamo, vse je odsevalo radosti, ko so zadonele besede, da je ta boj začetek lonce — konca laškega terorizma, začetka goriškega vstajenja.

Besedam so sledila dejanja. Z vsa silo se je vrgetl nasprotnik na nas, na pomoč mu je prišel Nemec in skupno sta hotela zatreti naše mlado gibanje. Pa bili smo jim kos in vzdržali smo ves boj. Ču' smo nasprotniki, kako se bliža dan, ko prodremo, ko zmagamo, in ljuto so se vrgli na nas, da zatro v kali naše vstajenje. Pa sprav se je prvič meril v boju slovenski kričan s svojim tlačiteljem, je že prvič omajal tla, da vedno lažje prodira naprej. Danes vemo, kje moremo z največjim uspehom napredovati, danes vemo, kje je nasprotnikova sila najmanjša, danes vemo, kako vzbudimo še vse speče, da popeljemo v odločno bitko močno in veliko četo, ki mora na mah pridobiti zmago, ki mora na mah uničiti nasprotnika.

Veliko ozemlje Slovenije ječi še pod težko zimsko odejo in ponekod v severnih krajih niti prvo delo za osvoboditev še ni pričeto. Ali na Primorskem, kjer je toplejše solnce, je pričeto delo in uspešno prodira naprej tlačeni rod. S Primorskega prejema danes Slovenija veselo oznanilo, da so Slovenci dovolj močni, dovolj silni, da vstanejo in da si pribore nazaj zlato svobodo. V Goric, v Trstu je prebit led, v Goric praznujejo Slovenci svojo pomlad in kličejo svoje brate na veseli boj in jim nazdravljajo k njihovi skorajšnji pomladi.

Bili smo mladi, ko smo šli v boj z izvežbanim in izkušenim nasprotnikom, imeli nismo drugega ko svojo mlado moč, in vendar smo uspešno nastopili in vendar smo vzdržali boj. Če je bil mogoče uspešen boj v Goric, potem mora biti tudi drugod, potem mora tudi drugod pričeti skoraj naša pomlad. Le svoje sile je treba zastaviti in složno iti v boj. Ni bilo nam v Goric v škodo, ker smo se združili vsi, ni bilo to v škodo tržaškim Slovincem. Ali treba je trdne volje, vsakdo mora stati na svojem mestu in pred očmi morajo imeti vsi isti veliki cilj — blagor Sloveniji, in združitev vseh za skupno korist bo mogoča.

V Goric so stali v boju vsi združeni in vsi so imeli pred seboj jasn cilj in zato je napredovala slovenska stvar.

Tako moremo danes praznovati goriško vstajenje in danes klicati Sloveniji: Aleluja! Vstani, ker tudi za naš narod je prišla doba veselo pomladi, ker tudi nam gre pravo na življenje. Mi vam prinašamo veselo oznanilo, da je naš boj uspešen, da mora biti uspešen tudi vaš, če ga započnete in če ga bodele bili edini in složni!

Slovensko gledališče v Goric. — Predstave ljubljanskih igralcev se prično na velikonočno nedeljo in sicer otvori ciklus letošnjih predstav vlezabavna burka »Konec sveta«. Začetek ob 8.30 zvečer. 13. aprila igrajo ljubljanski igralci v Renčah na Ciril- Metodovi veselici in sicer ponove burko »Konec sveta«. Zvečer pa igrajo v Goric burko »Tretji eskadron«. Pričetek predstave ob 9 zvečer. Cene so sledeče: Fotelji 3 K, sedeži od 1-3. vrste 2.50 K, od 4-8. 1.80 K. Sedeži na galeriji 2 K in 1.60 K. Stojišča 80 vin., dijaki in vojakovi polovico. Upamo, da obiščejo Goričani predstave ljubljanskih igralcev polnoštevilno, da ostane še v naprej Goriška ljubljanskim igralcem v prijetnem spominu.

Velika noč v Goric je za laško prebivalstvo le mala aleluja pravi vodilno laško glasilo v Goric. Ker na veliko noč se je poslovl laški značaj Goric za vedno od magistrata in na Veliko noč je končala slava laške Goric. Pa morajo laški liberalci biti res veseli uspehov volitev.

Glasilo magistratovcev noče seveda videti v dveh nemških mestnih svetovalcih

nemške narodne posesti in tudi kompromis ni bil sklenjen radi tega, da se prepreči zmagi Slovencev. Torej iz gole pravičnosti so dali Lahi Nemcem dva mandata in iz gole pravičnosti mnogostevilnejšim Slovincem nič. Blagor ubogim na duhu, ki to verujejo.

Ali bo potrjen Bombič za župana, se vprašujejo trezni meščani v Goric. Vsem je v spominu, kako je nastopil Bombič pri Garibaldijevi slavnosti, kako je za časa njegovega županovanja izginil avstrijski orel z magistrata, kako velike »usluge« je vselej delal vojaški oblasti. Ali vlada res prezre vse te dogodke in prezre, kako je ista stranka gospodarila v drugih primorskih mestih? — Zdi se nam, da se to zgodi, saj so že volitve pokazale, da vlada ne razumeva položaja na Goriškem.

Promenadni koncert vojaške godbe se vrši na velikonočni ponedeljek od 11.30 do 12.30 popoldne v ljudskem vrtu s sledečim sporedom: 1.) Meyerbeer: koračnica iz opere »Prorok«. 2.) Rihard Wagner: Predigra iz opere »Parsifal«. 3.) Waldteufel: Valček. 4.) Dvořák: Slovanski ples št. 8. 5.) Puccini: Fantazija iz opere »Madame Butterfly«.

Hotel »Union« je prevzel restavrater pri treh kronah, Baumgartner.

Chevillardov polet se ne bo vršil danes popoldne; aviatik je izjavil, da se noče producirati.

Pošne razmere v Dolnji Vrtojbi so naravnost škandalozne. Od 15. marca ne prejemajo že prebivalci nobenega lista in le tupatam se usmili včasih kdo kakega pisma in ga prinese iz St. Petra v Dolnjo Vrtojbo. Dosedaj je namreč nosil občinski sluga pošne pošiljatelj iz St. Petra. Ker se je pa končno zdelo občini le preneumno, da bi ona placevala ljudi namesto pošte, je to sedaj opustila in tako je Dolnja Vrtojba brez pošte. Semtertja da poštar v St. Petru mlekaricam pošne pošiljatelj, da jih prinesejo v Vrtojbo. Zahtevamo od poštnega ravateljstva, da uredi te škandalozne razmere, ker končno niso mlekarice še uslužbene pri poštnem erarju.

Iz Komna nam pišejo: Z ozirom na poročilo iz Komna z dne 22. marca t. l. prosimo, da priobčite resnici na ljubo, da je bil mesar A. P., ki je o mesarju A. M. širil govorico, da bi bil le-ta prodajal meso bolnega vola, dne 9. t. m. obsojen radi žaljenja časti na globo K 100.—, oziroma 10 dni zapora.

Poizkus sleparstva z brezobrestnim posojilom. Iz Koprive nam pišejo: V sredo je vladalo veliko razburjenje v tej občini. Prišel je namreč mlad gospod sprejemati prijave posestnikov za 10.000 K brezobrestnega posojila, katero namerava delžni odbor goriški nakazati že tekotom osmih dni. Stiri ure je dalj prijazni gospod pojasnila in upravljal na zapisnik prijave. Ta kmetič je zahteval 400, oni 800, drugi 600 K; vobče so bili posestniki vsi zadovoljni, ker gospod ni nasprotoval nobeni zahtevi. Slučajno navzroč Dutovec je bilo pogledaval gospoda, naposled pa se je ojunacil ter ga prosil, če bi ne bilo mogoče doseči podpore tudi za Dutovlje. »Seveda, tudi, tudi«, je bil odgovor, »16. in 17. t. m. bo uradni dan«. Neki posestnik pa je tekel domov k ženi se pohvaliti, kako dobre poslane da imajo, ker tako skrbje za uboga kmeta. Toda vsaka reč ima svoj konec. Nazadnje je gospod zahteval od vsakega priglasičenega posestnika po 2 kroni in pol ter sta dva udeleženca to svoto tudi res plačala. Drugi pa so se izmuznili in šli na cesto se posvetovat. Šumiti so začeli. Kakor odrešenik je šel tedaj žandar po cesti in načrt je bil takoj sklenjen in izpeljan. Žandar naj ga vpraša po pooblastilu delžnega odbora. Rečeno storjeno. Orožnik stopi v hišo, in ker se gospod ni mogel izkazati z nikakim pooblastilom, ga je uklenil. Med dvurnim izpraševanjem se mu je s paternoštrrom na rokah godilo kakor Kristusu na križevnem potu. Popreje prijazni posestniki so mu izrekli vse, samo človek ne. Nekdo pa je ponosno opazil: »Kaj misliš, šema, če si ti Tolminec, pa smo mi Kraševci!« — Sedaj premišljuje gospod o razdeljevanju brezobrestnih posojil v luknji. Ob tej priliki pa se je zgodilo še nekaj, kar kaže neke ljudi v prav čudni strankarkiški luči, a o tem pa izpregovorimo prihodnje dni.

Koncert pevskega društva »Hajdriha« v Tomaju. Priprave za ta koncert, za katerega vlada že sedaj vseobče zanimanje, so v najlepšem toku. Prireditelj obeta postati pravi narodni praznik na našem Krasu. Koncert sam pa bo nudil vsakomur najboljega užitka. Razum moškega, ženskega in mešanega zbora pevskega društva »Hajdriha« nastopita tudi moški zbor in novoustanovljeni tamburaški zbor pevskega in bralnega društva »Tomaja« iz Tomaja. Na koncertu se boste med drugimi izvajali tudi E. Adamičeva slavnostna kantata: »Ecce dolor«, in dr. A. Schwabova: »Zlata klanglica«, veliki mešani zbor s spremljevanjem orkestra. Natančnejši spored se objavi pravočasno. Dne 3. maja posetite v obilnem številu to narodno prireditelj na zavednih tomajskih tleh!

Iz Krepelj. V novembru minulega leta smo omenjali v tem listu, da je naše »Vinarsko društvo« skupno z občino tomajsko vložilo prošnjo na c. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu, da bi se na železniški prog pri Krepelj zgradilo postajališče z imenom Krepelj-Tomaj. Dne 4. t. m. je došel semkaj inženir v spremstvu drugih uradnikov in železničarjev, da so na licu mesta izmerili v svroho naprave načrta za poslopje. Iz tega je razvidno, da je železniška uprava pripravljena ustreči naši prošnji. To je vesela vest ne le za nas, ampak tudi za ljudstvo drugih občin, ker jim bo postajališče zelo

pri roki in v veliko korist. Lažje bodo vozili svoje prideleke na tržaški trg. Kupčija pojde hitreje od rok in prihranjenega bo ljudstvu mnogo časa in truda. Pomislite je treba, da vodijo semkaj poti od Anverberja za Tomajem, od Žirjen čez Dane in Smarje. In to so zgodovinske poti, kajti izdelane so bile za časa Rimljanov. Poti so še dobre; le malo popraviti jih je treba, pa bodo služile kakor vznožje poti do omenjenega postajališča. Zaprošeno postajališče pa bo tudi v interesu železnice same, ker dosedaj mnogo ljudstva z vzhodnjega Krasa hodi peš do Opčin in nazaj na dom, potem pa se bodo vozili. Železnica bo imela lepe dohodke.

Vesti iz Istre.

Volitve pred durmi.

Že od 4. t. m. so volilski imeniki na občini razpoloženi. Čas beži! In nihče se ne potruži, da nam vsaj svetuje, ali naj se podamo v volilno borbo, ali opustimo vse, ker je okraj laški. Potem, ko poteče čas reklamacij, bo zastoj postavljati števene kandidate, ker volilci ne bodo vpisani.

Velik greh bi bil, ako se v I. kmetiskem okraju ne šteje naših glasov. Razmere so namreč take, da pravih Lahov-kmetov izven onih, bivajočih v mestih, skoraj ni. So le kmetje, govoreči oba jezika, naše narodnosti, ali — brez zavednosti. Mej njimi pa je tudi veliko zavednih narodnjakov, ki pa nimajo vodstva, ker naš kmet je, — ker je bil toliko goljufan —, nezaupečen do inteligence. Samo ta nezaupnost ga je pa rešila potujčenja pod beneško ljudovlado; sedaj pa ima narod že nekoliko res narodno čuteče inteligence, ki je pa razbita »v naziranjih« toliko, da večkrat ta podira, kar drugi zida z veliko muko.

No, pa vsaj dandanes to ni nič novega. Slovani imamo zadnja leta pač dosti Dlugoszev, ministrskih aspirantov, dr. Svihov in takih afer, ali korist imajo nazadnje le tisti, katerim dotični Slovani služijo. Kako težko je biti svoboden in neodvisen, nam bi mogli povedati Savovi, Danevi in taki, ker nazadnje velja le »ukaz« kakega Nemca: Bij po bratu! Gorje pa onemu, ki bi se oglašil: Pustite difference v naziranj, združite se v skupno akcijo za narod! — Tak je »nezadovoljnost«, nasprotnik vsem v strankah združenim, torej vsem, ki nočejo sami misliti. . .

»Edinost« je že poročala, da se s podrobnim narodnim delom v društvi in korporacijah noče nihče več pečati pri nas. Žal, da dopisnik govori resnico. Narod naj kliče: Slava! in čaka boljih časov. Reči je pač treba odkrito: vsak, kdor izpodkopava ugled naših starodavnih osnov, društev, zadrug, korporacij, ali omalovažuje pomen občinske samostojnosti, ta ni naroden delavec, ampak razdirač.

Treba nam je iti med narod. Več let je, kar se je ustanovila Kmetjska zveza. — Čutili so potrebo in prišla je. Ustanovili so si jo sami, ker se visoke inteligence nihče ni potrudil, da sodeluje na tem polju. Povabili so svoje duhovnike in oni so jim napravili pravila. In prav je tako. Kdo ve, ali bi pravila ostala doslovno ista, ako bi sodelovali na njih tudi drugi stanov? — Kmet je šel tja po pomoč, kjer jo je upal najti, ker je vsak dan v stikih le z duhovniki. Da pa ta zveza dela samo v politiki, zopet ni krivda članov, kmetov, ki bi pač radi, da se zveza poteguje tudi za druge koristi kmetov.

Tako je pač, kjer ni enotnega skupnega dela, a to pa najbolj občutimo sedaj, pred volitvami. Kaj naj storimo, kam naj se obrnemo, kako naj delamo? Povejte nam! Volitve so pred durmi! Povejte nam, počite nas, dokler še ni prepozno! Mi čakamo: pridite, počite nas!

Iz Kopr. V četrtek so pokopali koprski Italijani enega najboljših markantnih svojih mož: Josipa Sandrina. Bil je ljubitelj svobode in božje narave. Odpovedal se je vsem prijetnostim rodbinskega življenja raje je samotaril brez naslednikov v svoji krasni pristavi, nego, da bi imel poleg sebe še koga, ki ukazuje v njegovem domu. — Imel je več velikih hiš v mestu; imel je upravo parobrodnega društva; ali, ni se mogel videti v zadulhili zidinah. Zunan, na kmetih se je počutil zdrav. Kmetje, tako naši, kakor »laški«, so ga spoštovali in ljubili. Bil je vnet za napredek kmetijstva in v tem oziru ni delal razlike med narodnostmi. Bil je kum našim našim. Ceni je vsakogar, ki je imel pošten, priznavati se za Slovana in delati za svoj narod, kakor je delal za svojega tudi on. Sovražil pa je tiste naše ljudi, ki jih je ob volitvah prav z lahkoto pridobival za laško stranko. Sovražil jih je v srcu, ker javno pokazati tega zaradi politike ni mogel. Bil je pravi prijatelj kmeta in da se ni ustanovila zadruga za izkoriščanje poljedelskih strojev, kar je bila želja njegova in tudi želja slovenskih prijateljev kmeta, je vzrok v letargiji tukajšnjih poljedelcev. Ako bi šlo po mislih Sandrinovih, imeli bi danes trdno kmetisko stranko brez politične barve. Pri vsem tem je bil navdušen sin svojega naroda, v čemer naj bi ga posnemali tudi naši.

Vesti iz Štajerske.

Velika slavnost v proslavo 500letnice zadnjega ustoličenja korofanskega vojvode, ki jo prirede v mariborska narodna društva pod pokroviteljstvom Zgodovinskega društva na belo nedeljo, dne 19. aprila, popoldne v veliki dvorani »Narodnega doma« v Mariboru, bo obsegala sledeči spored: 1.) B. Smetana: Overtura iz opere »Poljub«. 2.) J. Leban: »Molitev«, moški zbor. 3.) V. Parma: Inter-

me iz opere »Ksenija«; 4.) Slavnostni go. Govori gospod dr. Anton Medved. 5.) Moskovski: Serenada; 6. B. Smetana: »Senjalka« iz opere »Poljub«; 7.) A. Škerce: »Knez Volkun«, zgodovinska slika ustoličenja v dveh dejanjih, s petjem in plesom, s spremljevanjem godbe pod osebnim vodstvom skladatelja gospoda dr. Antona Schwaba. 8.) V. Parma: »Minka«, valček (med odmorom 1. in 2. dejanja »Kneza Volkuna«); 9.) Iv. pl. Zajc: »Večer na Savi«; 10. Josip Jurčič: »Tugomer«, 5. dejanje; 11.) Iv. pl. Zajc: Duet in zadnji sklep iz opere »Nikola Šubić Zrinski«; 12.) Živa slika s spremljevanjem godbe. Godbo izvaja »Glasbeno društvo«. Abonement na sedeže je neveljaven ter se abonentom sedeži hranijo samo do zaključka predprodaje. Predprodaja vstopnic pri trgovcu Vilku Weixlu. Glavni trg 22. Začetek točno ob 4 popoldne. Konec ob 6.

Razne vesti.

Obsojen zaradi duhovnega — poljuba. Dr. Jakob Pricca, ki ga smatrajo za stebra metodistovske cerkve v Ameriki, je v sredo nalašč za to sklicano metodistovsko cerkveno sodišče v New Yorku slovesno obsodilo zaradi duhovnika nevednega in nedostojnega vedenja. Tožila ga je namreč neka gospa, da jo je poljubil. Dogodek je povzročil veliko pohujšanje med verniki metodistovske cerkve in sklenili so, da ne bodo prihajali toliko časa v cerkev, dokler se ne uvede stroga preiskava. Dr. Price, mož častitljive postave in gladko tekočega govora, je trdil, da je dal gospe le duhovni poljub. — Poljub sem ono gospo, ki jo je tlačila huda žalost, kakor bi poljubil otroka takoj po krstu, — je rekel dr. Price. Toda gospa je bila drugega mnenja: — Omožena sem in zato znam dobro razlikovati prave poljube od duhovnih ali apostolskih, kakor se jim pravi. Toda dr. Price me je poljubil, kakor bi me poljubil ljubimec, — je trdila gospa, ki je vsa zardela od teh besedah, dočim pa je dr. Price odločno ugovarjal. Razsodba cerkvena sodišča natančno razpravi o vseh lastnostih danega poljuba ter pravi: — Očitno je, da poljub sam po sebi ni nemoralen. Nemoralnost je odvisna od načina, kako se daje poljub, in od značaja oseb, ki sodelujejo pri dejanju. Potemtakem se mora soditi vsak poljub zase. Sodišče je oprostil dr. Priceja obtožbe nemoralnosti, izreklo pa mu je grajo zaradi nepametnosti in nedostojnega vedenja.

Brigant Musolino in njegova domišljavost. Profesor Saporito, ravnatelj zavoda za umobolne v Aversu, se je pred kratkim razgovarjal z nekim italijanskim časnikašem, in je pri tej priliki tudi govoril o stanju zloglasnega italijanskega razbojnika Musolina, ki je bil l. 1902 obsojen pred poroto na doživotno ječo. Zdravstveno stanje slovitega ex-razbojnika je zelo povoljno in je njegova domišljavost naravnost neizmerna. Musolino nikakor ne more razumeti, kako se ga more držati v zaporu. Smatra se za nekaj izvanrednega in je prepričan, da se mogotci ne samo zanimajo zanj, ampak tudi z navdušenjem o njem govorijo. Pred porotniki v Luccu je Musolino pripovedoval, da sta mu obljubila kraljica Marieta in španski kralj degnarj pomoč in pomoč v orožju, ko dobi zopet svobodo in izvrši vsa ona velika dela, ki si jih je želel. Njegove fantazije so postale v zadnjem času prave fiksne ideje. Musolino je uverjen, da se postavi nemški cesar Viljem na čelo vseh vladarjev, da ga osvobodi. Zato pričakuje ta zaželjeni trenutek popolnoma mirno, ker se, kakor pravi, ne sme nikdar prenehati.

Okrajno kazensko sodišče.

Potrpežljivost ali — špekulacija?
Nov sluga?

Kmalu po deveti uri zjutraj so se nahajali v sodnikovi sobi, poleg sodnika in njegovega zapisničarja, funkcionar državnega pravdnštva, dva časnikaška poročevalca in še neki nepoznan, a čedno oblečen človek kakih 40 do 45 let, ki je stal skromno v kotu pri vratih. Klobuk, ki ga je držal v levi roki, mu je bil očitno v nadlego; ni vedel, ali bi ga držal spredaj, ali na hrbtni, ali ob strani; slednjič je zapazil blizu sebe stolico, a namesto, da bi sedel nanjo, je položil nanjo klobuk in se oddahnil, kakor bi bil našel rešitev bogve kako zamotane vprašanja.

Sodnik je brskal nekaj časa po aktih, in nato vzel zapisničarju: — Pokličite Petra Zuliani.

Preden pa je zapisničar vstal iz svoje mize, je že oni pri vratih stoječi nepoznan človek odprl vrata in zakričal na hodnik: — Peter Zuliani!

Zapisnikar je pogledal sodnika, sodnik pa pisarja, a ne sodnik ne zapisničar nista rekla ničesar. Oba sta namreč mislila: »Najbrž so nam pridodelili slugo, ki naj kliče stranke!«

Izganec.

V tem vstopi v sobo Peter Zuliani v spremstvu jetniškega paznika. Zuliani je človek 30 let, delavec. Sodnik čita obtožbo, ki pravi, da se je Peter Zuliani, doma iz Vidma v Italiji, dasiravno je izgnan iz Avstrije, povrnil v našo državo, da je v Cervignanu pokazal delavsko knjižico, glasečo se na ime Dominika Demarchija in da se je obmejni policiji izkazal pod tem imenom. Odgovarjati mora kar radi treh prestopkov. Glede kršenja izгона se Zuliani opravičuje, da je želel videti svojo mater, katere ni videl že tri leta, in zato je skušal priti v Trst. Bil bi tudi srečno prišel obiskat mater, da bi policija ravno iste dni iskala nekega Debiasija: policija

ga je v Cervignanu aretirala seveda ravno zato, ker so sumili, da je iskani Debiasi. Glede Demarchijeve knjižice je povedal, da je Demarchi njegov svak. Ta svak mu je daroval jopič, a v jopiču je Demarchi pozabil svojo delavsko knjižico. »Jaz sem pa hotel to priliko uporabiti in priti s to knjižico v Trst,« konča Zuliani svoj zagovor. — Sodnik ga je na to obsodil na 6 tednov zapora.

Sodnik je nato ukazal zapisničarju: — Pokličite Ano Lončarjevo. Zapisnikar pogleda onega človeka, ki še vedno stoji pri vratih in neznanec je zopet odprl vrata in zakričal na hodnik: — Ana Lončarjeva!

Sodnik in zapisnikar se zopet pogledata in si nekako pokimata z glavo, češ: »Res je to sluga!« A oba si mislita, da možu manjka omike, ker se ni niti predstavljal.

Proti telesni varnosti.

V tem priskaklja v sobo približno 20letna deklica prijaznega obraza in čedno oblečena: pozna s ejej, da mora biti služkinja. In res služi pri neki družini v ulici Giulia. Obtožena je prestopka proti telesni varnosti. Nekaj dan minolega meseca je šel neki Gori po ulici Giulia: kar mu prileti na klobuk nekaj mokrega, a obenem ga nekaj do krvi opraska po levi roki: v istem hipu trešči pred njegove noge in se seveda razbije na drobne kosce porcelanasta skodelica. Z okna v tretjem nadstropju hiše je pa v istem hipu pokukala na ulico glava Lončarjeve Ane: z okna jej je bila namreč padla skodelica z mlekom.

Lončarjeva Anka se je izgovarjala, češ, da ni vrgla nalašč skodelice na Gorija. Skodelico je le postavila na okno in jo potem nevede dregnila s komolcem, vsled česar je skodelica z mlekom padla na ulico. Seveda ni ona kriva, če je šel ravno isti hip gospod Gori pod onim oknom. Ker gospoda Gorija ni bilo na razpravo in je že prej izjavil, da ne zahteva nikake odškodnine, je obsodil sodnik Lončarjevo Anko na 5 kron globe.

— Drago me stane tista skodelica! — je vzdihnila Anka. — Gospa mi je odtegnila od plače 80 stotink za skodelico, in zdaj naj plačam še 5 kron.

Ko je Anka odšla, je vzel sodnik poklicati Antona Negrija. Zapisnikar se niti več ne zmeni, da bi vstal. Saj mu pa tudi ni treba: še vedno pri vratih stoječi človek odpre vrata in pokliče: — Anton Negriiii.

Zaradi goljufije.

Negri je obtožen prestopka goljufije: šel je pred nekaj dnevi v neko gostilno, se tam prav možato vsedel za mizo in si dal prinesiti jedače in pijače. Ko se je navedel in napil, je pa poklical natakarija in zahteval račun. Natakari je naračunal 3 K in nekaj stotink. — Bravo, — je rekel nato Negri natakariju — saj ni drago, in če bi imel kaj denarja, bi vam tudi plačal. Ker sem pa popolnoma suh, je najbolje, da kar takoj pokličete redarja. — Natakari si ni dal dvakrat vletiti: pozval je policajca in ta je odvedel Negrija v ulico Tigor v zapore.

Ko ga je sodnik vprašal, zakaj da je to storil, je Negri — ki se je med tem časom zopet zbral — rekel: »Kaj hočete, gospod sodnik! Lačen sem bil, denarja nisem imel, a iz gostilne je tako lepo dišalo. Tri leta se že nisem tako pošteno najedel, kakor oni večer; in s tem sem še pridobil, da že 4 dni zastoj jem ričet in vi mi boste s svojo razsodbo gotovo dovolili, da ga bom jedel še nekaj dni. Tako sem na vsaki način na dobičku.«

In sodnik mu je z razsodbo dovolil, da sme jesti ričet na državne stroške še celih osem dni. — Negri se je priklonil tako globoko, da se je bilo bati, da se ne zlomi, in potem odšel v spremstvu svojega angela varuha, jetniškega čuvara.

»To sem pa jaz!«

Sodnik nato, obrnjen proti onemu človeku, ki stoji pri vratih, prepričan, da je to sluga, mu veli:

— Pokličite Antona Pavlina. Namesto, da bi odprl vrata in zaklical rečeno ime na hodnik, stoji oni človek pred sodnika in reče, moleč mu pozivnico: — To sem pa jaz, gospod sodnik!

Sodnik, zapisnikar, funkcionar državnega pravdnštva in oba časnikaška poročevalca so se spogledali.

Sodnik: — Kaj ste pa celo predpoldne klical stranke?

Pavlin: — No, gospod sodnik, človek mora vendar biti vljuden. Pozvan sem bil sem za 9. uro in ob 9 sem prišel in čakal, da me pokliče. Sedaj je ura pol dvanajstih. Ker pa med tem časom nisem imel kaj delati, sem hotel vsaj biti koristen, kolikor sem mogel.

Anton Pavlin, ki je kočijaž, je bil obtožen, da je pustil konje s kočijo brez paznje, vsled česar je konj povozil neki istrski kmetici jerbasa jajec. Škoda je bilo za 4 krome, katero je pa Pavlin takoj poravnal, še preden je prišel redar in ga vzel na zapisnik. Ker pa se bi bila lahko zgodila kakšna večja nezgoda, je sodnik obsodil Pavlina na 5 kron globe.

— Hvala gospod sodnik! je rekel Pavlin, prepričan, da si je s svojo postrežljivostjo pridobil naklonjenost sodnika.

Trgovina in obrt.

Letošnje krize in bančni dobički.

Globoko v spominu ostane razdobje l. 1912/1913 ne samo poljedelcu, ampak tudi in še posebno trgovcu in obrtniku. Malokdaj nastopa v življenju taka gospodarska depresija ob enem z tako napetostjo denarnega trga. Bojni dogodki so vplivali nemudoma na efektivni trg, ne pa tako na industrijo in trgovino. Računalo se je le s kratko bojno dobo. Ko pa so se potem boji

ni dogodki nadaljevali v letu 1913, pa je nastopil hud padec konjunkturalne velikanske denarna draginja. Denarja ni bilo dobiti niti za visoke obresti. Trpel je kmetovalec, trpel je pa bolj še trgovec in obrtnik.

Neštevilne insolvence, velike izgube v trgovini in industriji so oslabile prvo kot drugo. Dolgo časa bo treba, da se te rane zopet zacelijo.

V bančnih dobičkih pa, kakor hočemo dokazati z nekaj nižje navedenimi številkami, pa se vidi, da je ta kriza v konjunkturi, denarni glad industrije in trgovine, donajala bankam lepe dobičke, da so zaključile svoje poslovno leto z večjim dobičkom. Ali ta večji dobiček ne izvira iz udeleževanja v industriji in kupčiji, ne iz kupčije z efekti, z blagom (posebno sladkorjem) itd., ampak iz obresti. Bančne bilance so tokrat vseskoz obrestne bilance. Veliki bančni dobički ne prihajajo iz ugodnega poteka narodnega gospodarstva, ampak iz gospodarske stiske. Obrestna mera ni bila gospodarska mera, ampak orožje moči, kateri so se morali podvreči odjemalci, ako so hoteli dobiti denarja. Osem odstotkov je bila že precejšnja milost, standard cene za posojilo je bila 9%. Kdor je bil pa v nekoliko večji stiski, pa je moral plačati še več. Nikakor pa ni tako poskočila obrestna mera za vloge. Zategadelj pa prihaja tudi mnogo meddobička iz porabe tujega denarja.

V nastopnem navajamo nekaj števil iz bilanc nekaterih bank.

Peštanska ogrska komercialna banka: Dobitek K 15,031.213 je za K 382.370 večji, nego v letu 1912. Na obrestih je dobička: 13,835.159 (lansko l. K 13,403.473). Odpisalo se je v letu 1913 za 250.000 kron več.

Ogrska kreditna banka: Čisti dobiček K 12,636.932 (za 633.715 kron večji). Na obrestih: K 11,859.378 (več K 709.575).

Ogrska obrtna banka je bila skromna; zaslužila je samo K 67.924 več. Ima 10 milijonov akc. glavnice.

Prometna banka (Verkehrsbank): Dobitek K 5,333.943 (več 396.068). Na obrestih več zasluženega K 578.801.

Kreditni zavod (Kreditanstalt): čisti dobiček K 23, 017.195 (večji za K 2,639.338), na obrestih več: K 2,930.268. Glavnica se obrestuje čisto z 20.68%.

Anglo-avstrijska banka: več zaslužila na obrestih K 2,568.373.

Spodnjeavstrijska eskomptna družba: Čisti dobiček večji za K 1,657.096, na obrestih več K 1,621.017.

Tu smo navedli le nekaj zavodov, ali, ker se povsod ponavlja ista slika, opušča mo nadaljne navedbe.

Dunajske banke so in bodo vseskoz višale glavnico.

Napoved dohodnine.

Dohodnina se mora napovedati do 15. t. m. Posebno opozarjamo na ta rok gospodarje, da navedejo dohodke tistih svojih uslužbencev, ki prejemajo več, nego kron 1600. Akoravno davčna oblast sprejema napovedi tudi pozneje, vendar naj vsakdo skuša držati se tega roka, da se izogne vsaki morebitni neprilici. Opozarjamo pa davčne zavezance, da se dohodkov ne sme nikoli računati v odstotkih od prometa, ampak vsakdo naj napove resnični donos podjetja kot davku zavezane dohodke.

Tržno poročilo

z dne 11. aprila 1914

Izvezniš Budimpešto, vlada na vseh tržiščih mir glede kupčije in glede cen. Svetovna tržišča se nagibajo bolj nižjim cenam. Po praznikih se pričakuje izprememba položaja na naših tržiščih. Upajo na večje dovoze. Konzum kupuje le najnujnejše. Pritožbe glede setvi je malo. Iz nekaterih krajev poročajo, da so seve nekoliko zastale v rasti in razvoju in nekaj malega bo treba baje podorati. V splošnem pa je stanje povoljno. Položaj poljedelcev je ugoden in če bo lepo vreme, lahko upajo na lepo žetev.

Import romunske pšenice je prišel v dober tok in se posebno budimpeštanski mlini močno zalagajo. Najboljše tržišče romunske pšenice je danes Budimpešta. Nastaja pa strah, da privlečejo preveč blaga čez mejo in pozneje to lahko potlačijo cene domačega pridelka. Tak slučaj smo doživeli pred malo leti. Aprilski termin ni prinesel tistega velikega gibanja blaga. Več se je pričakovalo in govorilo, kot pa se sedaj v resnici vrši.

Večja kupčija je z račlo. Špekulacija se je začela zanimati za koro, ter jej pomogla do višjih kur-ov. Moka. Mlini drže zelo visoke cene. Konzum ima iz prejšnjih sklepov le še malenkosti in hoče nočes je začel kupovati po visokih dnevnih cenah. Za jesen se kupuje jako malo, ker danes n. povoda hiteti z nakupom, je boljše čakati na nadaljnji razvoj položaja.

Otrobi imajo tudi nekoliko višje cene, ker se je začelo povpraševati po njih. Sladkor neizpremenjen in se nižje cene tudi ne pričakujejo.

Kava. Kurzi so zopet nekoliko odnehali.

Bombaževa preja. Zaradi zvišanih cen sirovin so tovarnarji zvišali ceno preje za en vinar na angleških funt.

Tiščanje v prsih in utripanje srca sta največkrat posledica zapeke. Kozarec naravne kisle vode »Fran-Josip« uredi tok krvi v spodnjem životu, kar vpliva pomirjevalno na valovanje. Slavni dunajski specialista za živčne bolezni prof. v. Kraft-Ebing je dokazal, da pijejo bolniki naravno kislavo vodo »Fran-Josip« brez vsake nevarnosti. Učinek se pokaže navadno po par urah. Dobiva se v lekarnah, mirodinah in prodajalnicah kislavih vod.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Odda se soba s razgledom na ulico z dvema posteljama, na željo tudi s hrano. — Via Belvedere 47, II. 878

Klub Zvonimir vabi na svoje plesne vaje vsako nedeljo in praznik od 5 do 10 ure zvečer, katere pričnejo s 18. aprila (Velikonočni ponedeljek) v »Gospodarskem društvu« na Vrdeci (Scoglietto). 374

Odda se soba in sobica s hrano v ulici Boschetto 40, vrata 2. 376

Modistinja Trst ulica Nuova 45, I n. Krasni pariški klobuki, okrašeni K 5. — ene zmerne. 376

3. V. 1914 Tomaj! Koncert pev. dr. »Hajdrih« 375

Intelligentno deklo s večjo svoto denarja se želi seznaniti v svrhu ženitve z finančnem ali s policijskim stražarjem. Ponudba pod »Dobro srce« 88.13 pošto ležeče, glavna pošta Trst. 378

Gostilna NDO. ulica Commerciale 7 toči belo pivasko, briko in črno istrsko vino, kranjske klobase, lahorna kuhinja. — Za najobilnejši obisk se priporoča Ant. Zmave, voditelj. 377

Gnjati praške in graške po najnižji ceni. Dunajske in kranjske klobase 12 komadov 1 krona. Buffet Suban. San Sebastiano št. 6. 328

Išče se dobavljati bakovega oglja za letnih 15 do 20 vagonov. Plačilo ob izročitvi. Mortello Anton, Trst V. del Toro št. 14. 368

Pravi istrski teran S. Vincenti. Za dom toči po 72 vin. gostilna Daneu na Opčinah v hiši g. Gorjupa. 371

Osmico je odprl Anton Laurencič pri Sv. M. M. Zgornji št. 1022, kjer toči domače vino črno in belo. Priporoča se znanec in prijateljcem. 369

Angelo Renier, Rojan 2
Novi dohodi. Novi dohodi.
Perkal, batist, krep, zefir, moške, ženske in otroške nogavice, moške in deške spodnje srajce, triže, zavesne in vetras na meter in zgotovljene kakor — tudi prti po jako zmernih cenah. —

Kmetijska hranilnica in posojilnica v Kubeu
reg. zadr. z neom. zavezo
vabi na

V. redni občni zbor
ki se vrši
dne 19. aprila 1914 ob 4 pop. v prostorih Josipa Udovič v Kubeu hšt. 1.

DNEVNI RED:

1. Čitanje revizijskega poročila.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za 1. 1913.
4. Eventualna volitev načelstva.
5. Volitev 2 članov nadzorstva.
6. Slučajnosti.
7. Sprememba pravil. Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati.

Gospodarsko in konsumno društvo v Lokvi

proda svojo hišo z vrtom.
Hiša v kateri se nahaja dobro idoča gostilna, je enonadstropna z več prostori. Za hišo je lepo keglišče oziroma dvorišče, ter novi svinjaki. Zraven hiše je nad 2 mernika posetve, velika njiva in nekaj travnika. Hiša stoji ob glavni (Tržaški) cesti ter je pripravna tudi za kako drugo trgovino. Na željo kupača proda se tudi voz. Pogoji pri načelniku.

PIETRO VANOLI
žesti se obvestiti svoje p. n. odjemalce in prijatelje, da je sinoči nanovo odprl dobroznano svojo

RESTAVRACIJO „ANTICA BONAVIA“
Prostori restavracije, posebno jedilna dvorana, so popolnoma razširjeni in preskrbljeni z največjim komfortom. Ni potrebno povdarjati, da bo vodstvo restavracije skrbelo za najtočnejšo postrežbo, kakor tudi izvrstnost kuhinje in kleti.

PIETRO VANOLI

V mesnici Josipa Zobec

v Trstu ul. degli Apriari št. 5 (Škornjla-Sv. Peter) dobi se:

Goveje meso I. vrste po K 1.20, 1.36
Teletina in Jančje meso po K 1.80
Perutnina po zmernih cenah. — Postrežba na dom.

Leopold Kuret

Trst, Sv. Mar. Magd. zgornja 79
Priporoča slavnemu občinstvu

na novo urejeno trgovino jestvin
In kolonijalnega blaga.

Postrežba točna. Cene zmerne.
Svoji k svojim!

Obrtno — gospodarsko društvo v Nabrežini

vknjižena zadruga z omejeno zavezo
vabi na

redni občni zbor
ki se bo vrši

v nedeljo, dne 19. aprila 1914 ob 3 pop. v društveni krčmi hšt. 264.

DNEVNI RED:

1. Polaganje letnega računa za l. 1913.
2. Poročilo kontrolnega odseka.
3. Odobrenje računa.
4. Volitev 3 udov v kontrolni odsek za l. 1914.
5. Pripis k »Splošnemu kreditnemu društvu« v Ljubljani.
6. Raznoterosti.

NB. Računski zaključek dobi vsak član na občem zboru.

Mirodinica in dišavarnica JOSIP PETORIČ

Trst: Centrala V. Acquedotto 19, tel. 23-69

Podružnice: Via Lazzaretto vecchio št. 32, Via Apriari št. 4 in Via Menorsino (Rojan) 2. — Zaloga na debelo V. Lazzaretto vecchio 32

Medicinalne in tehnične lekarije. Specialiteta dišav in mila. — Toletno potrebnine za gospe, gobe (direktni uvoz) i. t. d.

Isključna zaloga gum, predmetov tovarne Gard Frères. Specialiteta higijeničnih potrebščin. Dvanajsterica K 1.80, 2.20 in 2.40. (Proti pošiljati tudi v znamkah — 80 stot. pošljem poštno prosto 3 uzorce). — Tajne pošiljatve.

„RADIUM“
urad za privatne informacije

Trst, Corso štv. 24, II.
(dvignilo) - Telefon 80.

Brzjavlj: „Informes“ Trst, Poštni predal 291.

Prvi urad te vrste v Trstu.

RESNOST
NAJSTROŽJA TAJNOST
NATANČNOST

Pojasnila kakor tudi prospekti na zahtevo.

(Miroslav Ambrožič.)

Tu prihajajo narodna društva v prvi vrsti v poštev. Imamo pa še drug slučaj: da društva dajo tudi šolski mladini to, česar jim ne da šola. Pred vsem je to **telesna vzgoja**. V tem oziru je še v današnjih šolah zelo slabo preskrbljeno. Otroci sede sključeno več ur na dan v šoli, navadno v zelo nepraktično napravljenih klopih. Duševno se jih precej obloži, telesno pa naj pride samoobsebi zunaj šole. Toda stvar ni tako preprosta. Otrok potrebuje neprimeri-
no več gibanja kakor odrasli človek. V dobi svojega telesnega razvoja čuti že sam to potrebo; zle posledice, ako se tej

Tretji del sokolske vzgoje, ki pa se, kakor ostala dva, zopet ne da omejit na prvih dveh, je **iravna vzgoja**. Neposredni vpliv telovadbe nahajamo na **pogum**, ki ga telovadba sama na sebi zahteva v največji meri. Odločnost, samozavest, trdno voljo, doseči zapričeto: vztrajnost, rednost, zmernost, ljubezen do svobode, zahteva in priuči sokolska telovadba. Vsem tem lastnostim pa ima v izpolnjevanju ali merilo postavljeni oni bistveni del sokolske vzgoje, ki ga imenujemo sokolska disciplina: **Podrejanje svoje lastne osebnosti foristim splošnosti. Strpljivost, upo-**

TRST - CORSO 13 - TRST

**Priznani najboljša in
najcenejša kuhinja.
Prisrčna domaća
in tuja vina.**

GOSTILNA

svoja vina prvo vito.

Rejoice in the knowledge of your own power, for as the sun is the source of light, so you are the source of life.

On receipt of the proceeds of the sale of the property, the proceeds shall be paid to the person or persons who are entitled to the proceeds of the sale of the property.

Brzajavi: TRUDEN — TEST.

Telefon : 23 - 84. — Brzójavi : Umberto Caló — Trst.

Trst, ulica Nuova 36—38.

O. Milič F. Sušmolj.

SVOMI K SVOMI!

števjanje društvenih in narodnih koristi, premagovanje svojih slabosti.

Te lastnosti pa se prenesejo iz telovadnice v praktično življenje v isti meri ter se uveljavljajo v njegovem poklicu na sposobnostih.

Vse to hoče Sokol od svojih članov. Vse to vzgaja v njih z jekleno vztrajnostjo, z občudovanjem vredno strpljivosti na eni in s trdim redom brez popustljivosti, ki se ne da prilagoditi nobenim osebnim sebičnostim, na drugi strani.

Poleg tega pa hoče Sokol v svoj krog vse narodne člane brez razlike stanu in poklica: enakost, bratstvo — tista velika skrivnost za katero ne more biti sokolstvo dovolj hvaležno Fügnerju.

To je Sokol, tako je njegovo delo.

Sokol za mladino.

Kaj pa ima storiti posebno za mladino, za ta prevažni del svojega delokroga?

Kar je mogoče pri tej starosti, da ga pripravi za bodoče izpolnjenje v odraslih letih.

Telesno, duševno in npravno vzgojo; bistveno neizpremenjeno ono, ki je namenjena odraslemu članstvu. Sredstva so ista, morda in navadno celo obširnejša — vzgoja pa vsaj v današnjem času toliko olajšana, ker so tukaj vzgojitelji starejši, pri trdem sokolskem delu ojekleneli vaditelji in vaditeljice.

Telovadba je skoraj brez izjeme za vsakega otroka, tudi starejšega (14—18 let) že sama na sebi zabava. V razvoju telesa pojavljajoča se potreba telesnega gibanja in napora, želja po moči in kreposti je tako velika, da so zelo redki — navadno že ne več zdravi — oni, ki jim telovadba ne bi ugajala. Bolj splošno vabljivega sredstva za mladino sploh ni. — K običajni vabi v telovadnici pa pridejo še izleti.

Pešizleti v naravo, za katero ima nepokvarjeni mladenič tisočkrat več zmisla, kakor naši odrasli; igre, lovjenje, premagovanje, uveljavljanje svojih posebnih vrtil (tekanja, skakanja, moči (pri raznoterostih) plezanja, plavanja, veslanja itd.) — to je veselje brez primere, s tem se ukroti najbolj razposajenega — to so pa tudi dnevi, ki iz otrokovega spomina ne izginejo nikoli. Kaj pa se da nuditi otroku v neposredni zvezi, ob tisti ali sledeči priliki, v njegovo izobrazbo in v npravnem oziru!

Dobra beseda ob pravi priliki, ko je duša otrokova hvaležna in dovzetna, izda več kot sto pridig. Dobra knjiga iz rok vadiatelja, ki ga otrok spoštuje, nešteto krat v svojem občudovanju obožuje, najzadnejše čtivo. Tega ne vem samo sam sebi, ki se hvaležno še danes spominjam tistih bratov, ki so me dekca vzgajali, temveč imam žive priče v svojih sodelavcih in vzgojevanem naraščanju. Tu odločuje srce, ki je učitelj med štirimi stenami šolske sobe ne more nikoli pridobiti tako, kakor vadiatelj, ki nudi otroku to, kar zahteva njegov naravni razvoj.

Otroci, vzgojeni pri Sokolu pa tudi ne občutijo one trdosti, ki jo sokolska organizacija uporablja za vzgojo odraslih. Da uboga, to se mu zdi tako naravno, kakor je v resnici; da se zahteva telesnega napora, to mu ugaja, ker tega išče sam, pretrati pa se ne sme — v resnici se tudi to ne zgodi. Da pa mora biti napram drugim strpljiv, da ostane v vsej svoji okolici drugim enakovreden, to ga ne ovira, ker ravno razločkov ne vidi. Vadiatelj se dalje pečajo z posamezniki tako, da je večje uspevanje nekaterih razumljivo drugim, da ne sledi niti zavist, niti taka častilnost, ki bi vplivala na nprav škodljivo ali odbijala posameznike.

Končno pridejo še javni nastopi. To je višek veselja za otroke. Z njimi se jim da smoter, katerega bi jim drugače težje raztolmačili; dan nastopa je praznik, ki jim z vso svojo lepoto ostane trajen pečat njihove udeležbe pri tem delu — prepričan sem, da se otroci sokolskega naraščanja, za katere se je vadiateljstvo v resnici zavzemalo in skrbelo zanje po vseh načelih sokolske vzgoje, ne morejo nikoli izgubiti, kajti pridobljeno je izdatno, naselilo se je globoko — vse samo navduševalne besede tega ne morejo prinesiti.

Kakšne ogromne uspehe so dosegli v tem oziru Čehi pri svoji mladini in pri svojem narodu! Na Ruskem danes vpljuje sokolski način vzgoje za vso šolsko mladino.

Velikanska zaloga pohištva in tapetarij
Paolo Gastwirth, Trst
ulica Stadion št. 6 (blizu gledališča Fenice).
Najbolj ugoden vrh za nakupovanje bodisi glede cen kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor. - Telef. 22-85

Pomladanska sezona postavlja frizuro v popolno veljavo.

Vsled tega je velike važnosti za vsako damo, da si ogleda novosti trdke

T. SEIBERT

COIFFEUR DE DAMES

Trst, Corso 37, polunadst., Telefon 1792

BREZPLAČNE POSKUŠNJE.

Slike in natančna pojasnila se dobijo v mojem novem ceniku, katerega pošljem na zahtevo vedno brezplačno tudi na deželo.

IZREDNA PRILIKA! IZREDNA PRILIKA!

PATENTNI URAD
Dr. ing. vit. Gino Dompierija
TRST - ULICA MERCATO VECCHIO 1 - Tel. 440.

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vokal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.)

Prireja pogrebe najrazličnejših razredov, od najenostavnejših s enim konjem do najlaksurijaznejših in pompozni s šestimi konji.

Najnovejša in moderna pogrebna oprava.

Predaja najrazličnejših mrtvalskih predmetov. Velika zaloga večinskih sveč lastnega izdelka. Najsolidnejša in točna postroba.

Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloga podjetja ul. Tosa št. 31. tel. 1402. OENE ZMERNE. Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opšna št. 170; T. VITEZ v Babrožini (vrg. pri cerkvi); A. JAMSEK, pri Orehu (Neghere).

Zaloga moke, otrobov in ovsia prve vrste

RUGGERO GAMBEL

Trst, ulica del Bachi št. 8.

vokal ulice Acquedotto.

Telefon št. 24-03

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnost in rekonvalescento

Prevarača volje do jedi, strahuje bolehnost in ojačuje tudi organizem

Priporočamo od najslabostih zdravstvih v vseh slučajih, kadar se je treba po boleznih ojačiti.

Odklonevanje s 23 iznajzami na raznih mestih in s 23 000 zdravilnimi opitkami.

Izobrazni okus. "B" Izobrazni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

zanjo de la Boisière. Denar je sklenil porabiti zase; bila je prelepa svota, da bi jo hotel pogrešati. Hermina, ki je videla, kako zelo se je zmotila v svojem pričakovanju, je sedaj strahovito blatila in ogovarjala svojega bivšega radodarnega pokrovitelja, je pa našla že kmalu potem, v par tednih, drugega pokrovitelja v osebi nekakega bogatega tujega kneza.

Skoraj nemogoče nam je opisati vzhičenje gospe Andouinove, ko je povedal Lascars, da je določil poročni dan na prihodnji teden. V nedeljo ju bougivalci župnik že okliče s prižnice.

Tako torej vendarje še doživim blaženi dan, ko postane moje dete gospa! — je vzklila gospa Andouinova vzhiceno, ko je Lascars odšel in ste ostali s Pavlino sami.

Pavlina — nam je znano njeno mišljenje — pa ni bila niti najmanj vzhicena zaradi te novice in se nikakor ni mogla veseliti, kakor se je veselila gospa Andouinova. Lascarsu je obljubila svojo roko; zatrjevala si je, da hoče prostovoljno postati njegova soproga, toda v svojem srcu pa je čutila le pregledbo, da stori zakonsko obljubo pred oltarjem le iz vdanosti, ne pa iz ljubezni.

Ljubila bom svojega soproga kakor brata, — je govorila sama pri sebi, — in kajne, da zadostuje to, da ga osrečim? Lascars se je odpravil v petek zopet v Pariz ter se je v soboto vrnil v Bas Prunet.

net ter prinesel s seboj poročno obleko za Pavlino.

Pavlina, ki ni mogla odrekati temu naravnost knežjemu darilu svojega občudovanja, je dostavila svojim pohvalnim besedam:

— Vse to je res zelo, zelo lepo, toda vse predragoceno za tako ubožno nevesto, kakor sem jaz.

— Predraga Pavlina, — je odgovoril Lascars, pri čemur jo je skoraj strastno pogledal v njen božanski obraz, — za vas ni nič predragoceno. Hotel bi biti kralj, da bi vam mogel položiti kraljevo krono pred noge.

Te z ginenim glasom izrečene besede, ki jih je izpregovoril Lascars kleče pred njo, kakor pred kako svetnico, so jej navdale dušo z radostnim nemirno. Prvikrat se jej je zazdelo, kakor da se začinja tojati led njenega srca, in skrivaj pogledavajoč Lascarsa se je vprašala potihoma: — Zakaj bi ga ne mogla ljubiti bolj kot brata?

Se isti večer, ko je odšel zaročenec, je s pomočjo gospe Andouinove oblekla poročno obleko. Pritrdila si je na plavil laseh dolgi čipkasti pajčolan, si položila na glavo venec iz pomarančnega cvetja in si pritrdila šopek na prsih.

Gospa Andouinova je stopila par korakov nazaj, dvignila oči in roke kvišku in zaklicala navdušeno: — Moj bog! Moj bog! Pavlina, kako si

Napredek vede

Najenergijnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

Jorubin Casile

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in mehurni katarji korenito zdravijo s

konfeti Casile.

Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih čevk (šilic), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mešesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. —

burne katarje, kamen, škatlja konfeti Casile K 4—

ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetju slez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, sterilnosti, nevtrastiji, energičen razkrojalec urinove kisline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 3-50.

Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. Steklenica vbrizganca Casile K 3-50. Kdor želi večjih pojasnil, tiskovino itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in z vso rezervno. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloga v Trstu Lekarna Lo yd. V. dl'orologio 1. Pristna zdravila Casile nosijo lastnoročni podpis N. Casile.

Alla Città di Lione

Trst, Piazza della Borsa št. 3.

Največja zaloga svil

za pomladno in poletno sezono so dosepele krasne svile za obleke bluze i. t. d. v velikanski izbiri, po nabavnih cenah.

Uzorci na deželo zastoj in poštine prosto.

Pristno brnsko sukno

pomladna in poletna sezona 1914.

Odresek 3'10 m dolg 1 odsek 7 kron
za kompl. moško obl. 1 odsek 10 kron
1 odsek 15 kron
(suknje, telovnik, blazo) 1 odsek 17 kron
+++ samo +++ 1 odsek 20 kron

Odresek za črno salonsko obleko 20 K kakor tudi blago za površnje, turistične lodne, svile, kangarne, blago za domačo obleko itd. pošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna, najbolje znana tovarniška zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brno (Moravsko)

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročijo sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so matne. Stalne, niste ome. Velik izbor. Uzorna, pasljiva postroba tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu.

ALBERT FABER

Trst - ulica della Tesa 22

Telefon 615.

Bukova in hrastova drva (razklana).

Ogije „briketts“ „Boules“ v velikih jajčih oblikah za odprto ognjišče, štedilnike in sobne peči vsakega zistema.

Nafta Koke, najnovejša in najboljša gorivo mesto oglja.

Anthrazit (angleški) v obliki orehov.

Škotski premog za peč.

Drva, mehka, za netenje.

Zanotnik za drva in ogije.

KABARET MAXIM

Ravnatelj lastnik K. MAURICE Pri glasovirju F. LEOPOLDI Režiser BARKAY

Velikanski pomladanski spored

od 1. do 15. aprila 1914.

Martha Montera plesalka v transformacijah. Grethen Norden mlada subretka Olga Gluck operetna pevka. Maria Edith italijanska pevka. Elsa Vidée pripovedovalka. Gusti Dorée komedijant Muschi Vesta pevka. Enrico Hoppé posnemovatelj karakternističnih tipov. Frida Meritiana bravurna plesalka. Teodoro Lindau komik in režiser.

Vstopnina: I. prostor Kron 2, II. prostor Kron 1.

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépain.

XX.

Sanje.

V zgodnji jutranji uri je bil Lascars prihodnji dan v hotelu v rue de la Culture Sainte Catherine. Smrt, ki je doletela v dvoboju zelo bogatega monsieurja de la Boisièreja, je vzbudila v mestu precejšnjo pozornost, in hiša je bila polna redarjev in sodnih uradnikov. Policiji je podal Lascars pojasnila o dvoboju, sodnim uradnikom pa je povedal, da ga je pokojnik imenoval za izvršitelja oporoke, da pa nima nič proti zapečatenju pohištva in sob. Vedel je pač, da je zapečatenje le formalnost in mu ne more škodovati.

Popoldne se je vršil pogreb, sijajen, velikanski pogreb.

Nato se je Lascars vrnil v svoje stanovanje, in ko je vteknil v žep svoj in Pavlinin rojstni list, ki si ga je že preskrbel popreje, se je odpravil v rdeči mlin. Sauvageon je šel z njim.

Pripomniti moramo tudi še, da ni niti najmanj mislil na to, da bi izročil Hermini svoto stotisoč liver, ki mu jo je izročil

ga očeta in jo odvedel s seboj. Skoraj bi bila podlegla nasilnejšem in gotovo bi jo bila zadela smrt, če bi se jej ne bil prikazal oni neznan lep plemič kakor kak viliški junak izza časov viteštva, čigar slike ni mogla pregnati iz svojega srca.

Z vsem zaupanjem se je oprljala roke tega od boga jej poslanega rešitelja, ki je je govoril z lastnim glasom, toda tako nepopisno nežno: »Pavlina, pojdi z menoj brez strahu! Svojega očeta boste videla zopet.« Stopala je ob njegovi strani in pri vsakem koraku, ki sta ga napravila, se je oddaljevala nevarnost, da se ne povrne več. Hrup je ponehaval in neka prijetna veselost je sledila temu strahovitemu strahu. Kar naenkrat pa je zopet začutila, da se jej stiska srce, in komaj pregnana bojažen se je zopet povrnila. Neki nepričakovani sovražnik se je jima postavil nasproti, njej in njenemu zaščitniku. Bil je sam, toda bil je veliko strašnejši in nevarnejši nego vsi drugi skupaj. Bil je Lascars.

Lascars in neznanec sta se divje spopadla in Pavlinine sanje so slikale ta spopad v še groznejših oblikah.

Naenkrat, brez vsake logike in zveze dogodkov, kakor se pač prečesto dogaja v sanjah, pa se je popolnoma izpremenilo pozorišče. Neznanec je izginil. Sijajna svetloba je odsevala z vedrega neba in Pavlina se je izprehajala ob Lascarsovi strani po prelestnih poljanah.

Kar naenkrat zasliši Pavlina za seboj

Za splošno privabitev in vzgajanje v šoli pa ta organizacija potrebuje go-
lovih sredstev, predvsem pa ljudi, ki se
prostovoljno v svoji ljubezni do dobre
stvari tej popolnoma nesebično žrtvujejo.
Koliko stvari je tukaj, ki bi jih sokolska
organizacija rada nabavila: knjižnice, po-
trebno orodje za igre, predvsem pa igri-
šča, telovadnice; pravi prostori v mestu in
primerni zunaj mesta; dalje predmete za
gojitev ne neobhodno potrebnih, pa ven-
dar koristnih panog v izpolnjevanje in
privabitev: veslanje, plavanje, streljanje
itd.

V zvezi s telovadbo, ki je naravnost
neprecenljiva ravno vsled svoje vsestra-
sti, bi se potem lahko gojile tudi panoge
telesnih vaj, ki jih danes še nimamo v svo-
jem načrtu, obvarovalo bi se stem mladi-
no pred škodljivim vplivom enostranskih
športov, ki tako z ozirom na razvoj telesa,
kakor uravi premožnosti povzročajo po-
slabljenosti, enostranski razvoj posameznih
delov telesa na škodo drugim in duševno
raztresenje, vsled pretiranega častihlepa
in želji po rekordih, odvrčanje od brige
za lastni poklic in zanemarjanje svojih na-
log v življenju.

Sokolu pa ne zadostujejo samo pripra-
ve, prostori in gmojna sredstva, treba je
tudi, ki to uporabljajo na koristen, pra-
vilen način, treba je vadiateljev - vzgojitel-
jev.

Vaditeljstvo pri Sokolu je težek poklic.
Za pripravo sposobnosti je treba vztrajne,
dolgotrajne vzgoje na samem sebi. Malo
bi je, ki to vzdržijo; edina vez, ki jih ve-
drži, je ljubezen do stvari in zadoščenje.
Ki ga dobijo v veselju pri uspehih. Za to pa
je treba trdnega in globokega spozna-
nja in velika samodisciplina. Iz vrst telov-
adcev se rekrutirajo polagoma, navadno
je pomanjkanje zelo veliko. Pomislimo pa
je, da sestojajo sokolske vrste iz večine
ljudi, ki niso imeli prilike v svojem pokli-
cu izobraziti se toliko, kolikor bi se zahte-
valo od njih splošne izobrazbe posebno kot
vzgojiteljev mladine. Dijaštvo, učiteljstvo
pa drugi stanoviti, ki bi bili tu v prvi vrsti
poklicani, se Sokola skoro dosledno izogib-
ajo. V svoji mladosti, ko so bili bolj dov-
zetni, Sokola niso spoznali, sedaj pa so
prekomodni, dostikrat jim nudi premalo
abave, naš ostri zrak jim ne ugaša. Ka-
kor so poklicani k nam vsi stanoviti, tako
bi nam ravno za vaditeljstvo, vzgojitelstvo
mladine, tako dobro došli; izvesti bi se da-
lo mnogo, česar danes kljub svojim lepim
načrtom in dobri volji vsled pomanjkanja
človeških moči, na noben način ne more-
mo niti pričeti.

V pomanjkanju sredstev — v prvi vrsti
lovov velikih telovadnic in igrišč — in
pomanjkanju delavcev in zmognih ljudi
— ti ves vzrok, da sokolstvo danes nima
se mladine in da njegova vzgoja še ni
ostala tako splošna, kakor je potrebno in
kakor ima to samo v svojem programu.

Ako stojimo danes pred vprašanjem,
kako izpolniti vzgojo naše mladine, mi-
limo torej, da nas ne sme zavesti predaleč
ono, kar vidimo pri drugih narodih tudi,
če je tam dobro in koristno. Prvo vpraša-
nje nam mora biti, ali je to, kar je imamo,
morda povprečno, ali izpolnjeno, zado-
stno, ali je treba ubrati popolnoma druga
pota za dosego svojega namena.

Tu pridejo v poštev tudi naša razpolo-
živa sredstva. Z njimi si ne moremo usta-
noviti različnih zavodov, kakor jih imajo
drugi, večji in bogatejši narodi. In če imamo
tu že narodno organizacijo, kakošne
drugi narodi nimajo, če imamo že Sokola,
ki vsebuje v svojem delavnem načrtu vse
ono, kar drugi narodi ustanavljajo — oni
imajo za to le drugo, morda slikovitejšo
obliko — zakaj bi ne priskočili oni, ki so
dobro volje in jim je na srcu blagor mladi-
ne, že obstoječi organizaciji na pomoč z
vsemi sredstvi, da ji omogočijo hitrejšo
dosego, kar organizacija že davno hoče,
in bi v drugem slučaju nanovo ustanav-
ljali ter bržkone ne izpolnili? Češki na-
rod je na svojem telesu videl veliki vpliv
sokolske vzgoje. Čehi so prepričani, da je
ta tako za mladino kakor za splošnost naj-
zadnejša in najboljša, ono, kar dodajajo
skauti (i. dr.) so šele poskusi, ki sokol-
stva v njegovem bistvu ne bodo izpreme-
nili, temveč, ako se posreči, kvečjemu iz-
polnili vabljivo raznovrstnost. Sokolstvo

nežen, toda odločen glas, ob katerem je
je vztrajalo srce. Ta glas je govoril:

— Pavlina, ali si pozabila? — Ali ne
pravi srce več, da se ljubi? — Pavlina!
Jaz sem tvoj in ti moraš biti moja. —
Stoj! Še je čas! V imenu najine ljubezni,
na tvojo srečo ohrani svoje srce zame!

Vsa trepetajoča se je obrnila. Zagledala
je plemeniti obraz onega neznanca, ki je
svoj prosiči pogled dvigal k njej, toda u-
mikal se je je obenem, kakor bi ga vlekla
neka neodoljiva sila, in stegoval
svoje roke k njej.

— Ostan! — je jecjala Pavlina. — Ne
hodi proč, če me hočeš rešiti!

— Ohrani svoje srce zame! — je ponav-
ljal on, — vrneme se!

— Ah, — je odgovorila Pavlina, — po-
tem bo gotovo prepozno.

— Prepozno — je zaklical Lascars s
hrapavim glasom.

— Ti si moja in nič na svetu te ne more
več odtrgati od mene!

Cerkev, ki jo je videla pred seboj, je na-
enkrat izginila. Zelene, sočne poljane so
se izpremenile v strašno puščino. Pred
oči je zasijalo grozovito brezdno in iz
brezdnega se je začel valiti grd črn dim.
Spodaj v brezdnju pa se je začel šum vo-
de.

Pavlina je čutila, kako jej je jela zastati
kri v žilah, in nepopisen strah jo je
objel. Ni hotela več naprej, hotela je uiti.

PRIPOROČLJIVE TVRDE

Brivnice.
Anton Novak brivec v Trstu,
ul. Belvedere št.
57, se toplo priporoča cenjenemu slo-
venskemu občinstvu za mnogoštevilni
obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Najboljša in najlepša lasuljarska dela se izvr-
šujejo v frizerskem salonu Andreja
KOJICA v Trstu, Acquedotto 20. Izpadli lasje se
kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. Dobra
in točna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se
prepričate. 1851

Nova brivnica Via Belvedere št. 4 se pripo-
roča slavnemu občinstvu. —
Udači Muljevi Jurij, bivši pomočnik V. Gurjara. 2006

Buffet.
Priporočila cenjenemu občinstvu Buffet v
ulici Ghega št. 8. Točijo se pr-
vovrstna vina in pivo. 1804

Čevljarji.
Filip Pikič TRST, ulica Molino a vento 11,
priporoča svojo delavnico in pro-
dajalnico čevljev. Izdeluje po meri in prodaja
nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. "Svoji k
svojim!" 2668

Odlikovana čevljarica z zlato kolajno v Ge-
novi. Lastna delavnica Sprejema
naročila po meri in popravila. Cene zmerne. Josip
Macarol, ulica Conti št. 38. 1864

V čevljarici ALBERT RAUBER na Proseku
seku se dobi vsakovrstne čevlje
avstrijskih in nemških tovarov. Ročno delo.
Sprejemajo se popravila. Izdeluje se naročene
čevlje po meri. Če ne ugaša se lahko zamenja ali
pusti. Cene stalne in zmerne. 2502

Čevljarica „Alla Sartorella“ TRST ul.
Arcata št. 5. Velika izbira obvala za gospe in gospodo.
Sprejemajo se naročila ter popravila. Cene zmerne. 1447

Fotografi.
Fotograf Antona Jerkica naslov: Trst, ulica
delle Poste 10; Gorica, Gosposka
ulica 7. 4444

Najljubši spomini so artistične fotografije na
kristalu, porcelanu itd. za priveske,
nagrobne kamne in slično. — Zastopnik velikega
podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je
GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova
št. 41 (palača Salemi). 1495

Glasovirje.
Fran Saksida ulica Fornace 13. Tovarna in
trgovina glasovirjev in pianin
nov. Razpoložila na vse kraje. Izvaja vsakovrstna
popravljanja. Delo zanjamo. Cene zmerne. Svoji
k svojim! 2224

Gostilne.
Konsumno društvo v Lonjerju se pri-
poroča cenjenemu občinstvu za obilen obisk, ker toči samo
domače vino prve vrste 2039

Matija Bulić priporoča cenj. občinstvu svojo
gostilno „Al buoni amici“ v Trstu,
ulica Belvedere št. 39, točilnico vina in piva v
Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 1, gostilno
„Al buon Almisson“ v Rojano, ulica Montorsino
št. 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ulica
Perarolo št. 342 (hiša Šekca). Toči se prvovrstno
dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omisla
in pivo. 2799

Gostilna - Buffet Tomazič Trst, ulica
Molin a vento št. 3. — Toči pristna vina in Dreherjevo pivo
brez aparata — Vedno sveža kuhinja. — Pega-
n Leander, voditelj. 2703

Gostilna „Alla Civetta vecchia“ Trst, ulica
Valdirivo št. 27, se priporoča za obilen obisk.
Domača kuhinja. Vsakovrstna vina in Dreherjevo
pivo prve vrste. — Lastnik Matej Meschik. 1984

Ante Lisica, Trst ulica Lazzaretto vecchio št. 36. Zaloge vina s pridru-
ženo gostilno. — Vino iz Visa iz Prelija prve
vrste. Gostilna v ulici Casimiro Donadoni št. 2 in
v ulici Campo S. Giacomo št. 15, v kateri se pro-
daja tudi dalmatinski tropinovec, likerji ter ver-
mut in marsala na drobno. V vseh gostilnah se
prodaja raznovrstna gorka in mrzla jedila ter
prvovrstno pivo. Cene zmerne. — Priporoča se za
obilen obisk. 2799

Gostilna F. Strancar ulica Giuliani št. 32 priporoča najboljša
vina. Vipavsko lastnega pridelka. Istrska in druga
vina. Dreherjevo pivo prve vrste. Cenjenim kre-
majem in odjemalcem na debelo dostavljam vino
poljubno na kolodvor, ali pa na dom. Za prist-
no jamčim. Dnevne cene najnižje. 2844

Lascars pa jo je zadrževal z orjaško mo-
čjo ter govoril, vlečoč jo k brezdnju:

— Ne pobegni mi več. Glej, tu je odslej
tvoje bivališče. tvoje domovje, v katerem
boš gosposinjila. Pojdi z menoj, ljubica!
Pojdi, nevestica moja, moja ženica!

— Na pomoč! — je zaklicala Pavlina s
slabotnim glasom. — Na pomoč!

Lascars jej je odgovoril le s peklenskim
krohotom. Naenkrat pa je začutila, da jej
srce ne biva več. Tla so jej izginila izpod
nog in plaval je po zraku.

Tedaj se je prebudila. Bil je svetel dan.
Nad glavo je zagledala poleg podobne ma-
tere božje posodico z blagoslovljeno vodo
in pred seboj preprosto, a vendar lično
polišto svoje sobice.

Ko se je oblekla, so se jej nehoti povr-
nile misli k sanjam. Solze so jej zalile oči.
Videla je blede in preteče barvno lice, ki
je zrl vanjo, zopet je začutila, kakor bi jo
vlekel k prepadu, zopet je čula neznanca,
kako jej kliče: »Ohrani svoje srce zame;
povrnem se!«

Naenkrat je vstala. V njenih potezah
se je začela odločnost in v njenih solz-
nih očeh se je zaiskril ognjen blisk.

— Čemu bi se vdajala temu neumnemu
strahu, tej bojazljivosti slabosti? — se
je vprašala. — Ni mi še treba obupavati,
še sem sama svoja gospodinja, še nisem
prestopila one usodne meje, ki ne dovo-
ljuje več vrnitve, če jo človek prestopi.

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo go-
stilno-buffet. — Točim prvovrstno
Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata in vsako-
vrstno vino. — Trst, Campo San Giacomo 19,
nasproti cerkve Sv. Jakoba. — Lastnik Ludvik
Tominec. 1802

Kleparji.
Lozer Ivan, klepar priporoča cenjenemu ob-
činstvu svojo delavnico
s prodajo vsakovrstnih kleparskih izdelkov. Izvr-
šuje vsako naročilo in popravo v delavnici ali iz-
ven po zmernih cenah. Ulica Sette Fontane št. 34. — Svoji k svojim! 2443

Krojačica.
IVAN GORIČAN, Trst, ulica Pas-
quale Revoltella ali Chiadino in
Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstvu
za vsakovrstna dela. Solidna po-trežba, velika
izber najnovjših angleških vzorcev. Izdeluje po
dunajskem kroju. 7213

Jakob Šemerl skedenj št. 141, priporoča
cenj. občinstvu svojo kro-
jačnico ter čisti duhovščini za katere izdeluje
službene talarje in mašne plašče kakor tudi vse
drugo cerkveno opremo. 2173

Mizarji.
Rudolf Kompura Trst, ulica Giuseppe Caprin
št. 3 priporoča cenjenemu
občinstvu svojo mizarško delavnico. Izvr-
šuje vsa v to stroko spadajoča dela in poprav-
ljanja Načrti in projekti na razpolago. Po želji
prihaja tudi na dom. 2552

M. Majcen mizar v ulici Torquato Tasso (vo-
gal Belvedere) št. 28 se priporoča
slavnemu občinstvu. Izdeluje spalne sobe in drugo
mizararska delavnica za vsako-
vrstno delo. Trst ulica S.
Francesco d'Assisi 2, dvorišče. 2009

Anton Barucca mizararska delavnica za vsako-
vrstno delo. Trst ulica S.
Francesco d'Assisi 2, dvorišče. 2009

Mlekarne
Mleko z jamčeno pristno, čajno maslo I. vrste,
Črni graški kruh, dnevni dobodi v mle-
karni LAAK, ulica delle Poste 9. — Fijalka
„Monte Maggiore“ ulica Giulia 5. — Sprejemajo
se naročila za „Piombir“ (mrzla smetana), garniran
in navaden. 1152

Olje, kis, milo.
FR. BIAGGINI Trst, ulica Istria št. 24.
Prodaja olja, kisa mila in
drugo. 313

Papir.
Velika zaloge papirja za ovitke, papirna-
re, tih vrečic, prodaja
po zmernih cenah na drobno in debelo trdka
GASTONE DOLLINAR, Via dei Gelsi št. 16
„ex Marangoni“. Telefon št. 27-81. 1812

Pekarne.
JOSIP AZMANN Zgoranja Greta št. 270 pri-
poroča svojo pekarno 2526

Novo pekarno uljudno priporoča slavnemu
občinstvu Andrej Novak,
Trst, Sv. M. M. zgoranja 33, hiša Kreševič. — Naj-
finejša moka. — Sprejema pecivo. 2526

Vekoslav Umek Trst, ulica Sette Fontane
24. Priporoča cenjenemu
občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Večkrat
na dan svež kruh. Vino in likerji v steklenicah.
Vsakovrstne moka. Sprejemajo se peciva. — Po-
strežba tudi na dom. 2174

Pohištvo.
Pohištvo in tapetiranje po že znano nizkih
cenah, katere se ne dobi drugje.
Spalne sobe iz vsakovrstnega lesa, rezane od
330 kron naprej. Jedilne sobe od 400 kron na-
prej. Nova zaloge S. BROS, ul. Squero nuovo 7,
I. nadst. na strani poštnice palače. Po dogovoru
olajšanje plačevanja.

Prodajalne jestvin.
Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso 5.
Trgovina jestvin in kolonial-
nega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo,
kranjske klobase in hirske testenine. — Za obil-
en obisk se priporoča vdan Ivan Bidovec,
vodja. 5080

Novi trgovina kolonial in jestvin
TRST, Piazza Caserma št. 5. Bogata izber kave,
riža, olja itd. Razpoložila se tudi na deželo in na
dom. — Za obilen obisk se priporoča lastnik
FRANJO MILLONIG. 238

Restavracije.
Restavracija „Alla Stazione“ Trst, Trg
pred južnim kolodvorom 3. — Najugodnejša restavracija
za potnike in meščane, ker je v bližini južnega
kolodvora kraj javnega vrta in kjer se uživa po
leti na obširnem prostoru pod nebov svež zrak.
— Toči se izvrstno pivo in vino I. vrste. Izborna
briskovino. Furlansko in istrsko za dom po 96
st. liter. Domača kuhinja. Cene zmerne. — Last-
nik Anton Andrianič, bivši vratar Hotela
Balkan. 1125

Šivilje.
A. RIEGER Trst, Via Benizera v. 33, vrata 13.
Damska krojačnica. Izdeluje vsa-
kovrstne obleke po angleškem in francoskem
kroju, pleane obleke, obleke za poroka, bluze za
gledališče itd. Cene zmerne.

Ali naj so te sanje morda kako znamenje?
To hočem, to moram vedeti.

Ognila se je s plaščem, ki jej je popol-
noma zakrival obraz, se ozirala po gospe
Andouinovi, in ko je videla, da je obrnjena
od nje, je hitro porabila ta trenutek in
smuknila skozi vrata vrata, ne da bi jo
bila videla gospa Andouinova. Namenila
se je proti vasi.

XXI.

V negotovosti. — Sklep.

Cesta, ki je vodila v Bougival, je bila
popolnoma prazna. Nihče je ni srečal. Ko
je dospela do prvih hiš v vasi, je krenila
po strmi poti proti cerkvi. Vrata so bila
odprta in v cerkvi je vladal tih mir.

Uboga sirota je prišla, da bi prosila bo-
ga, naj bi jej pomagal razrešiti to tako
plašečo uganko. Prosila je boga, naj jo
reši njenih dvomov, prosila ga je svetlobe.
Hotela je vedeti, ali so bile te sanje res
kako proroško znamenje, ali pa le tvorbe
njene razdražene domišljije, ali naj z za-
upanjem koraka dalje, ali naj se nezaupno
umakne.

V trdni veri, da jo bo bog obvaroval
nesreče, ki jej je pretila dotle, je zapustila
cerkev. Ali niso bile te strašne sanje pravo
božje svarilo? Ali je sploh še mogla
dvomiti, da je je poroka z baronom ne
treščila v strašansko nesrečo? Sklenila je
torej, da stvar še nekoliko zadrži in poča-
ka skrivnostnega ženina, ki ga je je dolo-

Tapetarske delavnice.
Tapetarski in preprogarski mojster Dragotin
Puc, Trst, Via Molin grande 38 se
priporoča cenj. občinstvu. 2991

Rudolf Bonnes Trst, ulica S.
Zenone, št. 17, priporoča cenjenemu občinstvu svojo
TAPECARSKO DELAVNICO. Izvrsuje vsa-
kovrstna fina in navadna dela, ki spadajo v
to stroko. — Delo solidno. — Cene zmerne. 1803

Trgovine s prekajenim mesom
Prodajalna svinjine Trst, Via Caserma 13.
Prodaja se sveže in
vsakovrstno prekajeno meso kakor tudi vsako-
vrstne klobase, sir in salam. Priporoča se za obil-
en obisk Karl Pušpan. 2548

Priporočam cenjenemu občinstvu svoj buffet.
Točim prvovrstno Dreherjevo pivo
na pipo, brez aparata, in vsakovrstnega vina. Trst,
ulica Sanità št. 24, (nasproti muzeja Revol-
tella). Lastnik: JOSIP TOMAZIČ.

Voščarne.
Jernej Kopač - Gorica ulica Sv. Antona št.
2. Voščene sveče
in med. 2925

Železnine.
Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca
Trst, ulica Olmo št. 14. 1865

Žganjarne.
Anton Turk edina slovenska žganjarna in za-
loga likerjev, v kateri se dobe
vsakovrstni likerji, se nahaja v bližini Narodnega
doma v Trstu, ulica Carlo Ghega 10, vogal ul.
Oecilia. Edina zaloga dalmatinskega tropinovec.
Razpoložila tudi na deželo. 1152

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato
kolajno v Trstu,
Via Cavana 5. Tu se dobi bogat izbor likerjev;
grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kras-
ki slivovec in briski tropinovec in rum. Cene
nizke. Izber grenčice. — Slaščice in prepečenec.
Grška mastica iz Šija. — Se priporoča Andrej
Antonopulo. 304

Žganjarna Luigi Pogorelec, Trst, ulica Giulia
507, se priporoča za obilen obisk.
Pišče prve vrste. 1882

Razni.
Čistilo za čevlje parkete in kovine. —
Gazzoli & Comp. Via
Carpison 2. Telefon 13-08. Odlikovana tržaška to-
varna. 2114

Franc žganjar avtorizovani podjetnik za po-
stavljanje parketov in podov
vse vrste ulica della Tesa št. 3 a, nadstropje
II, Trst. 1871

Apno prve vrste
v kosih, prahu in ugašeno se dobiva pri
apnenici nekdanj BOSCHETTI nad postajo
Nabrežina po jako nizki ceni.
Apnenica J. WILD, Nabrežina-Sempolaj.

EMILIA CEREGATO
TRST
Campo San Giacomo št. 2.
Priporoča cenj. občinstvu svoje
trgovine pisarniških in šolskih
potrebnosti.
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst
Prodajalo se tudi molitveniki v slov jezike

Prva sloven. mirodilnica v Trstu
Alojz Saletelj
ulica Carradori št. 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predme-
tov iz gumija, sveč, mila, parfum., min. vod itd

Izboljšajte promet v svoji
gostilni z izvrstnim cenim
pizanskim pivom
iz **Češke delniške pivovarne**
v **Čeških Budjevojicah.**
Največja slovenska pivovarna.
Zaloga v Trstu: Schmid & Polesi,
via della Crociera.

Pokusite pivo v slovan-
skem grandhotelu „Bal-
kan“, Trst, vojaški trg
in v slovanskem hotelu
„Lacroma“ v Gradežu.
Zaloga v Ljubljani, Zagrebu, Puli, Zadru itd.

čila usoda. Po tem trdnem sklepu je zopet
smehljaje gledala v bližnjo, jej se neznano
prihodnost.

Kmalu pa se je pojavil zopet obrat v
njenih mislih. Z velikim strahom je začela
razmišljati težave sedanjega svojega po-
ložaja. In te težave res niso bile majhne,
tako da so jej v resnici popolnoma zmedla
glavico.

Kako naj vendar v zadnjem trenutku
opozove poroko, za katero se je prostov-
oljno izrekla in ki naj bi se že vršila pri-
hodnji dan? Kako naj to pove svojemu z
ljubeznijo in nestrpnosti čakajočemu zaro-
čencu: »Opozovite mojo besedo in vr-
nite mi tako mojo svobodo.«

In potem gospa Andouinova? Kako
brdko bi jo zadelo, ko bi se razdrla ta po-
roka, ki je je želela tako zelo in v kateri je
videla uresničene svoje najlepše nade?

Ali bi ne bil to zanj smrtni udarec?
Take misli so podile druga drugo v mo-
žganih uboge sirote, kakor podi jesenski
veter v vrtincah suho listje pred seboj.

— Ah! — je zaklicala, — prav tako mi
kakor bi hotela zblazneti.

Prišla je tedaj do klopi, ki je stala pod
prastarim brestom. Vsedla se je na klop,
naslonila glavo na roke in skušala z raz-
mišljanjem zopet pomiriti svojega duha.
— Čakala ga bom, — je izpregovorila
polglasno. — Saj pride, saj se vrne. Da,
prepričana sem, da se povrne, kajti v svojih
sanjah je vendar obljubil. Moja bo-

Avstrijska paroplovna del. družba „Dalmatia“
vzdržuje sledeče glavne proge:

Trst-Metković A. (poštna).
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri pop.
Povratak vsako soboto ob 6.30 uri zjutraj.

Trst-Metković B. (poštna).
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne.
Povratak v torek ob 6.30 uri zjutraj.

Trst-Metković C. (poštna).
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne.
Povratak v četrtek ob 6.30 uri zjutraj.

Trst-Metković D. (poštna).
Odhod iz Trsta v sredo ob 5. uri popoldne.
Povratak v ponedeljek ob 6.30 uri zjutraj.

je tudi slovanska vzgojna organizacija najsplošnejšega pomena in ugleda. Ali bi ne bil torej pri Slovencih tudi splošnosti in posebno mladini najkoristnejši korak ta, da bi skušali vsi oni, ki hočejo vzgojevati in žrtvovati, pomagati že obstoječi instituciji, Sokolu, z lastnim sodelovanjem, z gnutno in moralno podporo.

3. priznanjem se mora pozdraviti ustanovitve novih načinov, s katerimi bi se pomagalo in pospeševalo obstoječo institucijo in s katerimi bi se dalo izpolniti za vzgojo mladine obstoječe naprave, naj si bo to društvo s tem in širšim namenom uresničilo naj se čimprej želje onih, ki jim je na srcu uspevanje mladine, ničesar pa naj ne ravnava preko Sokola, in posebno ne, dokler se ni spoznalo vseh njegovih dobrih strani.

Tržaška sokolska župa je od lanskega leta znatno napredovala. Sedaj obsega sledeča društva: Barkovlje, Divača, Komnen, Mavhinje, Opčine, Prosek, Senožec, Sežana, Skedenj, Sv. Jakob, Sv. Križ, Trst, Rojan, Verdela in ženski odsek na Verdela. Skupno šteje članov 1085 (lani 781), članic 181 (lani 170); vadiateljev 51 (lani 32); starejšega naraščaja 58 (lani 8); mlajšega naraščaja 825 (lani 530); telovadcev članov 338 (lani 284), telovadk 109 (lani 154) — v tem odseku smo nazadovale, vendar se v zadnjem času kaže zopet razveseljiv napredek. — Na zadnjem običnem zboru je bilo izvoljeno sledeče predsedstvo: Starosta dr. Josip Wilfan (Trst), I. podstarosta Anton Germek (Sv. Ivan), II. podstarosta S. Stofla (Sežana), načelnik Miroslav Ambrožič (Trst), tajnik dr. Janko Olip (Trst), blagajnik dr. Janko Savnik (Trst), načelnik izobraževalnega odseka Fran Peric (Trst), zapisnikar Vladimir Kušcer (Barkovlje). — Župa ima svoje glasilo: »Vestnik tržaške sokolske župe«, ki izhaja mesečno in ga dobivajo vsi člani vžupljenih društev brezplačno. — Letošnji župni zlet se vrši dne 12. julija.

Goriška sokolska župa ima v svojih 18 društvih po zadnji statistiki 972 članov, 261 vpisanih telovadcev s povprečnim obiskom 188 na uro; vadiateljev 51; starejšega naraščaja 97; mlajšega naraščaja 229; članic 119, telovadk 58, vadiateljic 2. — Na zadnjem običnem zboru je bilo izvoljeno sledeče predsedstvo: Starosta dr. Fran Krgolič (Gorica), I. podstarosta Či-boj Josip (Solkani), II. podstarosta Kerševan Josip (Goriška), tajnik Kozman Avgust (Gorica), načelnik Saunig Bruno (Gorica), blagajnik Komjanc Josip (Gorica). — Župni zlet goriške župe se vrši dne 5. julija v Standrežu pri Gorici.

Slovenska sokolska zveza sestoji iz sledečih žup: celjska, gorenjska, goriška, idrijska, ljubljanska, Ljubljana I, novomeška in tržaška. Po zadnji statistiki (oktober 1913) šteje 92 društev in 23 odsekov. V teh je 6613 članov in 1040 članic; 1761 vpisanih telovadcev in 537 telovadk; 321 vadiatelj in 51 vadiateljic; 551 starejšega naraščaja (od 14—18), in 2185 mlajšega naraščaja (od 6—14 let).

Češka Obec Sokolska (to je: Zveza čeških sokolskih društev, na Češkem, Moravskem in Nižavstvijskem) je imela po svoji zadnji statistiki (31. decembra 1912) 38 žup, 1156 druš., oziroma odseki. V teh je 98.494 moških in 20.689 ženskih članov, skupaj 119.183. Od teh je vadiatelj 6100 moških in 2134 ženskih. Telovadi jih povprečno na uro: 22.838 moških in 7196 ženskih. Naraščaja (dečkov in deklic od 6—18. leta) imajo Čehi skupno 49.074.

Telovadba deklic v dobi telesnega razvijanja. V »Zeitschrift für Schulgesundheitspflege« piše R. Bolz (po predavanju v društvu učiteljev telovadbe v Hamburgu): Najmočnejši telesni razvoj človeka pada v dobo od 10 do 14 let, kakor dokazuje proučevanje prirastka na teži in velikosti; v tej dobi postaja tudi razvoj človeka v spolnem oziru najintenzivnejši. — Kri daje človeškemu organizmu hrano, da za porabljenе tkanine lahko ustvari nove, in da celice lahko rastejo naprej. Pravilnost krvnega obtoka je odvisna od delavnosti srca in prava sestava krvi je neobhodno potreben predpogoj za dihanje in prebavljanje. Morebitna delavnost mišičevja vpliva (neposredno ali posredno) na te tri najvažnejše življenjske pojave, obtok krvi, dihanje in prebavljanje. Bilo bi potrebno, da bi se telovadba dečkov in deklic gojila tako, da bi povpeševala njih telesni razvoj. Vse vaje, katere pospešujejo krvni pritisk in delavnost srca, so tukaj primerne, n. pr. plavanje in igre, ter vadba, ki povzroča razvoj prsnih mišic, telovadba na orodju in brez njega. Telo, n. pr. vaje na drogu, na bradli, posebno pa plavanje ima blagodejen vpliv na dihanje. Posebno močni dotok krvi k organom trebušne votline jih krepi in množi njih pravilno delavnost. Ali blagodejni vpliv telovadbe se kaže tudi na razvijajočih se spolnih organih deklic v dobi šolskega obdobja. Po zaslugi iger in telovadbe se ti izdatneje razvijajo — izginjajo slabokrvnosti, bolečine in omotica, slabost in slab tek. Hrbtne in trebušne mišice, katere igrajo v življenju žene važno vlogo, so običajno pri deklicah malo razvite, zato ker mnogo sede. Plavanje in telovadba jih krepi in pripravlja ženo na njeno bodoče materinstvo. Treba je tu še pripomniti, da razvoj in okrepitev bodočih spolnih organov omejuje tudi težave, ki se pri ženskah javljajo ob menstruaciji. Ko so deklice v spolnem oziru dorasle, je treba pazljivo paziti na menstruacijo. V času te je treba pustiti igre in telovadbo.

Kranjske vloge
sprejema od vsakega tudi če ni ad sadruge, in jih obrestuje po 4 1/2 % vetje zneke po dogovoru.
Trgovcem otvarja čokovne račune s davnim obrestovanjem.
Rentni davek plačuje sadruge iz svojega.
Vlaga se lahko po eno kruno.
Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

Trgovsko obrtna zadruga v Trstu
reg. zadr. z neom. jam.
ul. S. Francesco št. 2. I. nadstr.

Posojila
daje: na osebni kredit in na zastavo, proti d. plačilu po dogovoru.
Uradne ure: vsaki dan od 9 do 12 dop.
in od 3 do 5 pop.
Pošt. hran. rač. 75.679. — Telef. 16.04.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna kavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zakladni za jamstvo dne 31. decembra 1913 K 424.987.888-47. — Glavica za savarovanje življenja dne 31. decembra 1913 K 1.267.200.000-20. — Plačana povračila od leta 1881 do 31. decembra 1913 K 1.112.819.121-64.

8. 1. januarja 1907. je društvo avlo na življenjski oddelki nove glavne pogoje police nadarjene največ kulturnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

I. Veljavna takoj od izdajanja:

- bresplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora savarovanje vršiti voj službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
- ako plača savarovanje 1° od savarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo valed pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje izvrši v roku 6 mesecev po preteku roka.

II. Veljavna po preteku 6 mesecev od izdajanja:

- savarovane more — ne da bi se to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celih Evropi, ampak tudi v katerikoli delu tega sveta (Svetovne police).
- Društvo je savarovane plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade savarovane v dvoboju.

III. Veljavna po preteku enega leta od izdajanja police:

- savarovane se oprosti plačevanja za medana savarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.

IV. Veljavna po preteku treh let od izdajanja:

- Absolutna neizpodbitnost savarovanja razen slučaju prevara.
- Društvo je savarovane plačati celo vlogo, tudi ko bi savarovane umrl valed samomora, ali posko- čenega samomora.
- Enega samomora.

Zavarovane sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2 %.

Društvo sprejema savarovanja tudi za

življenje, požar, prevažanje in ulom.

Zaloga izgotovljenih oblek

Velika izbira oblek za gospode in dečke, suknj, površnikov vseh kakovosti.

Specijaliteti v večini.

Izbira volnenega blaga.

NA OBROKE in tudi proti takojšnjemu pla- čilu Cene najzmernejše.

ADOLF KOSTORIS
TRST, ULICA SAN GIOVANNI 16, I. NADSTROPJE
zraven „Belfata Automatik“. Tel. 251, R. H. — POZOR! Skladišče se nahaja v I. n.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

BOGATA IN LIPA KUHINJA VINOJA IN KAVARNENA POHIŠTVA ZAPRABARJI

VELIKO IZBIRNO in vseh vrstnih stola.

Črna barva.

Velika zaloga in obsežna izbira

poljedeljskih strojev in orodja

vseh vrst in sestav

TRST ul. Gios. Carducci 26 TRST

Žične mreže, žice za vinograde in ograje

Orodja in priprave za rokodelce vseh vrst od najcenejše do najfinejše izvršbe.

Vsakovrstno kuhinjsko orodje.

Hermangild Trocra

Trst, ul. Barriera vecchia 8

veliko zalogo mrtvaških predmetov.

Venci od porcelana in blazov v raznih velikostih in oblikah, od enostavnih svetlo in temno, slika na porcelanu plačila za pranje, sušenje, najnižje konkurenčne cene.

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

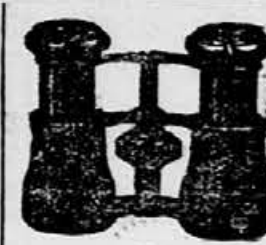
Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 1
Izpravljeni optiki
Specijalist na očala in
okularje. Zaloge te
placirane, barometre,
daljnogledov (Zeiss) itd.
Lastna delavnica s slab-
ničnim obratom. Kras-
ceniki brezplačno.

Trgovina jestvin in kolonijalnega blaga

Jvan Žnidarčič

Trst, ulica Belvedere števil. 19.

Priporoča se cenjenemu občinstvu za obiljen obisk. Postrežba tudi na dom in se razpošila blago po pošti.

Lastnica Vek. Žnidarčič.

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Trst — ulica S. Cilino — Trst

Delavski vestnik.

Internacionalizem.

»Narodna svojstva vzgojevati in razvijati je mogoče le na podlagi enakosti prava in če se odpravi vsako zatiranje...«
Ne pripoznamo nobenih narodnih predprav...
Strankin zbor socialne demokracije solvesno priznava vsakemu narodu pravico do obstoja in razvoja...
(Izveček iz narodnostnega programa avstrijske socialne demokracije sklenjen na strankinem shodu 1. 1899. v Brnu.)

Kdo bi se ne navduševal za zgornje besede? Enakost narodov, to je vendar nekaj idealnega in po tej enakosti imamo največ povoda hrepeneti mi Slovenci, ker smo v narodnem pogledu v resnici najbolj zatirani. Komaj smo se naselili na tukajšnji zemlji, so nas že podjarmili. Nismo imeli dolgo svoje samostojnosti, pa so planili po nas močnejši narodi in nas začeli bičati. Mi pa smo trpeli in tekla je kri iz našega narodnega telesa. Stoletja je trajalo to trpljenje in še danes ni odpravljeno.

Povsem razumljiva nam je bila zaradi tega navdušenost, ki se je pojavila v vrstah našega delavstva in drugih stanov, ko je razvila internacionalna socialna demokracija svojo zastavo tudi na naših slovenskih tleh. Naše ljudstvo je videlo v novi ideji, v socialni demokraciji, konec narodnega zatiranja. Zato se je je oklenilo v trdni nadi, da pride kmalu čas narodnega odrešenja. Kajti internacionalne ideje, boj za enakost vseh narodov ki so izražene v zgornjem citatu so slovenskemu ljudstvu segle do srca in ga vabile v internacionalne boje vrste. Posebno v obmejnih krajih, kjer so narodnostni boji najljubše, je bilo veliko navdušenje za socialno-demokracijo. V Trstu se je je slovensko delavstvo kar trumoma pridruživalo in močna je bila takrat tržaška socialna demokracija. Toda kmalu je nastalo bridko, nepričakovano razočaranje. Naše delavstvo je že takoj v začetku opazilo, da operira nova stranka s hinavskimi sredstvi, da ima na svojem praporu pač napisano: »bratstvo, svoboda in enakost« in da ima tudi krassen program, a da je kljub vsem tem le zastopnica močnejših narodov, ki so nas že odnekaj zatirali, da torej tudi v mednarodni socialni demokraciji velja načelo: »močnejšim proti slabšemu«.

Bridko je bilo to izpoznanje. Up slovenskega delavstva po osvoboditvi izpod narodnega tlačanstva je splaval po vodi.

Slovenskim delavcem so takoj v začetku ustanovitve tržaške socialne demokracije pljuvali italijanski sodrugi v obraz,

izpodirali so jih z dela in importirali renjake in niti v slovenskem jeziku jim niso dovolili govoriti, pač pa so jih smatrali v vsakem oziru za manj vredne in so jih uporabljali samo za to, da so nosili v njihove blagajne denar. Na take in podobne načine so izkoriščali slovensko delavstvo, ki je pokazalo »internacionalnim« bratcem hrbet ter si osnovalo narodne stanovske organizacije, v katerih niso gospodarili ne Italijani, ne Nemci, ampak slovenski delavci sami. Če bi slovenski delavci ne bili storili tega, bi se poizgubili v narodnem indiferentizmu, ki so ga gojili in ga še goje tržaški socialni demokratje. Če pa je kdo, ki trdi, da slovenski delavci niso prav storili, da so zapustili socialno-demokratske vrste, je pač človek, ki bi mu bilo ljubše, da bi naš, slovenski narod propadel raje danes nego jutri.

Pa so ljudje, ki se upajo trditi, da je danes vse drugače, nego takrat, da so slovenski sodrugi v tržaški socialni demokraciji danes svobodni, da uživajo iste pravice kakor italijanski i. t. d. Pogledimo, če je res tako. Ni dolgo temu, ko je voditelj tržaških socialnih demokratov, dr. Puecher, glasoval za »Lego« in proti Dr. sv. Cirila in Metoda, torej za italijansko raznanodovalno in proti prepotrebim slovenskim šolam. — Okrajna bolniška blagajna je v socialno-demokratskih rokah in v njej je prepovedana slovenska govorica. V najnovejšem času se je zopet pripetilo več slučajev, ki potrjujejo resničnost naše trditve. Socialni demokratski pravijo: okrajna bolniška blagajna je v Trstu in »qui a Trieste si parla italiano, perchè Trieste è una città italiana.« Zares: eviva l'internazionalismo!

Pre dvema mesecema se je vršil občni zbor pomočniškega zbora konzorcija pekovske obrti. Ker se je na tem zborovanju kjer je bilo poleg slovenskih socialnih demokratov in narodnjakov — izvemši par odpadnikov — predznil nekdo izmed zborovalcev oglasiti za besedo v slovenskem jeziku, so socialni demokratsi Slovence vrgli na cesto. Na drugem zborovanju pomočniškega zbora, ki se je vršil kmalu nato, se socialni demokratsi sicer niso več upali tako nastopati, ker so bili zaradi zgornjega slučaja temeljito razkrinkani, zato pa je dal predsednik Kermolj na glasovanje, ali naj se dovoli govoriti tudi slovenski ali ne. In zborovalci ki so obstojali poleg narodnih pekovskih pomočnikov, kateri so zahtevali pravico, iz samih slovenskih socialnih demokratov Kermoljeve sorte, ki so se vtopili v narodnem indiferentizmu, ti slovenski socialni demokratje so glasovali proti predlogu, glasovali so za to, da se na zborovanju ne sme slovensko govoriti!!

Pri vsem tem pa se zadnji »Lavoratore« jezi in pravi, da bi moral dr. Kisovec na zadnjem shodu slovenskih delavcev,

na katerem je bil navzoč samo en renegat, ki je hotel, da se govori italijanski, da bi torej moral dr. Kisovec govoriti za enega renegata v italijanski in to vključ temu, da je shod sklicala slovenska narodna organizacija. Niso li to pravi hinavci! Bodi ob tej priliki povedano, da ni dolžnost narodnih organizacij, da bi dovoljevale govoriti na svojih shodih italijanski; vključ temu pa se je že nešteto krat, v gotovih slučajih, ko je šlo za skupna gibanja, dovolilo italijanskim govornikom — in če je bil navzoč samo en Italijan — govoriti v italijanskem jeziku. Naši ljudje so bili mirni, ker niso tako sfanatizirani. Toda socialna demokracija, ki je mednarodna organizacija, ne dovoljuje, da bi govorili slovenski govorniki v svojem materinem jeziku pa če je navzočih tudi polovico slovenskih zborovalcev. Nili to sramota?

Dogodilo se je v zadnjem času, da je govoril Kopač, eden voditeljev jugoslovanske socialne demokracije, pred tržaško poroto italijanski in da je zavrnil slovensčino. Za to hrabrost je izrekel strankin zbor Kopaču zahvalo in sicer v posebni resoluciji. S tem je prevzela ta greh nase vsa jugoslovanska socialna demokracija.

V Nabrežini se je vršil pred kratkim socialno-demokratski shod. Šlo je za važno zadevo glede spomenice na podjetnike. In v slovensko Nabrežino so poslali medgovornika, nekoga Müllerja iz Dunaja, poleg njega pa je govoril še neki Italijan a noben Slovenec. Škandal!

V Nabrežini so izdali socialni demokratski parolo, da razbijejo, vsako bodočo prireditel Družbe sv. Cirila in Metoda!

Na nekem shodu, ki se je vršil pred nekaj meseci v Vižovljah, je socialno-demokratski voditelj, strokovni tajnik Ivantšon, na vprašanje, kaj bi socialni demokratje ukrenili, če bi bili naenkrat vsi slovenski železničarji odpušteni in nadomeščeni z Nemci. — Odgovoril: »To je vprašanje, ki nas nič ne briga!«

Vse te reči pa se gode v zadnjem času in to vključ temu, da imamo narodne stanovske organizacije, ki stoje v strogi opoziciji proti nesramnemu postopanju socialne demokracije. Kaj pa bi šele bilo, da ne bi obstojale omenjene organizacije.

Povemo, da smo zgoraj omenili samo nekaj cvetk iz socialno - demokratskega »internacionalnega« delovanja v najnovejšem času. Imamo pa še veliko stvari na razpolago. O priliki pride vse na vrsto.

Zdaj pa vprašamo slovensko ljudstvo, predvsem delavstvo: Kdo naj še kaj zaupa taki organizaciji, kakršna je socialna demokracija? Ali je mogoča naša rešitev, ali se moremo osvoboditi jarma ki nas tare, če se oklenemo take organizacije?

Vprašamo nadalje naše ljudstvo, tudi one slovenske socialne demokrate, ki še niso izpregledali, vprašamo jih, ali se tu

opisano delovanje socialne demokracije strinja z zgornjimi citati o narodni pravičnosti? Odgovorite nam!

Mi pa bomo to socialno demokratsko delovanje, ki koplje našemu narodu grob, razkrinkovali in grajali kolikor se bo dalo. Absolutno ne bomo dovoljevali, da bi nas kdo oviral v naši borbi za enakopravnost našega jezika, za enakopravnost našega naroda. Slovenskemu delavstvu pa kličemo: Proč od breznarodne socialne demokracije! Vsi v narodne stanovske organizacije!

Kje je pravica?

(Iz vrst preganjanih.)

Mi smo res pravi potomci Adamovih. Izgnanstvo iz raja in prokletstvo nad človeškim rodom, ki je bilo takrat izrečeno, se menda nad nikomur ne uresničuje tako, kakor ravno nad nami. Kajti ni ga ljudstva, ki bi bilo tako preganjano in terpinčeno kakor smo Slovenci, oziroma slovenski proletarci, ki v ogromni večini tvorijo slovenski narod. Kamorkoli se ozremo, povsod vidimo Adamove sinove, ki služijo kruh v potu svojega obraza. Ne pečajo se z lahkim delom, marveč so obsojeni na najtežja in najnevarnejša dela. Naši delavci so skoraj sami težaki, ki so privezani celo svoje življenje na krampe, sekire in lopate. Za nje ni boljše delo, ustvarjeni so za najneznanejša trpljenja. Če bi bil to slučaj samo pri onih slovenskih delavcih, ki poginjajo po ameriških rudokopih, bi bilo sicer žalostno, toda ne tako zelo. Bridko in neznansko žalostno pa je, če se kaj takega dogaja na naši domači zemlji, na zemlji, ki je že od davnine naša last.

Vklenili so nas in že stoletja ječimo pod krutim jarmom, ki nas tlač, huje in huje. Podredili so nas sebi in mislijo si, da smo ustvarjeni za njihovo orodje. Naše delavstvo je odvisno od tujih podjetij, ki se razprostirajo široko naše domovine. In ta podjetja delajo na to, da bi naš narod popolnoma izkrcavali. Najboljši dokaz tej naši trditvi so škedenjski plavži.

V tej tovarni dela okrog 2000 delavcev. Najboljše mesta imajo seveda Italijani in Nemci, najtežja pa Slovenci in Hrvatje. Delati morajo na dan (oziroma, kadar se menjajo, na noč) 12 ur in presledka dobivajo med delom le toliko, da v naglici zaužijejo to, kar jim njihove žene prineseo v tovarno. Ob nedeljah pa traja delo nepretrgoma 18 ur. In to delo v plavžih ni nikaka igra. Le tisti, ki je to sam poskusil, ve, kaj se pravi biti delavec škedenjskih plavžev.

Že večkrat smo naglašali, da so plavži glede varnostnih odredb ena najslabših tovarnen. Ne mine dan, da ne bi padla kaka žrtev. Pred kratkim je za smrtno ponesrečil slovenski delavec Kranjc; raztrgal ga je železniški voz in to po krivdi ravnateljstva, ki je dopuščalo, da je vodil stroj neki kurjač, ki ni imel za to nikake

sposobnosti in tudinikakega izpita. Poleg tega pa je bil železniški tir v strahovitem neredu, da ni bila čuda, da je stroj skočil iz tira. Vse to je konstatirala posebna komisija, ki je bila poslana v plavže od c. kr. obrtnega nadzorništva.

Take in podobne stvari so neprestano na dnevnem redu in preobširno bi bilo, ko bi hoteli navajati vsak slučaj posebej. Rečemo le to, da je ta tovarna nekaka ubijalnica za naše delavstvo. Kdor se pa v tovarni ne ponesreči, pa oboli, izgubi zdravje in mora v pregodnji grob. Kdor tega ne verjame, naj se le potruži pred plavže, ko delavci zapuščajo delo, in videl bo lahko obraze in upognjene postave. Tam izpozna svoj zatirani rod.

Tudi v drugih tovarnah ni mnogo boljše. Naši delavci so povsod težaki in le malo kvalificiranih delavcev je med njimi. Zato pa si vsi težko gmotno pomagajo, ker so slabo plačani, v duševnem oziru pa je istotako. Na ta način pa mora naš narod naza ovat, in če se razmere ne izpremenijo, mora izkrcavati.

Mnogo je temu kriva tudi vlada. Kolikokrat smo že poudarjali potrebo slovenskega strokovnega šolstva, ki naj bi omogočila našemu delavstvu boljše ekzistenco. Kolikokrat smo že apelirali na vlado v tem smislu, a vse zastoj: 60.000 uradno naštetih tržaških Slovencev je danes brez strokovne šole! In to se dogaja v tako velikem industrijskem mestu kakor je Trst! Naravno je torej, da vsi naši ljudje ne morejo pridobiti potrebne strokovnega znanja. Zato morajo vihiti krampe.

Govorimo o trpljenju Adamovih otrok. Toda mnogo je med njimi takih, ki bi radi trpeli, ki bi radi delali v plavžih in drugod, in če je delo še tako težko — samo, da bi mogli preživljati svoje družine. A dela ni! Radi bi v potu svojega obraza služili kruh, a je nemogoče. Kamor prihaja naš ubogi delavec, povsod mu kažejo vrata. Gre v plavže, v tehnične zavode, povprašuje pri vseh privatnih podjetjih — a dela nikjer, povsod rjovejo nad njim in ga odganjajo. Kaj naj stori revež? Polasča se ga obup in najraje bi na kateri si budi način prišel ljudem izpod nog. Ni drugega izhoda kakor naprej, proč od tod. Ali v Srbijo, Bolgarijo, Ameriko? Proda obleko, stanovanjsko opravo, da spravi denar skupaj, in hajd na parnik. Z bogom, draga domača zemlja, z bogom slovenska domovina!

Tako jo zapuščajo. Dan za dnem se poslavljajo od nje: mladi, stari, moški, ženske: to je žalostna pesem o našem narodnem poglavlju.

Pa ko bi ne bilo dela v domovini, bi si človek niti ne belil las. A ker je delo za druge, posebno za tiste, ki so se od bogsigavedi kod priklutili sem, mora biti delo tudi za nas. Če ima na naših avstrijskih tleh, v Trstu samem, dela nad 40.000 renjako-

Odhajanje in prihajanje vlakov Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.40 B preko Cervinjana v Benetke, v Rim, Milan, Videm, Pontebo, Cedad in B do Kormina (Cormons) preko Nabrežine.

6.20 O do Gorice preko Nabrežine.

7.50 E v Kormin, Videm, Benetke, Milan, Pariz, London.

8.10 B v Ljubljano, Dunaj, Reko Zagreb, Budimpešto.

8.32 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan Rim.

9.00 O preko Kormina v Videm in dalje in O preko Tržica v Cervinjan.

10.15 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto, 12.40 O v Kormin in Videm.

1.10 O preko Cervinjana v Benetke-Milan.

1.50 O v Ljubljano, Celje, (Zagreb).

4.00 O v Kormin (se zvezo v Aldovščino) Videm Milan itd.

6.10 O v Ljubljano, Dunaj, Reko.

7.05 B preko Cervinjana v Benetke, Milan, Rim preko Kormina in Videm.

8.10 B v Kormin in Italijo.

8.45 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

9.40 O v Kormin (se zvezo v Cervinjan).

11.55 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

2.45 O v Gorico.

3.55 O do Nabrežine.

Prihod v Trst.

6.10 O z Dunaja, Budimpešte.

6.25 z Dunaja, Ljubljane, Ostendo in Londona.

7.40 O iz Kormina in Cervinjana preko Bivla.

8.45 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

9.15 B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte in Reke.

10.30 O z Dunaja, Ljubljane in Reke.

10.40 B iz Kormina preko Bivla in B iz Italije preko Cervinjana.

11.48 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

2.10 O iz Celovca, Ljubljane, Zagreba, Reke.

2.42 O iz Italije preko Cervinjana.

4.15 O iz Vidma, Budimpešte, Reke, Zagreba.

4.55 O iz Italije preko Cervinjana in Nabrežine.

7.45 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

8.42 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

9.00 E iz Londona, Pariza, Milana, Benetek Vidma in Kormina.

9.10 B z Dunaja in Budimpešte.

11.27 O iz Vidma preko Kormina in Bivla in iz Italije preko Cervinjana.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

7.30 O iz Nabrežine.

7.45 O iz Nabrežine.

11.14 O iz Gorice.

OPAZITE: Masne številke značijo popoldne, O — brzovlak, M — mešanec.

Ste se že poslužili v čevljarnici **ANTONA JAVERNIKA** v ulici Farneto št. 33? Sprejema vsakovrstna popravila.

Mirodilnica

Ernest Violin, Sv. Ivan šte. 1049 (hisa Gasperčič)

Velika zaloga raznovrstnih barv, čopičev, firmežev, mineralnih vod, dišav, petroleja i. t. d. — Postrežba točna

Tiskarna Edinost v Trstu

Tiskarska dela

v najmodernejšem slogu bodisi v priprostem ali večbarvnem tisku po zmernih cenah. — Vizitnice, vabila.

Trgovske

tiskovine: Računi v vseh oblikah, zavitki, pismeni papir, memorandum, okrožnice, dopisnice, ceniki itd. itd.

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

Je založil naslednje knjige, ki se dobivajo v tiskarni „Edinost“, v „Slovanski knjigarni“ Jos. Gorenjca v Trstu in v vseh knjigarnah po Slovenskem po povzetju ali proti naprej poslanemu znesku. Poština posamezne knjige 20 vin.

1. VOHUN. Spisal I. F. Cooper. Cena K 1-60. — 2. TRI POVESTI grofa Leva Tolstega. Cena 80 vin. — 3. KAZAKI. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Jos. Kanfič. Cena K 1-60. — 4. PRVA LJUBEZEN. Spisal Ivan Sjergijejevič Turgjenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. Cena 1 K. — 5. POLJUB. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. Cena 80 vin. — 6. BESEDA o slovanakem obrednem jeziku pri katoliških Jugoslovanih. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu). Cena 30 vin. — 7. IGRALEC. Roman. Iz spominov mladeniča. Ruski spisal E. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. Cena K 1-60. — 8. JURKICA AGIČEVA. Spisal Ks. Šandor-Gjalski. Prevel Fr. Orel. Cena K 2—. — 9. UDOVICA. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Štefan Klavs. Cena 1-60. — 10. JUG. Historičen roman. Spisal Prokop Chochołoušek. Poslovenil H. V. Cena K 3—. — 11. VITEZ IZ RDEČE HIŠE. (Le Chevalier de Maison rouge). Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleksander Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2-50.

mora biti tem prej dela za nas Slovence, ki smo bili vedno zvesti avstrijski državljan, prelivali za to državo s svojimi pradedi vred kri in jo podpirali z davki! Ali potemtakem zaslužimo, da nas tako neusmiljeno preganjajo? Odkorajte nam na to vprašanje! Zalogost je torej naše življenje. Podobni smo hlapcu Jerneju, ki je iskal pravice. Tudi mi je iščemo, tudi mi se sklicujemo na pravico, ki nam gre ne samo po božjih, oziroma naravnih, ampak tudi po avstrijskih državnih, temeljnih zakonih. Hodimo naokrog z upadlim brazom, s palico in culo v roki, trkamo in trkamo, a nikjer nam nečje odpreti. Kaj storiti?

Da se na nobenega nimamo več zanašati, v t m smo si že edini. Da tudi tak majhen narod nismo več, kakor smo to nekoč mislili, to tudi vemo, odkar smo izpoznali, da smo Jugoslovanci en narod, da smo bratje po jeziku in krvi. Izpoznajmo torej še, da je naša rešitev v nas samih. Strniti se moramo vsi, ki smo zatirani v narodnem in gospodarskem oziru. Kot močna in trdna organizirana armada pa bomo v stanu odpraviti v našem razvoju marsikatero oviro. Osvobodimo se narodno in tudi na gospodarskem polju in pridemo do blagostanja.

Odvisno je pač vse od našega nastopa, truda in prizadevanja. Če bomo vsi na mestu, se nam naše želje gotovo uresničijo. Imeti moramo pred očmi Prešernove besede, da „manj strašna noč je v črne zemlje kri-li, kot so pod svetlim solncem sužni dnevi“. V teh besedah je izraženo globoko hrepenenje po svobodi, in če se utrdijo v naših srcih, postanemo pravi bojovníki: boj-ev-za pravico, kijo moramo vseka-kor šele ustvariti, kajti danes je za nas ni.

Slovenski delavci, odrešeniki prihajajo! Shod, ki ga je imel Etnin Kristan v Skednju, je bil zelo zanimiv. Kristanovo razburjenje ujemamo — saj menda ni niti več šefredakter propadajoče »Zarje«, vsled česar prireja shode naokrog — zato se prav nič nismo čudili, ko je preklinjal »Naprej zastavo Slave« in vse narodne organizacije, ki so po trditvi tega moža vse podkupljene od nemških in italijanskih kapitalistov. Ko pa je bilo delavcem iz plavžev že vendar preveč, se je vzdignil eden izmed njih in je povedal Kristanu v obraz, da je delo socialne demokracije na kvar nam Slovincem, ki se moramo izseljevati, med tem ko prihajajo v naše kraje renjiko in Nemci. Proti temu, da socialna demokracija nikoli ne povzdigne svojega glasu, nasprotno, ona to protislovensko gibanje indirektno podpira. In Etnin Kristan je slovesno izjavil, da je edino socialna demokracija v to poklicana, da prepreči priseljevanje tujega delavstva v naše kraje s tem, da ga organizira. Rekel je, da je socialna demokracija celo zmožna, da gre organizirati Kitajce in s tem prepreči, da bi se potikali po svetu naokrog. Naj bi šel Etnin Kristan razviti organizirani renjiko in naj bi jim dopovedal, da naj ne prihajajo semkaj odjemati kruha našemu delavstvu, kakor pa da se navdušuje za organizacijo med Kitajci, kajti Kitajcev ni na naših tleh, Kitajci nam v resnici ne odjedajo kruha. Kaj je hotel mož doseči s svojo pridigo? Prepričati je hotel zborovalce, da je socialna demokracija tista organizacija, ki najbolj varuje interese slovenskih delavcev na domačih tleh in da je izseljevanje našega delavstva mogoče preprečiti edino v slučaju, če se vsi slovenski delavci organizirajo v socialni demokraciji. Kakor se vidi, potrebujejo sodrug denarja. Zato udarjajo v zadnjem času tudi nekoliko na narodne strune. A vse to jim bo prav malo pomagalo; naše ljudstvo jih predobro pozna. Najmanj pa bodo imeli uspehov v Skednju. Če se Kristan na gorinavedni način misli pripravljati na okoliščinski mandat, ga pomilujmo. Naj se le tolaži!

»Marš!« — Kako ravna slovenskim delavcem. Delavec S. se je težko pone-rečel in je moral v bolnišnico. Pred ne-koliko dnevi jo je zapustil in se je šel javit »Delavski zavarovalnici zoper nezgode« zavojo rente, ker je njegova poškodba zapustila težke sledove in mu je nemo-goče pričeti z delom. V »Delavski zava-rovalnici zoper nezgode« so mu rekli, naj gre v bolnišnico in naj prinese potrdilo, ker ga sicer ne sprejmejo. Reče gre v bolnišnico. Tam pa so mu na vlnudno proš-njo za potrdilo zabrusili v obraz: »Marš!« kakor kakemu psu in so mu dali vedeti, da z njim sploh ne marajo govoriti, ampak naj »Delavska zav. zoper nezgode«, sama intervenira, če hoče kaj imeti od njih. Moral je nato zopet romati nazaj in težko, da pride do svojih pravic, kajti »Del.zav. zo-per nezgode« ima vse polno izgovorov, preden sprejme slovenskega delavca, pa če je še tako poškodovan. To postopanje si moramo zapomniti, zlasti pa postopanje gospodov v mestni bolnišnici. Koliko po-dobnih slučajev se vsak dan dogaja! Mi-slijo, da se z našimi ljudmi lahko ravna po pasje. Ali ni sredstev, da bi se take stvari onemogočile?

Sodrug v Nabrežini naj kar lepo molči-jo. Zadostovalo bo, če kostatiramo, da so navedli v »Sporočnici«, ki so jo predložili go-spodarjem, da jim zagrozili s stavko, glav-ne priložnosti za furlanske delavce. Če bi se ta spomenica sprejela, potem bi šli inte-rezi slovenskih kamnosekov in klesarjev v Nabrežini v resnici po vodi. Kajti v spo-menici — mimogrede bodi povedano, da so jo sestavili renegati in da so bili na sho-du, kjer se je sklepalo o njej, skoro sami Furlani — v tej spomenici zahtevajo od gospodarjev, da pripoznajo njihovo posre-dovalnico dela, da bodo s tem imeli mono-pol v svojih rokah ter mogli pošiljati na delo samo tiste delavce, ki bodo odgovor-ni njihovu renegatskemu mišljenju, torej — Furlane, zavedne Slovence pa

prisilili, da se izselijo in poiščejo dela dru-gje. Da imajo res ta namen, se vidi tudi v tem, da zahtevajo v spomenici preuredbo delovnega časa v tem smislu, da bodo imeli furlanski delavci ugodne železniške zveze. To so res tički! Potem nam je raz-umljivo, zakaj ravno Furlani toliko pri-tiskajo, da bi se te zahteve izsilile potom brežini tudi zato železi štrajk, ker jim ni kajti v Furlaniji so delavne razmere — zlasti plačine — mnogo slabše nego v Nabrežini. Na vprašanje, zakaj ne štraj-kajo v Furlaniji, pa nam Furlani vedno tako le odgovarjajo: tam smo doma in za domačega gospodarja lažje ceneje dela-mo!! Lepa reč! Mari bi nabrežinski do-mači delavci ne imeli pravice nastopati v istem smislu? Kar je dovoljeno onim, mo-ra biti dovoljeno tudi drugim. Sicer pa je dolžnost socialne demokracije, da uva-ja povsod enake razmere, ker si moramo sicer misliti, da je jej gre samo za to, da uniči našo slovensko obrt, kar je faktično tudi res. Bodi še dodano, da bi Furlani v Na-brežini tudi zato železi štrajk, ker jim ni treba štrajkati; šli bi namreč za časa na-brežinskega štrajka lepo domov in tam delali pri domačih furlanskih gospodarjih, ki potem prav lahko delajo konkurenco nabrežinskemu podjetniku. To so ti praci-ci! Tako so postopali tudi pri zadnjem štrajku v Nabrežini. Pa to mari ni krumi-stvo? Sodrug naj bodo prepričani, da se ne bodo več igrali z našim delavstvom. Zavedni slovenski delavci so jih že siti.

Kmetijski vestnik.

Naša naloga in delo.

Bivši francoski ministrski predsednik in poljedelski minister, državnik, sociolog in agrarec, Julij Méline, je spisal knji-go pod naslovom: »Nazaj k zemeljski grudi in o preobitni obrtni produkciji«.

Odlični pisatelj je završil svoj imeniti spis z zlatimi besedami, ki so resnične, saj jih potrjuje zgodovina vseh držav:

»Javni blagor je podoben drevesu; kmetijstvo je korenina, obrt in trgovina sta pa listje in veje; če prične korenina bolehati, odpade listje, veje se posuše in drevo odmre.«

Na drugem mestu svoje knjige pravi Méline: »Kmetijstvo ni le veda, ki v sebi združuje vse druge vede, temveč je pred-vsem umetnost, ki ima nalogo z bistrim duhom in s presojevalno silo uporabljati znanstvene resnice in to je, kar znači kmetijsko umetnost.«

Podobno se je izrazil tudi generalni taj-nik Narodne kmetijske družbe francoske, A. Passy, ki je isto misel v svoji knjigi »Kmetijstvo v luči vede« takole povedal:

»Vseled tega moramo domnevati, da kmetijstvo samo zase nikdar ne postane prava veda. Kakor zdravniška veda zdravi bolno telo s pomočjo vseh ved, tako porablja tudi kmetijstvo vse naravo-slovne in socialne vede; pa ne zdravnik in ne kmetovalec nista nikdar gotova, če pravo zadeneta. Pravilna poraba navodil, ki jih dajejo vede, zagotavljajo pravi učine-k, ki je pa vendar odvisen od sposob-nosti človeka in od slučajnosti in se ne da naprej določiti, kakor pri matematiki in fiziki. Ko je človek še vse prepuščal slučaju, ne da bi kaj mislil, in je delal kar tjavendan, je bilo kmetijstvo navadno ro-kodelstvo, a sedaj je postalo umetnost, ker človek s premislekom dela in zna z boljšim ravnanjem večji dobiček od ze-mlje in narave pridobiti.«

Večina naših kmetovalcev pa niso niti rokodelci, kajti rokodelci je v svoji obrti vsaj izučen; dober rokodelci pozna dodo-brega vsa dela, ki jih mora izvrševati, in pozna tudi sirovine, dočim naš kmetova-lec še rokodelci ni, večinoma ne pozna naravnih sil, ki ima z njimi opraviti, ne ve vednostno presoditi svoje zemlje, ne ve, kaj je rodovitnost, ne pozna svojih siro-vin, ne pozna življenjskih pogojev in no-tranjega življenja domače živine in ima vse premalo pojma o treznem položaju kmetijskih pridelkov in izdelkov. Naš kmetovalec vidi, da v kmetovanju delu-jejo njemu neznane naravne sile in ker jih ne ume, jih spaja včasih celo z vražami, in vdan v svojo usodo pričakuje vse le od slučajja, to je od dobre letine. Vsak po-djetnik, pa bodisi rokodelci, obrtnik ali tr-govec, ki svoje stroke ne pozna in se sa-mo zanaša na srečen slučaj, prav gotovo nikdar nič ne doseže!

Dokler bo kmetovalec stal na takem stališču in ne bo resnično izšel na svoj poklic, dotlej bo živel v bedi in naše kmetijstvo ostane bolna korenina, nad katero prav težko zraste mogočno in zdr-vo drevo javnega blaga!

Z denarnimi podporami, ki se dele po-sameznim kmetovalcem, nikdar ne dvig-ne mo kmetijstva, temveč edino le s pravo vzgojo in strokovno izobrazbo; na podla-gi te izobrazbe naredimo našega kmeta vsaj dobrega rokodelskega kmetovalca, nadarjene kmete pa, in teh med nami ni malo, pa kmetijske umetnike.

Če to dosežemo, kar ni težko in ni ne-mogoče, se silno dvigne naš javni blagor, kmet bo srečen na svojem domu, in nje-govi otroci in pristaši ne bodo silili v tvr-nice, mesta in v Ameriko mret ali pomno-ževati proletarijata.

Kmetijstvo je obrt, je umetnost, in le ti-sti more biti dober kmetijski obrtnik ali celo kmetijski umetnik, ki pozna naravne zakone, po katerih žive in dobro uspevajo kmetijske rastline in živali. Te naravne zakone našim kmetovalcem pojasniti v blagor kmetijskega stanu je naša dolžnost in jo hočemo izvršiti vsikdar po svojih skro-minih močeh.

Tisti pa, ki skušajo na katerikoli način ovirati delujoče faktorje in jim mečejo ce-

lo polena med noge, ki skušajo preprečiti to, kar sila rodi, bodo ostali v slabem spo-minu še pri poznejšem rodu.

Kako naj se pripravi krompir za saditev.

Pri nas ste glede razrezovanja krompir-jevih gomoljev za saditev dve mnenji: eni narežejo velike kose, ki imajo več oces, misleči, da krompir tem bolje obrodi, čim več stebeljva naredi, dočim drugi sadijo majhne kose z enim očesom, trdeči, da po-žene potem samo eno steblo, ki pa zato obrodi dobelejši plod. Katero mnenje bo pravo? Poginje iz krompirjevega očesa raste v pričetku le s pomočjo v gomolju nakopičenih redilnih snovi, zato se le tisti poginje dobro razvije in naredi krepko krompirjevo rastlino, ki bo dobro obrodi-la, ki izraste iz očesa, ki ima okoli sebe veliko redilnih snovi od vsajenega gomo-lja. Iz tega sledi, da ni dobro saditi maj-hnih koščkov krompirja, celo ker je raz-rezan krompir na odrezah zelo podvržen gnilobi. Odtod tudi prihaja, da se pridela največ in najlepšega krompirja od celih gomoljev, ki se jim odstranijo vsa očesa razen enega, oziroma dveh najbolje raz-vitih. Tako ravnanje pa največkrat ni do-bro. Vohče je najbolj priporočljivo saditi take kose, ki imajo vsaj tri očesa. Navad-no se sadijo manjši gomolji kar celi, zelo veliki se pa podolgem prerežejo v dva kosa, ki imata oba prilično po enako šte-vilo oces.

Kako je odpomoči črvičnosti sadja.

Črvičnost sadja povzroča mrčes, ki odla-ga svoja jajčeca v cvetje, kjer se pozneje iz njih v nastalih in debelečih se plodih iz-ležejo in razvijajo ličinke, ki jih imenuje-mo črve. Ta mrčes, ki je raznovrsten, je treba pridno zatirati. Če zimo je treba drevje namazati z apnenim beležem, ki dela gladko lubad in s tem jemlje mrčesu skrivališča in prostore za odlaganje zim-

Naznanilo.

Podpisani priporočam Slav. občinstvu, svojo

Gostilno - Buffet

ulica Squero nuovo št. 17

(nasproti pošne palače)

točilo se bo vedno pivo in vino I vrste ter vsakovrstni likerji, kuhinja bo pripravljena z gorko in mrzlo jedjo.

Udani Ivan Klun

DELNJSKA PIVOVARNA - TRST

Adria

NAJBOLJŠE PIVO!

Sidro-Syrup. Sarsaparilla

Citro brj. Stoklenec K 3.60 in 7.20

Sidro-Liniment. Capaci compot.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller.

Sidro-Zvepleno-mazilo.

Zelo učinkovito pri lišaji, solnem tleh, tih, London K 1.-

Dobi se skozi v vsaki apteki ali po direktno Dr. Richter-jovi apteki, pri zlatem lovu, Praga I, Elzabethstrasse 6

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

ustanovljena leta 1828.

Zavarovanja proti študi, povzročeni po ognju, stali in vplodanju.

Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju.

Zavarovanja proti tatvini s vplodom.

Zavarovanja poljštev na morju in na suhem.

Življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah.

Delniška glavica in rezervo dne 31. decembra 1913 K 175.540.187-98.

Stanje zavarovalne glavice na življenje (31. 12. 1913) K 634.598.439-00.

Odkaz obnove družbe, je bilo v vseh vrstah izplačano na shodih K 758.400.268-00.

Zastopstva v vseh državnih glavni mestih in vseh drugih mestih, kjer to bo potrebno.

Argentinsko olje

je vrsta najfinejšega olja, kateremu dajo konsumenti prednost radi njegovega izbornega okusa, ki prekaša vsako drugo.

Prodaja se po K 1.12 liter samo v zalogi olja in jesiha

Fran Costantin - Trst, V. S. Lazzaro št. 15

nasproti cerkve Sv. Antona Novega.

Urarna in zlatarnica

Raimondo Bislach

Campo S. Giacomo 5

v bliži Delav. kosa. crkvice

Bogat izbor natančnih, močnih in ženahkih ter stenskih ur, regu storjev in najboljših furlanskih in nemških tovarov

Budilniki od 8 K naprej

Edina primorata tovarna družina »TRINUA«

Genova, Trst, ulica 28.

(prej glavarstva Genov.)

Zaloga čevljev, živali in smetanih strojev, gramofonov, orkestriranih id.

F. Barlet

Genova, Stina ul. 2-4.

Prodaja na drobno.

Če-ki franko.

A. Šebek, frizer - Trst

ulica S. Antonio št. 2 polnad.

vhod ul. S. Nicolò 33

priporoča P. N. gospod svoj novi salon za česanje, umivanje glav, barvanje las, izdelovanje vsake vrste lasnih del.

Velika zaloga LASNIH DEL in parfemov.

Jamčim za dobro postrežbo in nizke cene.

Josip Trampuš

Trst, ulica Farneto št. 11

prerablja svoje pekarije. Večkrat na dan sveži kruh.

Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov.

Vine in likeri v steklenicah. Sladkari in biškotici. - Postrežba tudi na dom.

Trgovina razne PERUTNINE

v bogati izbori.

Trst, ul. Campanile št. 15. - Tel. 759.

Purani, goske, rase, piščanci, štajski in temni, pouhard. - DIVJAČINA: zajci, srna, jerebice, skakne jerebice (kormori), fazani.

Čajne mase in čajna.

Vse po ceni, da se ni kaj nikar končati.

Dnevnik »Edinost« v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUN«. Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sierglevitch Turgjenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGO-SLOVANI«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALECA«. Roman iz spominov mladosti. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ksaver Šandor-Gjalski. Prevel F. Orel. — Cena K 2.—
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič Poslovenil Stefan Klavž. — Cena K 1.60.
10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. — Cena K 3.—
11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«. (Le Chevalier de Mais'm rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

Kje dobite veliko izbero potrebštin za pomladansko sezijo?

v dobroznani prodajalni A. Laurenčič, Trst

ul. Nuova 40 (vokal ul. S. Giovanni)

Veliki dohodi volnenega blaga za gospe. Volle in zefir za srjace od 48 stot. naprej. Perkal panama. Predpasniki za gospe in otroke, pletenine, spodnje blace, ovratniki, zapetniki, ovratnice, tržji l. t. d.

Kar ne ugaša se zamenja. Sprejmejo se naročila za moške srjace.

Zaloga olja in :::: jesiha ::::

mila in sveč ter vseh potrebštin za gospodinjje

TRST - Via delle Acque 7.

Važno: V prodajalni je posebna shromba, v kateri lahko perice odložijo cule.

Kadite samo cigaretni papir

Centaur

kjer je najboljši

ARTURO MODRICKY

Prodajalna manufakturnega blaga in drobnih predmetov

Trst, ul. Belvedere 32.

Novi dohodi perkala, zefirja, batista in pa-nama. volnenega blaga, pokrivala in odeje, preproge, brisače in prti, perilo na meter in za rjuhe, srjace, spodnje srjace, nogovice, moderci, ovratnice, dežniki, usnj. rokavice, čipke, traki in veliki izbor drobnih predmetov.

Velikanska izbora. ZMERNE CENE.

Mirodilnica Mario Ferlin

Trst, Sv. Marija M. zgornja 2 (Bivio)

PODRUŽNICE: Ulica Sette Fontane 215 in

Čarola zgornja 386 (stara smodnišnica).

Velika izbora kramenij, barv, šip,

žebijev, petroleja l. t. d.

Redilni prašek za pitanje svojih krav, konj, itd.

itd. lekarnarja dr. TRNKOOZY-ja v Ljubljani.

Prodaja na drobno in debelo

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške in ženske, zefir, batist in periliva svila za jopce.

Svilena in okraški sadnje novosti velik izbor trgovinskega perila in na-metre, spodnje srjace, moderci.

Vesene in drobnarije, preproge, za-veze, tržji po izjemno nizkih cenah.

SLAVIJA

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fond K 63.432.101-92

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron

129.968.304-20.

Dividend se je doslej izpl. 2.899.795-26.

Po velikosti druga vzajemna zavarov. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombi-nacijah pod tako ugodnimi pogoji,

kakor nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in naj-kulanteje. Uživa najboljši sloves,

koder posluje.

Zavaruje tudi proti vplomu.

Dovoljuje iz čistega dobička iz-datne podpore v narodne in občno-koristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,

TELEFON št. 21 47.

FLORIAN je pristni rastlinsko najboljši in najzdravjši liker na svetu, pripravljen samo iz čistih rastlin brez esenc.

Jamstvo 50.000 Kron.

On krepča tek in prebavo, brani želodec in čreva proti strupom pokvarjenih jedil in proti nalezljivim boleznim.

Ne slabi ne omami ampak daje moč in veselje do dela.

Florian je v vsakem domu potrebna domača pomoč.

V vašo lastno korist uživajte edino le pristni Florian kojega zahtevajte povsod.

Edini dobavnik in založnik za Primorsko in Dalmacijo

Vekoslav Plesničar

Trst, ul. Donizetti št. 3

Durjava & Co. Trst Piazza Ponterosso 2

Specijaliteta: **ANGLEŠKI KOSTUMI IN PLAŠČI**

po meri. — Elegantno delo. — Cene zmerno. — Najboljše reference tu in v tuzemstvu. — **VELIKA IZBERA SUKNA IN NOVOSTI ZA DAME IN GOSPODE.**

Serafin Slega

Pekarna, Trst ul. Bosco št. 18

Večkrat na dan svež kruh. — Prodaja sladice in prepečenec. — Vsa-kovrstna moka. — Postrežba tudi na dom. — Priporoča se za obilni obisk. — Sprejema se vsakovrstno pecivo.

ODLIKOVANA tržaška čevljarna

Trst, ulica Giosué Carducci 21

Izbera obuvale vsake vrste, najboljše in iz inozemskih tovarnih po najzmernejših cenah. Blago prve vrste. Moderne oblike. Delo solidno in perfektno.

Gradbena, kulturnotehnična ter zemljemerska pisarna

Jng. J. Skoberne & Jng. D. Gustinčič

Trst :: ulica Nova št. 32 :: Trst

Kje dobite dobro obleko?

V stari in dobroznani prodajalnici oblek in blaga katero je prevzel

Giuseppe Carlini - Trst

Piazza S. Giacomo št. 2 (Corso).

Bogat izbor moških in otroških oblek; paletot, ranglan, loden, izgotovljen po zadnjih usorcih, kakor tudi izbor blaga za obleke po meri. Cene zmerno.

V trgovini pohištva

v ulici San Giovanni št. 5

se nadaljuje prodaja spalnih in jedilnih sob po jako zmernih cenah ter s popolnoma zadovoljivo in najboljšo postrežbo.

Prva jugoslovanska tovarna glasovirjev Anton Pečar

Trst — via Farneto št. 42 — Trst.

Izdeluje, popravlja, uglašuje, menja glasovirje, pianine itd.

Delo točno. Cene nizke.

Austro-Americana

brza zveza z Ameriko.

BLIŽNJI ODHODI IZ TRSTA:

„Laura“ 18. aprila do Drača ali Valone, Neapelja, Barcelone, Almerije, Las Palmas, Buenos Aires in pristanišča.

„Belvedere“ 25. aprila do Drača ali Valone, Patras, Palermo, Algier in New-Yorka.

Največji komfort. — Električna razsvetljava in ventilacija. — Narodna kuhinja. Za informacije o prodaji prevoznih listov I. II. in razreda toliko za Ameriko, kolikor za Patras, Palermo, Oudix in Las Palmas obrniti se je na Urad za potnike v Trstu, ulica Bella piccolo št. 2, za tovor in blago pa pri S. Tarschia & Co. Trst, ulica Ponterosso št. 3, I. a.

Skladšče in obilastveno dovoljena delavnica za izdelovanje majoličnih poti in štedilnikov

GIOVANNI SPERZA — TRST,

ulica Molino piccolo št. 13, (vokal ulica Caserma)

Velika izbira majoličnih poti v modernih barvah, oblikah in risbah in iz trpežnega materiala. Lastna izdelovalnica štedilnikov vsakovrstnih oblik in velikosti. Bogata zaloga majoličnih plošč za kuhinje, kopeli, stranišča itd. Zaloga keramičnih in cementnih plošč za poda. Sprejemamo se popravila in napeljava. Za sestavljene poti se pošiljajo na delo. Vsa dela izvršujejo veliki delavci.

Točno ure prodaja Emilio Müller

najboljše in najzdravše prodajalstvo v Trstu, via S. Antonio (vokal ulica S. Michele).

VELIKA IZBERA vrtnice, stebel, avokad, kakor tudi stebel, kakor tudi stebel, kakor tudi stebel.

Velika zaloga olja, kisa in mila Pietro De Maffia

Trst, via Giulia 72 (nasproti Dreherjeve pivovarne)

Fino namizno olje po 88 vin. in več. Postrežba na dom.

Avtomobil - Universal Ford 16-20 HP

Novi modeli 1913

Pomnoženo proizvajanje. Znižanje cen! 4-5 sedelov K 4800; 2 sedelov K 4300. Laudale 6 sedelov K 6300. Popolna oprema Capote s stranskimi zavzemi, steklo, pet svetilk, generator za osvetlovanje, pnevmatike, ročni krmilnik, krmilnik in krmilnik. Ose vozi po vseh cestah in v vseh mestih.

ANTON SKERL, sodniški izvedenec

Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734. Garage: Via dei Bacchi 18. Telefon 2247.

V trgovini olja IVAN BIAGGINI

v Trstu, ulica Giulia 23

so v dobri; CVEBA po kron 144 klg. OREHI prve vrste. SUHO SADJE in drugo. Postrežba točna in na dom.

Josip Waldner

Velika zaloga tu in inozemskih rimov in trdega lesa

Trst - via Media št. 3 - Trst

HANS SCHEIDLER zobotehnik

bivši prvi zobotehnik

Dra. Ferdin. Tanzer Sprejema od 9-1 in od 3-6.

Trst, Piazza Carlo Goldoni 15, II.

ČEVLJARNICA Leonardo Renna

Trst, ul. del Acque 4

Velika izbira moških, ženskih, otroških čevljev.

Naročila in popravila po zmernih cenah

NAZNANILO.

Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, da sem odprl popolnoma novo pekarno v ulici Caserma št. 11, katera je preskrbljena z vsakovrstnim blagom. Kruh vedno svež. Najboljše vrste moke. Prepečenec, slašice, mrzle pijače, kakor tudi vino in likerji. Ujumno se priporoča Alojziji Guli, prej na trgu Caserma).

On. iz. priv

Avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt (ustanovljen leta 1865). — (Glavna in rezervna 243.000.000 kron).

PODRUŽNICA V TRSTU Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopolje) sprejema v svoji

jaklene varnostne celice delane od svetovno znane Anshelm v Berlinu. Najboljše proti požaru in vrenju, pečenju, in upravljanje vrednot, kakor tudi same pekarne zaprtih naprav, in da v dodatnih jaklenih celicah v sebi.

varnostne škrabice (safes). celotnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vrednotni papirji, listine, dragulji itd. Varnostne celice se more silno dragi odpre, kakor strahno varnostno s banko.

Uprava in skrbništvo vrednosti v lastnih celicah na razpolago.

Podružnica kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižice in jih obravnava do nadaljnjega obvestila

po 3 1/2 % Rentni davek plača direktno avd.

Savi se tudi s vsaki bankovni posli, ter svarovanjem proti izgubi na tleh.

slah jajčec; spomladi je treba drevje osnažiti raskave lubadi, s čimer se ob enem marsikateri mrčes in njegova jajčeca odstranijo; spomladi je treba nadalje drevje otesati in otepati, da pada z njega v podloženo ruho raznovrstni mrčes, ki se potem uniči. Okoli drevesa se morajo tla prekopati, da se v njih uniči razna zalega, in jeseni je treba narediti okoli debel z mrčesnim klejem namazane pasove, ki se spomladi ponove. Ti pasovi zavirajo plezanje mrčesa s tal na drevje, in na klejnih pasih mrčes tudi obiti ne pogine.

Kako se mladi govedi uravna rast rogov.

Oblika, oziroma smer rogov daje govedi lepšo ali gršo podobo. Grdo obrnjena rogova prav nič ne vplivata na porabnost govedi, a manjšata vrednost živali za tistega, ki daje kaj na lepo postavljene rogove. Če ima rog na gornji strani močnejšo rast kakor na spodnji, potem ni ravnotežja v rasti in rog se obrne naprej. Temu se deloma odpora, če se semtertja rog z nožem ali s koscem stekla na isti strani ostrže, kamor naj se obrne, potem se rast zaradi debelejši plasti na nasprotni strani pospeši in rog se na pravo stran obrne. To sredstvo pa le deloma pomaga in je priporočljivo, da se na rogova obenem z jermen pritrji primeren lesen kalup, ki jima da zaželjeno smer. Uravnavanje traja po več mesecev.

Kaj je vzrok, da krava ne daje mleka.

So krave, ki mleko pridržujejo, kadar imajo tele, ali če se jim tele odstavi, in sicer iz lubezni do mladice. Krava pridržuje mleko na ta način, da skrči mišice zapirnice, ki vodijo iz vmena v sasek. S tako kravo je sploh in posebno med molžo treba lepo ravnavati, jo je treba božati in jej prigovarjati ter jo molsti, ko se jej da kakega priljubljenega krmila, da se žival zmoti. Največkrat pa tudi tako ravnanje nič ne izda, zato je najbolje če se v seske vtakne mlečne cevi ter mleko do zadnje kaplje iz vmena iztisne. Če se namreč mlečna cev porine skozi sasek in zapirnik, potem je odtok mleka prost, in kravi ne pomaga nobeno pirdrževanje. Navadno potem čez nekaj časa krava uvidi svojo nezmoglost, da bi se mogla upirati, ali sploh pozabi na tele, in čez nekaj dni ali tednov radovoljno daje mleko, ne da bi bilo še treba rabiti mlečno cev. Taka mlečna cev stane 80 vin. do 1 K.

Kako se zatirajo uši na solati.

Solato napadajo štiri vrste listnih uši, ki se pa zatirajo vse na isti način. Nekateri jih zatirajo z milnico, narejeno iz zelene mila, ki se dobiva v vsaki drogeriji, toda uspehi ni posebno dovoljen, in z milnico škropljene solate tudi ni tako lahko mogoče dočistega oprati. Se najboljši sredstvo je tobaki izvleček, ki se ga vzame na liter vode 1 jedilno žlico. Poginejo pa samo tiste uši, ki jih tobakna voda popolnoma zmoti, zato se mora zatiranje s tobakovim vodo primerno urediti. Taka solata se mora pred uživanjem dobro in skrbno oprati, da se odstrani ves tobaki izvleček, ki je precej strupen. Solato od tobaknega izvlečka dobro oprati, pa ni težko.

Kaj storiti s ciknenim vinom.

Cikneno vino se ne da več ozdraviti, zato je najboljši, da se podela v očet. — Prof. dr. Nessler priporoča, naj se ravna z njim na naslednji način: Dene naj se tako vino v odprto kad ali sod in postavi v kak prostor, v katerem je toplota 20° C. Kakor hitro se je napravil kan na površini vina, nalije naj se polagoma na vrh nekoliko vinskega alkohola, da se te glivice potopijo in pridejo na površino očetne glivice. Kanove glivice razkrojijo vinski alkohol in očetno kislino in vsled tega se dobi iz vina mesto kisa le plehka obloda. Ko se je vino izpremenilo v dovolj kisel očet, naj se spravi v sod in dobro zaveha, ker drugače se očetna kislina lahko razkroji.

Kako se perutnina najhitreje opita.

Perutnina, ki okoli leta in je, kolikor sama hoče, se le počasi opita, ker ne jemlje v se preobilice hrane in velik del zaužite krme porabi za tvorjenje telesnih sil namesto za tvorjenje mesa in masti. Hitreje se pride do cilja, če se perutnina zapre v tesne prostore, kjer se takorekoč niti gibati ne more, in se jej s silo baše krma v goščo. Pri pitanju kuretnine se je po možnosti posluževati različnih krmil. Posebno je priporočljiva turščica. Preden se perutnina za pitanje zapre, naj se dobro zreži z ajdo, z zdrobljenim krompirjem in z otrobi. Tako zrejena perutnina se potem v zaprtih prostorih v dveh do treh tednih z basanjem v goščo lahko opita. Za basanje so priporočljivi osvalki iz testa, ki je narjaveno iz 1/2 ajdove, 1/2 ječmenove in 1/2 ovsene moke, kar se vse skupaj z mlekom zgnete v testo. Med pitanjem naj imajo živali vedno dovolj čiste pitne vode.

XX. redni občni zbor »Tržaške kmetijske družbe« se bo vršil v nedeljo dne 26. aprila, ob 9 zjutraj v prostorih »Nar. doma« v Trstu s sledečim dnevnim redom: 1) Nagovor predsednika. 2) Ob dvajsetletnici ustanovitve družbe. 3) Poročilo tajnika. 4) Poročilo blagajnika. 5) Poročilo pregledovalcev računov. 6) Volitev 3 odbornikov. 7) Proračun za l. 1915. 8) Predlogi in nasveti.

Kdor misli staviti na obnem zboru kak predlog, ga mora prijaviti predsedstvu, ali v družbeni pisarni vsaj 2 dni pred obnim zborom.

V slučaju nesklepnosti zaradi nezadostnega števila navzočih udov, se vrši ob 10 dop. istega dne drugi občni zbor, na katerem se veljavno sklepa ob vsakem številu udeležencev. — K obilni udeležbi vlnudno vabi

Družbeni odbor.

Za kratek čas.

Kako je kmet Andrej davek plačal.

Bil je slovenski kmet na Koroškem, ki je slovel daleč okoli po svoji poštenosti in gostoljubnosti. Z mirnim srcem je prenašal sitnosti življenja, prijetnosti pa so mu tudi ugajale. V sili pa si je olajšal srce s kako primerno šalo. Hud je le bil — kaj hud — »zjezan«, in ves dan čemern, če ga je davkar opomnil znane meščanske dolžnosti. Uradnik tam pa je bil še posebno strog in razburjen živcev, posebno napram »budišarjem«, kajti sam je le znal par narečnih slovenskih besed. Zatorej je iz dna srca sovražil kmete.

Anzej pa si je mislil: »Plačati sicer moram spako spakasto, a združiti ga pa tudi smem za vsakoletne opomnice.

Anzej je pobral vse drobšč iz denarne skrinje, češ, zadnji rok bi mu potekel istega dne ob dvanajstih popoldne in potem bi mu predla sila....

Anzej je torej čakal pred davčnim uradom, kajti cerkvena ura je ravno kar odbila trideset na dvanajst. Ker pa je že slišal zapiranje vrat in rožljanje ključev, jo je mahnil v uradno pisarno. Srečal je uradnika med vrati in ga precej glasno pozdravil z besedami: »Pršov sem večjo pvačvat!«

Uradnik ga zaničljivo pogleda in v blaženi nemščini nahruli: »Ali ne veste, da je zdaj prepozno in uradna ura je že potekla.«

Ko pa je izvelel žepnico in videl, da še ni dvanajst, se je vendar potrudil gospod uradnik nazaj in zarjul nad kmetom: »Dajte sem vašo reč, pa požurite se!«

Anzej je počasi postavil stredo (dežni) v kot, izvelel z naporom nenavadno nabitno mošnjo, jo odrešil in začel jemati krajcar za krajcarjem iz nje, kar je davkarja silno razkačilo, da je zardel kakor kuhlan rak.

»No, no tu mate, le seštejte, je ravna tri rajniš pa trideset krajcarjev,« je dejal Anzej iz izsul za omenjeno svoto samih krajcarjev na mizo.

Uradnik je prebledel; zastala mu je kri od same jeze, mahnil je krčevito z rokani v zrak in zavpil:

»Ali nimate drugega denarja? S tem se nočem pečati, seštejte sam.«

Anzej pa ga je mirno zavrnil: »No, pa bom, pa bom,« in je začel: »Adn, dva tri, štir, pet....« Uradnik pa ga je prekinil:

»Hitro, hitro, drugače vas zapodim in vas dam zarubiti.«

»Počajte, ste me spet zmotili,« in zopet je začel iznova: »Adn, dva, tri, štir, p....«

»Vrag naj vas vzame,« je kričal uradnik, in se penil od jeze.

»Spet ste me zmotili!« odvrne Anzej. »Adn, dva, tri....«

Uradnik se je sukal po petah in s tresočimi se rokama segel vendar po bakrovcih in jih nakopičil po deset in deset v majhne stolpiče ter tako naštel 363 krajcarjev....

Tedaj se je uradniku malo pomirila kri v žilah. Vzel je pero, da bi mu napisal pobotnico. Ko zaškrilje zadnjič pero, zagrabil uradnik pomotoma za tintnik in izlije črnilo na pobotnico, nekaj pa tudi na mizo, kar je bilo Anzeju seveda všeč. — Uradnik pa je poskočil, bil z nogami ob tla in debela žila se mu je prikazala na čelu. Molče je poiskal sipalnik, vzel nov listič, ga izgotovil, zapognil in vrgel Anzeju pod nogo.

Tedaj pa je zapustila tudi Anzeja hladnokrvnost, kri mu je vzkipela in hitro je pobral pobotnico, segel po strelho v kotu in jo zasukal nad mizo, rekoč:

»Tak, če spada listič na tla, tudi spada denar!« in pri tej prči so se potakljali bakrovci po tlaku ter se poskrili pod različnimi omarami in skrinjami.

Anzej pa je zmagonosno zapustil s pobotnico v žepu davčni urad.

Primorska uradna slovenščina.

V davčnem uradu.

Kmetica Marija Čokova je prišla plačevati davke. Ženica je stopila v uradu k oknu ter tamkaj postavila na tla svojo kosarico, iz katere je vzela davčno knjižico ter jo položila potem pred uradnika. Stopila je potne nazaj k oknu, da poišče tudi denar. V tem pa se je oglašil uradnik:

— Marija Čok, eeee Marija Čok! Kam vam ste?

Kmetica: — Takoj, takoj, gospod!

Uradnik: — Kaj kudiča čekaraste tam na tista okna kako en piščet! Kaj mislite ke imam sajta kako vi!

Na tak lep opomin se je kmetica seveda požurila, da gospod uradnik ni izgubljal več svojega drugega »sajta«.

Kmet uradniku: — Gospod, ne morem plačati vsega davka, morate potrpeti, da ga kje dobim.

Uradnik: — E kudiča, bejste tam na tista banka od giardin e tam samo, ke vam vidijo, vam dajo souda, ker kaj ke česte.

Kmet: — Gospod, sem že bil, pa pravijo, da mi ne morejo dati, ker nimajo dosti denarja.

Uradnik: Ben, počakajte namalo. Jest vam storim en seglič in ga bejste tam dol u Kormina pri živi Petronsič, on ima tarkaj souda e vam da, samo ke znaste.

V carinskem uradu.

Carinski uradnik: — E vi, kam ga imate tista karta?

Slovenska stranka: — Tukaj gospod! in predloži uradniku pomazano carinsko deklaracijo.

Uradnik: — Fuj, kaj tisto je karta za plačat, tisto je karta za brisat....!

Za pomlad in poletje!
Krasne obleke, površniki i. dr.
za gospode, dečke in otroke.
Samo dobro blago!

BOHINEC & Co.

Trst, ulica Ponterosso 8, vogal ul. Nuova 13.

Fine, elegantne obleke, katere izdelujejo najboljši krojači

Šepe, res dobre obleke za moške
od kron 26 — naprej.

Najnižje stalne cene

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO 5 (LASTNO POSLOPJE).

KUPUJE IN PRODAJA:
vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna
pisma, prioritete, delnice, srečko itd.
VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI na vrednostne papirje in blago
ležeče v javnih skladiščih.
SAFE - DEPOSITS. **PROMESE.**
Brzjavi: JADRANSKA.

MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE
-- 4% --

od dneva vloge do dneva vziema.
Rentni davek plačuje banka iz
svoje.
OBREŠTOVANJE VLOG
na tekočem in žiro-računa po
dogovoru.

FILIJALKE:
DUBROVNIK
KOTOR
LJUBLJANA
METKOVIČ
OPATIJA
SPLIT
ŠIBENIK
ZADAR

**AKREDITIVI, ČEKI IN NA
KAZNICE NA VSA TU- IN
INOZEMSKA TRŽIŠČA.**
Živahna zveza z AMERIKO.
REMBOURSNI KREDITI.
PRODAJA SREČK
RAZREDNE LOTERIJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje.
Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni
izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno.
STAVBNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI
Krediti proti dokumentom ukrcanja.
BORZNA NAROČILA. **INKASO.**
Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

ESKOMPT MENIO.

URADNE URE: 9-12¹/₂, 2¹/₂-5.

GOSTILNA MAX

Trst, via Petronio št. 2, (pri novem trgu).
Toči se istrsko vino po 72 v., na dom po 64
vin., od 5 litrov naprej po dogovoru; opolo
po 96 vinar., domače črno po K 1.04 in
belo vino, dober kraški teran po K 1.20;
vipavsko vino in Dreherjevo pivo. Toči-
jo se tudi vsakovrstni likerji in žganje ter
kava. Kuhinja vedno pripravljena z gorki-
mi in mrzlimi jedili. — Postrežba solidna.

Velika zaloga obuvaj
za moške, ženske in otroke
čevljarnica Mikolić

TRST
ul. G. Caprin 16, vog. ul. della Guardia 22
Prevzema naročila po meri in popravlja.
LASTNA DELAVNICA.

Nikdar - do letos!

Vsled nakupa velikanske partije
(2000) možkih in otroških oblek, za-
morem prodati obleke po nabavnih
cenah.
Moderne možke obleke od K 14 naprej
" otroške " " " " 8 " "
" oblečice za " " " 3 " "
otroke od 3-10 let " " " "
Velikanski izbor blaga za obleke
po meri.
(Zadnji uzorci od K 32 naprej.)
Velik izbor delavskih oblek, hlače,
spodnjih hlač in drugega perila.
Vse po najzmernejših cenah
ALLACITTA' DI TRIESTE
TRST - Ulica Giuseppe Carducci št. 40

Mehanična kleparska delavnica
za kovinske izdelke

Giusto Pilotti in Gius.

ustanovljena leta 1842. TEL. 15-25.

Riva Pescatori št. 14

Specijaliteti: ladjske svetilke. Po-
soda in školjke iz bele in kamno-
barvne pločevine.

Žlebovi, cavi in zidne obloge
iz vsake snovi v kosih po 2 m (brez zvezave).

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST

je preločila svojo

trgovino šivalnih strojev

in vseh vrstnih priborov za mehanično delav-

stvo v ulico Campanile št. 19

Žganjarna

F. Pečenko

se je zopet odprla

v ul. Scala Belvedere št. 1

(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem

in obenem cenjenemu občinstvu.

Pekarna in slaščičarna

Onorato Furlani

Trst, ulica della Guardia 24

Podružnica Vojaški trg (Piazza della

Caserna) št. 4.

Kruh večkrat na dan svež, različne moke,

vse vrste biskotov ter prodaja raznih vin

: : in likerjev v steklenicah : :

Ivan Krže

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb-

stev, kot so: kuhinjske ploče, kuhinjske

stropne, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

in kletarske, kuhinjske in kletarske, kuhinjske

Zobni ambulatorij

v. G. Rosini 1/2, vogal ul. Poste.

Moderne zobna delavnica. Umetni

zobje po K 4 —. Zobje na vijak,

zlate krone, mostna dela. Plom-

biranje z materijalom I. vrste

po K 2 —. Izdiranje zobov brez

bolečin po K 2 —. Jamstvo za

vsako delo. Urnik: 9-1 in 3-12

ob nedeljah in praznikih 9-12

Caffé Nuovo

(NOVA KAVARNA)

Trst, Piazza Barriera Settefontane

Prva udobnost. Bogata izbira čast-

kov. P. vrstne pijače. Hladila vseh

vrst. Biljardi Seifert. Telefon 19 81

Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten

BUFFET,

kjer se prodajajo mrzla jedila, vino

in Dreherjevo pivo. Sprejemajo se

naročila na dom. Priporoča se udani

FRANJO ABRAM, lastnik.

Anton Žerjal - Trst

priporoča svoje

trgovine jestvin

ulica Commerciale 18, a podružnica ulica Istrla 64
(Čarbola zgornja). - Prodaja se žito, oves, koruza in
raznovrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

JURAJ KARAMAN

Trst, ulica Fonderia št. 6

priporoča svoje

skladišče dalmatinskega vina

iz Omiša in sledeče svoje gostilne:

v ul. Seorzerla 4, v ul. Tintore

8, v ul. Valdirivo 14, in Passo

S. Andrea 40.

Skladišče oglja in drv

za gorivo, petroleja in stavb. materijala

Josip Miceu

Trst, via S. Cillino 2. (Sv. Ivan). Telef. 2832

Ottoman papir za svačice.

Ottoman papir in stročnice za
svačice se hvalita sama in
ne potrebuje reklame. % %

OTTOMAN

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo,
na menice,
na zastave in
na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrežuje po

-- 4 1/4 % --

Vse vloge stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje banka iz svoje.
Oddaja domače nabiralnice (hranilne pločice).

registрована zadruga z omejenim poročtvom.
Trst, piazza Caserna št. 2, I. (v lastni
palaci — vhod po glavnih stopnjah).

Telefon št. 982.
Ima varnostne celice (safe depoziti) za shranje vrednostnih
listov, dokumentov in raznih drugih vrednost, poperoma
varne proti vnetju in požaru, urejene po najnovejšem načinu,
ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne
izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

CENTRALA v
-- PR